

คุณลักษณะของอาจารย์ศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา
กรมอาชีวศึกษา

CHARACTERISTICS OF ART TEACHERS IN VOCATIONAL COLLEGES
THE DEPARTMENT OF VOCATIONAL EDUCATION

สรารุธ สุตสงวน
SARAVUTH SUDSANGUAN

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2545

ISBN 974-648-685-3

คุณลักษณะของอาจารย์ศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา
กรมอาชีวศึกษา

CHARACTERISTICS OF ART TEACHERS IN VOCATIONAL COLLEGES
THE DEPARTMENT OF VOCATIONAL EDUCATION

สรารุธ สุดสงวน
SARAVUTH SUDSANGUAN

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2545
ISBN 974-648-685-3

CHARACTERISTICS OF ART TEACHERS IN VOCATIONAL COLLEGES
THE DEPARTMENT OF VOCATIONAL EDUCATION

SARAVUTH SUDSANGUAN

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

2002

ISBN 974-648-685-3

COPYRIGHT 2002

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

หัวข้อวิทยานิพนธ์	คุณลักษณะของอาจารย์ศิลปกรรม วิทยาลัย อาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
นักศึกษา	นายสราวุธ สุดสงวน
รหัสประจำตัว	38063115
ปริญญา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การบริหารอาชีวศึกษา
พ.ศ.	2545
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	อาจารย์ ไพรัตน์ พักน้อย
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร.ณรงค์ พิมสาร

บทคัดย่อ

การวิจัย ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคุณลักษณะ ที่เป็นจริง และ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยศึกษาจากความคิดเห็น ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ และครู – อาจารย์ คณะวิชาอื่น ซึ่งเป็นตัวอย่างจำนวน 424 คน ได้หาโดยวิธี สุ่มแบบสุ่มกลุ่ม วิเคราะห์ ข้อมูลด้วยค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ทดสอบความแตกต่างด้วยค่า t ประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ :

อาจารย์ศิลปกรรมมีคุณลักษณะที่ เป็นจริงในระดับมาก ด้านความเป็นครู ศิลปกรรม และ ความร่วมมือ ภายในสถานศึกษา แต่ด้านบุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์ ในระดับปานกลาง สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 3 ด้าน โดยมีคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ และ มนุษย์สัมพันธ์เป็นลำดับที่ 1

อาจารย์ ศิลปกรรม มีคุณลักษณะด้านความเป็นครู ศิลปกรรม ที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในลำดับแรก ๆ สอดคล้องกันคือ มีความคิดในการสร้างสรรค์, มีความสามารถ ในการถ่ายทอด ความรู้ ความเข้าใจ ด้านความคิดสร้างสรรค์, มีการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ อยู่เสมอ และ รู้จักดัดแปลง แนวคิดที่ได้จากสภาพแวดล้อม สำหรับ การมีแนวความคิด และการกระทำเป็นลักษณะอิสระ เป็นคุณลักษณะที่เป็นจริง ในลำดับ แรก แต่เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในลำดับสุดท้าย

อาจารย์ศิลปกรรมมี คุณลักษณะด้าน ความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกัน ที่เป็นจริง และ ที่พึงประสงค์สอดคล้องกันในลำดับแรก ๆ คือ ช่วยเหลืองานด้านศิลปกรรมแก่วิทยาลัย, ให้ ความร่วมมือกับวิทยาลัย ในการจัดกิจกรรมพิเศษต่างๆ และช่วยเหลือหน่วยงานต่างๆ ของ วิทยาลัยด้วยความเต็มใจ

อาจารย์ศิลปกรรมมีคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์ที่เป็นจริง และ ที่พึงประสงค์ สอดคล้องกัน ในลำดับ แรก ๆคือ มีอัธยาศัยดี ยิ้มแย้มแจ่มใส, มีความรับผิดชอบ ใน การทำงาน และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี สำหรับความกระตือรือร้น ในการปฏิบัติงาน, มี ระเบียบวินัย ในการสอน และการปฏิบัติงาน และ เป็นคนตรงต่อเวลาทั้งด้านการสอน และ การ ปฏิบัติงาน เป็นคุณลักษณะที่เป็น จริง ในลำดับท้าย แต่เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในลำดับ ดัน ๆ

Thesis Title	Characteristics of Art Teachers in Vocational Colleges The Department of Vocational Education
Student	Mr.Saravuth Sudsanguan
Student. ID.	38063115
Degree	Master of Industrial Education in Vocational Administration
Programme	Vocational Administration
Year	2002
Thesis Advisor	Mrs.Pairat Phaknoi
Thesis Co – advisor	Dr.Narong Pemsan

ABSTRACT

This research is concerned with the actual and desirable characteristics of art teachers in arts in the Vocational Colleges. It was conducted by interviewing 424 samples of assistant directors of the colleges and teachers or lecturers in other faculties of the colleges. The sample was selected by random sampling. The data was analyzed by percentages, means, standard deviations, was differentiated by t-test, and was processed with the program SPSS for Windows. The research could be concluded as follows.

For their actual characteristics, the Art teachers in arts had high levels of art teachers' qualities; and there was a high level of co-operation among them within their institutions. But their personalities and human relations gained only medium scores. For their desirable characteristics, the interview showed that all of the above three characteristics were among the most desirable characteristics, with personalities and human relations being the first on the list.

Art teachers in arts actually had art teachers' qualities. This was coherent with the desirable characteristics that scored among the most in the interview. These were creativity, abilities in transferring knowledge, understanding and creativity,

continuous development of creativity, and abilities to appropriate concepts derived from their environments. Though the interview showed that having free ideas and acting freely were their actual characteristics; these characteristics, however, scored the least as the desirable characteristics of art lecturers.

Art teachers in arts actually co-operated with each other and with others within their institutions. This was also coherent with the desirable characteristics that scored among the most in the interview. These were making artistic contribution to the college, and willingly assisting the college in organizing special activities.

Art teachers in arts actually had desirable personalities and human relations. This was also coherent with the desirable characteristics that scored among the most in the interview. These were being warm and smiley, being responsible in work, and being able to co-operate well with others. However, the interview showed that, as their actual characteristics, having enthusiasm for their works, being disciplined in their teaching and working, and being punctual in both teaching and working scored among the least, whereas these characteristics scored among the most as the desirable characteristics.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ดีด้วยคำแนะนำ คำปรึกษา ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อย่างดียิ่ง จากอาจารย์ไพรัตน์ พิ๊กน้อย อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ดร.ณรงค์ พิมสาร อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ดร.กุศล อิศดุลย์ และวิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน จากศูนย์พัฒนาอาชีวศึกษา 3 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา วิทยาลัยอาชีวศึกษาลพบุรี และวิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี ที่ได้กรุณาตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม เพื่อหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา และการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ได้รับความร่วมมือจาก กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา และวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา ทั้ง 32 แห่ง เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ผศ.อัฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย รศ.ดร.สมพร ไชยะ ดร.มาลัย จีร์วัฒน์เกษตร์ที่ได้กรุณาแนะแนวทาง และให้คำแนะนำ งานวิจัยลุล่วงตามเป้าหมายทุกประการ

ขอขอบคุณผู้บริหาร และครู-อาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ทั้ง 32 แห่ง ที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นไปด้วยความรวดเร็ว ซึ่งเป็นผลให้งานวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สราวุธ สุดสงวน

ไม่มีเอกสารจากต้นฉบับ สารบัญ

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษา ในปัจจุบัน นับว่ามีความสำคัญ เป็นอย่างยิ่ง และเป็นรากฐาน ที่สำคัญ ในการพัฒนาประเทศ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม บทบาทของการศึกษา จึงมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ เพราะ การศึกษา เป็นวิธีหนึ่งในการพัฒนาคน และกำลังคนจะมีประสิทธิภาพ เพียงโดยอ้อมขึ้นอยู่กับ ประสิทธิภาพ ในการจัดการศึกษา ม.ล.ปิ่น มาลากุล (2518 : 6) ซึ่ง การศึกษาจะมีคุณภาพดี และบังเกิดผลตาม แนวทางที่วางไว้ ก็ต้อง อาศัยครู เป็นกำลังสำคัญ ครูคือผู้ทำหน้าที่ ก่อให้เกิดการเรียนรู้ และการพัฒนา ทุกด้านขึ้น ในตัวผู้เรียน ครู เป็นผู้ที่มึบทบาท สำคัญอย่างยิ่ง ในการให้การศึกษ และ เป็นหัวใจ สำคัญในกระบวนการเรียนการสอน ทั้งหมด ทั้งเนื้อหา หลักสูตร เนื้อหาวิชา และการสอนเป็นอย่างดี อีกทั้งต้องมีบุคลิกภาพ ลักษณะ ที่เหมาะสม และเป็นตัวอย่างที่ดี สามารถปลุกฝัง คุณธรรม จริยธรรม ให้ นักศึกษาเป็นผู้มีคุณภาพ และคุณธรรมควบคู่ กันไป ครูจึงมีหน้าที่สำคัญ ทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะ เป็น ด้านการสอน การอบรม การจูงใจ และบริสุทธิ์ใจ รวมทั้งปกครองนักศึกษาให้อยู่ในระเบียบวินัย อันดีงาม เป็น บุคคลที่มีคุณภาพ ในสังคม

ในสภาพสังคมปัจจุบัน ที่มีการเปลี่ยนแปลง สภาพ การจัดการเรียนการสอน สภาพ เศรษฐกิจ และ สังคม เปลี่ยนแปลงไป บทบาทของครูก็ย่อมมีการเปลี่ยนแปลง ตามไปด้วย ครูจะต้องยอมรับการเปลี่ยนแปลง และ ปรับปรุง บทบาทของตน ตามสภาพ การเปลี่ยนแปลง ทุก ๆด้าน และที่สำคัญ ครู จะต้อง มีการศึกษา และพัฒนา ตลอดชีวิต เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ขุนทอง ภูผิวเดือน (2527 : 166)

จากความสำคัญ ของบทบาทครู ดังกล่าว จะเห็น ได้ว่าครู มีภาระที่มากมาย บทบาทของครูนั้นจะต้อง ใช้ทั้งกำลัง กาย และกำลังความคิด ไม่ว่าจะ เป็นครูระดับใดก็ตาม ครู จะต้อง เป็น ผู้พยายาม คิดค้น วิธีการต่าง ๆ เพื่อให้บังเกิดผลในการเรียนการสอน ช่วยเหลือเด็กด้วยความจริงใจ และบริสุทธิ์ใจ ครู ควรผูกมิตร กับชุมชน มีความอดทน ที่จะปรับ ตน ให้ก้าวทันโลกอยู่เสมอ

การจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา เป็นการศึกษาในระดับ ที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง การอาชีวศึกษา อาจถือได้ว่า เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคน เพราะทุกคนต้องทำมาหาเลี้ยงชีพ การหาเลี้ยงชีพ จำเป็นต้องมีวิชาชีพ การศึกษา หาความรู้ ความชำนาญ เพื่อประกอบอาชีพ เรียกว่า “การอาชีวศึกษา” ในสังคมอุตสาหกรรม มีความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และ สังคม มีความก้าวหน้า

ทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ก็ย่อมก่อให้เกิดปัญหาทางอาชีพ และความต้องการ ผู้ประกอบอาชีพ ด้านต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น การเตรียมบุคคล เพื่อประกอบอาชีพต่าง ๆ จะเพิ่มความจำเป็น และความต้องการ ทั้งในด้านปริมาณ และคุณภาพ การเลือก อาชีพเหมาะสม แต่ละบุคคลนั้นนอกจากจะเป็นประโยชน์แก่ตนเอง แล้วยังนับว่าเป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาประเทศอีกด้วย เมธี ปิลันธนานนท์ (2533 : 147)

หลักสูตร อาชีวศึกษา พุทธศักราช 2538 มีจุดมุ่งหมาย ให้นักศึกษามีความรู้ ทั้งด้านวิชาการ และ วิชาชีพ โดยเฉพาะ วิชาชีพ มุ่งเน้น ให้นักศึกษา มีทักษะเพื่อนำไปประกอบอาชีพได้ สอดคล้อง กับความต้องการ ของตลาดแรงงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 8 ที่มุ่งเน้น การพัฒนาคน เป็น วัตถุประสงค์หลักของแผนพัฒนา การอาชีวศึกษานั้น เป็นการเตรียมบุคคลเข้าสู่ อาชีพ และ ทำงานต่อไป ด้วยความสำเร็จ จึงประกอบไปด้วย กลุ่มอาชีพ สาขา ต่าง ๆ มากมาย เช่น สาขา ช่างอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม และ ศิลปกรรม

สำหรับสาขา ศิลปกรรมนั้น เป็นวิชาชีพที่มุ่งเน้น ให้ผู้เรียน มีความรู้ ความสามารถ และ ทักษะ ด้านการออกแบบ เขียนแบบ วาดภาพ ทั้งด้านสถาปัตยกรรม ผลิตภัณฑ์ กราฟฟิก จิตรกรรม ประติมากรรม และการพิมพ์ เนื่องจากในปัจจุบัน มีการแข่งขันสูงในด้าน ของการค้าผลิตภัณฑ์ ต่าง ๆ ต้องได้รับการออกแบบ ให้มีความสวยงาม ทันสมัย น่าใช้ และทนทาน รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวก และ ความเป็นอยู่ต่าง ๆ ของผู้คนในปัจจุบัน ศิลปกรรมจึงมีส่วนสำคัญ อย่างยิ่งต่อ ชีวิต ของบุคคล ทุกคนในสังคม ที่ จะเสริมสร้าง ให้เกิดความงาม และประโยชน์ ใช้สอย ควบคู่ กันไป เพื่อสนองความต้องการของบุคคล ดังนั้น สาขา วิชา ศิลปกรรม จึงมุ่งเน้น ให้ ผู้เรียน เกิดทักษะเพื่อเข้าสู่ ตลาดแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การที่จะให้เกิดการเรียนการสอน สาขาวิชาศิลปกรรม เกิดประโยชน์ และ ประสบผลสำเร็จ ตามเป้าหมาย ของหลักสูตร อย่างสมบูรณ์ นั้น จะต้องเข้าใจ จุดประสงค์ ของการเรียนการสอน ศิลปกรรม ว่า เป็นการมุ่งเน้น การพัฒนา ความคิดสร้างสรรค์ และ ทักษะวิชาชีพ รวมทั้งบุคลิกภาพ ลักษณะนิสัย และความเชื่อมั่น ของผู้เรียน องค์ประกอบอย่างหนึ่งที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้ การจัดการเรียนการสอน มีประสิทธิภาพก็คือ ครูผู้สอน ในปัจจุบัน ครู เป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งเพราะในการจัดการศึกษา ครูเป็น ผู้มีอิทธิพล ต่อ ตัว นักเรียน มากที่สุด นโยบาย ด้านการจัดการศึกษา จะ เป็น ผลสำเร็จ ได้ย่อมอยู่ที่ครู เป็นผู้นำไปปฏิบัติ ด้วยเหตุที่ครู เป็นผู้อยู่ใกล้ชิด นักเรียน นักเรียนจึงยึดครูเป็นแบบอย่าง ดังนั้น หากครู ไม่สามารถประพฤติตน เป็น แบบอย่าง ที่ดี ได้แล้ว ก็จะเป็นผลเสียหาย แก่การพัฒนาคุณภาพเด็กเป็นอย่างยิ่ง นับได้ว่า คุณสมบัติและคุณลักษณะที่ดีของครู เป็น สิ่งจำเป็นมาก ครูมีหน้าที่ หลักสำคัญคือ อบรม สั่งสอน นักเรียน ให้มีความรู้ ความสามารถทั้งทาง

ด้านการสอน ด้านวิชาการ ด้านการวัดผล ประเมินผล และด้านมนุษยสัมพันธ์ วัชรภา เล่าเรียนดี (2524 : 8) นอกจากนั้นลักษณะ ของครู ทางด้านบุคลิกภาพลักษณะท่าทาง ความรู้ ความสนใจ ความจริงใจ ความเป็นผู้นำ รวมทั้งเจตคติ ของครู ที่มีต่อวิชาที่สอน และ ต่อศิษย์ ที่สอน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอันหนึ่งที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการสอน ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2524 : 61 – 62)

ในเรื่อง ของคุณลักษณะ ของครูศิลปกรรมนั้น ครูควร สอนศิลป์ ด้วยใจรัก สามารถจัดการเรียนการสอน ได้เหมาะสม กับสภาพ แวดล้อม มีการเตรียม การสอน ก่อน ทำการสอน เห็น คุณค่า ในผลงานนักศึกษา รวมทั้ง เห็น ประโยชน์ ของการประเมินผล และมีการวางแผน การประเมินผล แต่ ในคุณลักษณะ ที่แท้จริงพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ ในการสอน มัก ไม่เตรียม การสอน ครู แสดงตน เป็นผู้ให้เสรีภาพ ในการทำงาน ศิลปกรรม แก่นักเรียน จน ไม่มีจุดมุ่งหมาย ในการทำงาน มองไม่เห็น คุณค่า ในผลงาน ของนักเรียน และ ไม่บอกรายละเอียด และ เหตุผล ในการให้คะแนน ผลศิลปกรรม แก่นักเรียน นิรมล ตรีนสาร สวัสดิบุตร (2525 : 80 - 84)

เกี่ยวกับบทบาทของครูนั้น อุทัย หิรัญโต (2526 : 197 – 198) กล่าวว่าบทบาท นั้น เป็นหน้าที่ (Function) หรือพฤติกรรม อันพึงคาดหมาย (Expected behavior) ของบุคคล แต่ละบุคคล ในกลุ่ม หรือสังคม หนึ่ง หน้าที่ หรือพฤติกรรมดังกล่าว เป็นสิ่งที่กลุ่ม หรือสังคมนั้น กำหนด ขึ้น ดังนั้น บทบาท จึงเป็นแบบ แห่งความประพฤติ ของบุคคล ในสถานะหนึ่งที่พึงมีต่อบุคคลอื่น ในสถานะอีก อย่างหนึ่งในสังคม เดียวกัน สำหรับ บทบาทของครู ด้านอาชีวศึกษา นั้น บทบาทและหน้าที่ ของครูจะ เพิ่มเติมจากคุณลักษณะของครูที่กล่าวมาแล้วตามสมควร เพราะในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านอาชีวศึกษา นั้น จะต้อง สร้างคน ให้มี ความรู้ ความสามารถ และมีทักษะในงานอาชีพ เป็นผู้มีความรักในการศึกษาอาชีพ ดังนั้น การอาชีวศึกษาจึงจำเป็นต้องสร้าง คุณลักษณะนิสัย และความรับผิดชอบ ลักษณะ ที่พึงประสงค์ ขึ้น ในตัวนักศึกษาเอง และ คุณลักษณะ นี้ จะเกิดขึ้น ในตัว นักศึกษาได้นั้น จะต้อง ได้รับการอบรมสั่งสอน ดูแล อย่างใกล้ชิด จากครู สายอาชีพ ซึ่งจะต้องดูแล เอาใจใส่ อย่างจริงจัง จึงจะ ได้ผล ผลิต คือตัว นักศึกษาที่มีคุณภาพ

นิภาพรรณ กุลดิลก (2530 : 32) สรุปว่า ครูศิลปกรรมที่ดี ควรเป็นบุคคลที่มีบุคลิกลักษณะ นำเคารพนับถือ มีความเมตตา กรุณา มีความมานะ พยายาม มีมนุษยสัมพันธ์ ที่ดี เอาใจใส่ ต่อศิษย์ และ มีความศรัทธา ต่ออาชีพ ครู อย่างแท้จริง นอกจากนั้น ครูศิลปกรรมที่ดีควร เป็นผู้มีความรู้ดี มีความสามารถในการสอน ใช้เทคนิค วิธีการวัดผลที่ดี ครูในฐานะ ผู้สอนที่ดีต้องพยายามหมั่น ศึกษา หาความรู้ และมีความสามารถ ในวิชาศิลปกรรม ปรับปรุง ตนเอง ให้ทันสมัย อยู่เสมอมีประสบการณ์ และจิตสำนึก ของการเป็นครูที่ดี เข้าใจ จิตวิทยาเกี่ยวกับเด็ก เห็นใจ และเข้าใจเด็ก มีขันติธรรมสูง มีเหตุผล และมีความยุติธรรม

เดชา นุชดอนไม้ (2527 : 43) กล่าวว่า สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ของครูศิลป์ คือ บุคลิกภาพ ครูศิลป์ จะต้องมีความ ใจเย็น สุขุม รอบคอบ แต่งกายสุภาพ พูดจาชัดเจน ยิ้มแย้มแจ่มใส ตลอดจนมีความขยันอดทน ในการปฏิบัติงาน ประหยัด ตรงต่อเวลา ปฏิบัติงานด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย และประณีต มีมนุษยสัมพันธ์ เหมาะสมมีจรรยาบรรณ ในอาชีพ

ชลอ พงษ์สามารถ (2526 : 90) เห็นว่าครูผู้สอนศิลป์ ควร เป็นคนดีในทุก ๆ ด้าน มีความรู้ และความสามารถในการสอน การทำงาน ที่ได้รับมอบหมาย จากผู้บริหาร งานด้านศิลปกรรม เป็นงานที่แสดง และ ชี้ให้เห็นความสามารถ ของผู้ทำ อีกประการคือ ครูศิลปกรรมเป็นผู้ที่ต้อง ได้รับมอบหมาย จาก ผู้บริหาร ให้ ปฏิบัติ งานอัน นอกเหนือจากการสอนเสมอ เช่น งานกิจกรรมในวันสำคัญ ต่าง ๆ ซึ่งผลงานศิลปกรรมจะแสดง ความสามารถ ของครู ศิลปกรรมซึ่ง นักเรียน หรือบุคคลอื่นได้เห็นเสมอ การยอมรับ นับถือจากนักเรียน และผู้ร่วมงานย่อมจะเป็นผลตามมาทีหลัง ดังนั้น ครูศิลปกรรมจะต้องเป็นผู้กระตือรือร้น ในการหาความรู้ เพิ่มเติม ทันท่วงที มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ยอมรับศิลปวิทยาการใหม่ ๆ และมีมนุษยสัมพันธ์ ที่ดีด้วย

อย่างไรก็ตาม ในสภาพที่เป็นจริงครู ศิลปกรรม เมื่อจบการศึกษา และมาประกอบอาชีพครู ก็มักจะพบปัญหาต่าง ๆ มากมาย ปัญหา ด้านวิชาการ ความสามารถ ในการถ่ายทอดความรู้ ความสามารถ ในการเป็นครู ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน ปัญหาด้าน การบริหาร และปัญหาด้านค่าครองชีพ ซึ่งเป็นผลทำให้ครูขาดกำลังใจ และความอดทน ไม่สนใจ เรื่องประสิทธิภาพของการสอน ผลที่ตามมาก็คือ การสอนขาดคุณภาพ ทำให้นักเรียนไม่มีมาตรฐาน สำหรับ ความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้บริหาร ครูศิลป์มีความเห็นว่าผู้บริหารส่วนใหญ่มองเห็น วิชาศิลปกรรม เป็น วิชา วาด ๆ เขียน ๆ มองไม่เห็นประโยชน์ จึงขาดการสนับสนุน และ ให้ความสำคัญน้อย อีกทั้ง ไม่ทราบลักษณะ งานที่แท้จริง มักจะเห็น คุณค่า เฉพาะ เมื่อมี งานให้ช่วยเท่านั้น และ ต้องการงานที่รวดเร็วทันใจ โดยไม่คำนึงถึงความยากง่ายของผลงาน และ คุณภาพ ของ ผลงาน ที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ สรุป ปัญหา การสอน ของครูศิลปกรรม ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา และ วิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรม อาชีวศึกษา คือ ผู้บริหารงานบางคน ไม่เข้าใจ ลักษณะงานศิลปกรรม และ ไม่สนับสนุน นอกจากปัญหาดังกล่าวแล้ว สงวน รอดบุญ (2530 : 31 - 35) กล่าวถึงปัญหาการเรียนการสอน ศิลปกรรม และ คุณลักษณะที่เป็นจริง ของครูศิลปกรรมว่า แม้ จะมีการปรับปรุง หลักสูตร แต่ ครูศิลป์ ก็ยัง ไม่เปลี่ยนแปลงเท่าที่ควร ครู บางคน มีความรู้ แต่ไม่เข้าใจ วิธีการสอน ครูบางคน เน้น การฝึกทักษะ โดยไม่คำนึงถึงพัฒนาการ ของนักเรียน และ ใช้ความรู้สึก ของตนเอง เป็นเครื่อง ตัดสินผลงาน

การที่สถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับบุคลากรในสถานศึกษาที่สำคัญที่สุด มี 2 ประเภท คือ ผู้บริหารกับผู้สอน ภิญญู สาธ (2516 : 171) สำหรับ ผู้บริหาร เป็นบุคคล

ที่มีส่วนสำคัญ ที่มีส่วนสำคัญ ที่จะชี้แนะแนวทาง มีบทบาท ในการสนับสนุน ช่วยเหลือแนะนำ ครู ศิลปกรรมในสถานศึกษา ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ การที่ครูศิลป์ จะปรับปรุงตนเองเพื่อปฏิบัติตามบทบาทของตนเอง ได้ สมบูรณ์ เพียงใด นอกเหนือ จากคำแนะนำ ของผู้บริหารแล้ว ครู ศิลปเองจะต้องยอมรับ และมีแนวความคิดที่จะพัฒนา ตนเองด้วซึ่งการพัฒนาตนเอง นั้น จุดเริ่มต้นที่สำคัญคือ การมองตนเอง การรู้จักตนเอง และ การยอมรับตนเอง ซึ่งการมองตนเอง เพื่อนำไปสู่การรู้จักตนเอง เข้าใจ ยอมรับและประเมินตนเอง และ ผู้อื่น ร่วมกัน ในการมองด้านต่าง ๆ ด้วย เมืองทอง แซมณี (2522 : 21)

จากที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่า คุณลักษณะ ต่าง ๆ ของ อาจารย์ สาขาศิลปกรรมในบางกรณียังพบว่า มีปัญหาต่าง ๆ ที่อาจารย์ศิลป์ ยังไม่สามารถปฏิบัติตามบทบาทนั้น ได้อย่างสมบูรณ์ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัย จึงสนใจ ที่จะทำการศึกษา ถึงคุณลักษณะที่เป็นจริง และ คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ ของ อาจารย์ สาขา ศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัด กรมอาชีวศึกษา

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริง และ คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ศิลปกรรมในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะ ที่เป็นจริง กับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ศิลปกรรม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์

1.2.3 เพื่อเปรียบเทียบ คุณลักษณะ ที่เป็นจริง ของอาจารย์ ศิลปกรรมตามความคิดเห็นของผู้บริหาร กับความคิดเห็น ของครู - อาจารย์

1.2.4 เพื่อเปรียบเทียบ คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ ศิลปกรรม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร กับความคิดเห็น ของครู - อาจารย์

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 คุณลักษณะที่เป็นจริง กับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ศิลปกรรม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์แตกต่างกัน

1.3.2 คุณลักษณะที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปกรรมตามความคิดเห็นของผู้บริหาร กับความคิดเห็นของครูอาจารย์แตกต่างกัน

1.3.3 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ศิลปกรรมตามความคิดเห็นของผู้บริหาร กับความคิดเห็นของครูอาจารย์แตกต่างกัน

1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

คุณลักษณะ ของครูศิลปกรรมนั้น จะต้อง มี ลักษณะในด้านความเป็นครูศิลปกรรม ด้านบุคลิกภาพ และ มนุษย์สัมพันธ์ และ ด้านการให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา

เดชา นุชดอนไผ่ (2527 : 41 – 44) กล่าวถึงครูผู้สอนศิลปกรรมว่า จะต้อง มีคุณสมบัติอันเป็นพื้นฐานที่ดี มีความรู้ความสามารถ ในวิชา ศิลป มีประสบการณ์ และมีความคิด สร้างสรรค์ ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับ งานศิลปเพื่อพัฒนาแนวความคิดอยู่เสมอ สามารถนำความรู้ด้าน อื่น ๆ มาประยุกต์ ใช้กับงานศิลปกรรมได้ ยอมรับผลงาน และจินตนาการของผู้เรียนมีความใจเย็น สุขุม รอบคอบ มีความอดทน ในการปฏิบัติงาน และปฏิบัติงานด้วยความเป็นระเบียบ ประณีต มีมนุษยสัมพันธ์ที่เหมาะสม มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นเป็นอย่างดี

อุบล ตูจันดา (2532 : 180 - 182) บุคลิกลักษณะของครูศิลปกรรม

1. มีความรู้ความสามารถ และ ความถนัด ทางศิลปกรรม
2. มีความคิดสร้างสรรค์ อยู่เสมอ และยอมรับ ฟังความคิดเห็น คำติชม ของผู้อื่น เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข
3. มีความประพฤติดี แต่งกาย ดี ภิรยาทำทางดี
4. มี ความทันสมัย รู้จักค้นคว้า หาความรู้ อยู่เสมอ
5. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความเป็นกันเอง เห็นอก เห็นใจ ผู้อื่น ให้ความช่วยเหลือ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

จากคุณลักษณะ ของอาจารย์ ศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา ซึ่งนักวิชาการศึกษา ได้กล่าวมาแล้วนั้น จะเห็นได้ว่า คุณลักษณะของ อาจารย์ศิลปกรรมที่ดี ควรมีความรู้ ความสามารถทางศิลปอย่างแท้จริง สร้างสรรค์ ผลงานทางศิลปอยู่เสมอ มีความกระตือรือร้น และ ปลูกฝัง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แก่ผู้เรียน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีทั้งภิรยาทำทาง บุคลิกภาพ การใช้คำพูด การยอมรับฟังความคิดเห็น และคำติชมของผู้อื่นเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข ให้ความร่วมมือในการสร้างสรรค์ผลงานด้านศิลปกรรม และงานด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง แก่ สถานศึกษา จะเห็นได้ว่า คุณลักษณะดังกล่าวนี้ ประกอบด้วย

- คุณลักษณะด้านความเป็นครูศิลปกรรม

- คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ และ มนุษย์สัมพันธ์
- คุณลักษณะด้านความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกัน

การวิจัยเพื่อศึกษาคุณลักษณะ ของอาจารย์ศิลปกรรมทั้งที่เป็นจริงและพึงประสงค์ ครั้งนี้ ผู้วิจัย จะทำการศึกษาภายใต้กรอบแนวคิด คุณลักษณะของอาจารย์ศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา 3 ด้าน คือ

1. ด้านความเป็นครูศิลปกรรมประกอบด้วย ความรู้ ความสามารถ ความถนัดในวิชาชีพ ความกระตือรือร้น ในการทำงาน การพัฒนาตนเอง ในด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และจินตนาการ การรับฟังความคิดเห็น และปรับปรุงคุณภาพงานอยู่เสมอ
2. ด้านบุคลิกภาพและ มนุษย์สัมพันธ์ ได้แก่ พฤติกรรมที่อาจารย์ศิลปกรรมมีกับนักเรียน ครู – อาจารย์ ผู้บริหาร ตลอดจนคุณลักษณะที่ปรากฏโดยทั่วไป
3. ด้านความร่วมมือภายในสถานศึกษา ได้แก่การให้ความร่วมมือในด้านต่างๆ ของสถานศึกษา การให้ความช่วยเหลือในกิจกรรมต่าง ๆ การใช้ความสามารถ และความคิดสร้างสรรค์ ช่วยงานด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษา

1.5 ขอบเขตการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรต้น คือ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่ง ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. ผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้ช่วยผู้อำนวยการทั้ง 3 ฝ่าย ได้แก่
 - 1.1 ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
 - 1.2 ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการ
 - 1.3 ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมการศึกษา

2. ครู - อาจารย์ คณะวิชาอื่น ๆ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ที่มี คณะวิชาศิลปกรรม

ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู – อาจารย์ เกี่ยวกับ คุณลักษณะ ที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของ อาจารย์ ศิลปกรรม ได้แก่

1. คุณลักษณะด้านความเป็นครูศิลปกรรม ประกอบด้วย ความรู้ ความสามารถ ความถนัดในวิชาชีพศิลปกรรม ความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ และการพัฒนาตนเอง
2. คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ และมนุษย์สัมพันธ์
3. คุณลักษณะด้านความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกัน

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ

1. ผู้บริหาร ได้แก่ ผู้ช่วย ผู้อำนวยการ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ที่เปิดสอน ประเภท วิชา ศิลปกรรม ทั้ง 3 ฝ่าย ได้แก่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ, ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการ, ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมการศึกษา จำนวน 32 วิทยาลัย จำนวนผู้บริหาร 96 คน

2. ครู-อาจารย์ ที่สังกัด คณะวิชา อื่น ซึ่ง ไม่ใช่ อาจารย์ ศิลปกรรม ของวิทยาลัย อาชีวศึกษา จำนวน 2,329 คน

ตัวอย่าง การวิจัย ครั้งนี้ ศึกษาจากตัวอย่างผู้บริหาร จำนวน 96 คน และ ครู - อาจารย์ จำนวน 363 คน ซึ่ง ได้มาจากการสุ่ม ตัวอย่าง แบบ สุ่มกลุ่ม (Cluster)

1.5.2 ขอบเขตพื้นที่ หรือสภาพทางภูมิศาสตร์

ในการวิจัย ครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ศึกษา คุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ ศิลปกรรม วิทยาลัย อาชีวศึกษา ที่เปิดสอน ประเภทวิชา ศิลปกรรม ทั่วประเทศ

1.6 คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้เกิด ความเข้าใจ ตรงกัน และ ตรงตามจุดมุ่งหมาย ของการวิจัย ครั้งนี้ จึง ได้นิยาม คำศัพท์ ดังนี้คือ

1. คุณลักษณะ ที่เป็นจริง หมายถึง คุณลักษณะ ที่ได้ กระทำ หรือปฏิบัติ จริง ของบุคคล ที่ได้ แสดง ปรากฏให้เห็น ด้านความเป็นครูศิลปกรรม ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ และด้าน ความร่วมมือภายในสถานศึกษา

2. คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ หมายถึง คุณลักษณะ ที่ควร จะมี หรือจำเป็นต้องมี ซึ่ง เป็น ที่คาดหวัง ของบุคคลอื่น

3. คุณลักษณะของ อาจารย์ศิลปกรรม ทั้งที่เป็นจริงและพึงประสงค์ แบ่งเป็น 3 ด้านคือ

3.1 ด้านความเป็นครูศิลปกรรมหมายถึง หมายถึง คุณลักษณะที่ แสดง ออกในด้าน ของความรู้ ความสามารถ และความคิดสร้างสรรค์ ในวิชาชีพศิลปกรรม

3.2 ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ หมายถึงคุณลักษณะที่แสดงออกในด้าน ปฏิสัมพันธ์กับ นักเรียน นักศึกษา ครู-อาจารย์ ผู้บริหาร และบุคคลทั่วไป

3.3 ด้านความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกัน หมายถึงคุณลักษณะที่ แสดงออกในด้าน การให้ความสนใจในการทำงาน ยินดีให้การสนับสนุนและร่วมมือในการทำงานส่วนรวม เพื่อผลงานของส่วนรวม และใช้ความสามารถของตนเอง เพื่อประโยชน์ของกลุ่มหรือสถานศึกษา

4. คุณลักษณะ ที่เป็น จริง ของอาจารย์ ศิลปกรรม หมายถึง พฤติกรรมที่ได้ กระทำ หรือปฏิบัติ จริง ของอาจารย์ ศิลปกรรมที่ แสดง ปรากฏ ให้เห็น

5. คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ ศิลปกรรม หมายถึง คุณลักษณะที่อาจารย์ศิลปกรรมควร จะมี หรือจำเป็นต้องมี ซึ่งเป็น ที่คาดหวัง ของบุคคล ที่เกี่ยวข้อง และบุคคลทั่วไป

6. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ทั้ง 3 ฝ่าย ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ที่เปิดสอน ประเภทวิชาศิลปกรรม ประกอบด้วย

6.1 ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หมายถึง ผู้ช่วยผู้อำนวยการที่ทำหน้าที่บริหารงานด้านวิชาการ

6.2 ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการ หมายถึง ผู้ช่วยผู้อำนวยการที่ทำหน้าที่บริหารงานด้านกิจการนักศึกษา

6.3 ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมการศึกษาหมายถึง ผู้ช่วยผู้อำนวยการที่ทำหน้าที่บริหารงาน ด้านการส่งเสริมการศึกษา

7. อาจารย์ศิลปกรรม หมายถึง อาจารย์ที่มี วุฒิการศึกษาทางด้านศิลปกรรม และทำการสอนวิชาศิลปกรรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา

8. ครู – อาจารย์ หมายถึง ครู – อาจารย์ ที่สังกัด คณะวิชาอื่น ซึ่งไม่ใช่ อาจารย์ ศิลปกรรม ของ วิทยาลัยอาชีวศึกษา

9. วิทยาลัยอาชีวศึกษา หมายถึง วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัด กรมอาชีวศึกษา ที่เปิด สอน สาขา ศิลปกรรม ทั่วประเทศ จำนวน 32 สถานศึกษา

บทที่ 2

วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครู อาจารย์ สาขา ศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษา เอกสาร และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง ซึ่ง ได้ศึกษาและประมวลมา เพื่อนำเสนอตามลำดับดังนี้

- 2.1 แนวคิดและหลักการสอนความคิดสร้างสรรค์
- 2.2 หลักการสอนศิลปกรรม
- 2.3 จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนวิชาศิลปกรรม ระดับอาชีวศึกษา
- 2.4 คุณลักษณะของอาจารย์ศิลปกรรม
 - 2.4.1 คุณลักษณะด้านความเป็นครูศิลปกรรม
 - 2.4.2 คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์
 - 2.4.3 คุณลักษณะด้านความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกัน

2.1 แนวคิดและหลักการสอนความคิดสร้างสรรค์

2.1.1 ความหมายของความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์ (Creative) เป็นแนวทางการคิดเห็นที่แปลกไปจากแนวความคิดทั่วไป โดยสังเกตได้ชัดเจนที่ผลสัมฤทธิ์ ซึ่งจะปรากฏออกมาในรูปของผลงานใหม่ๆ ไม่ซ้ำกับผลสัมฤทธิ์เดิมที่ ปรากฏอยู่ทั่วไป ความคิดสร้างสรรค์จะเป็นลักษณะพฤติกรรมการมองเห็น การรับรู้แบบเอกเทศเป็น ลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลหนึ่ง ๆ จะไม่เหมือนกันหรือเท่าเทียมกันทุกคนโดยจะขึ้นอยู่กับประสบการณ์ ทางการศึกษา เขาวินิจฉัยและความสามารถในการทำสมาธิในการควบคุมแนวความคิดของแต่ละ บุคคล การพัฒนาการด้านต่างๆ การวิวัฒนาการ การเปลี่ยนแปลงสภาพให้ดีขึ้นกว่าเดิมตามลำดับนั้น เหตุปัจจัยที่สำคัญที่เป็นแรงผลักดันก็คือ "ความคิดสร้างสรรค์" นั่นเอง ถ้ามนุษย์ทุกยุค ทุกสมัยขาด พฤติกรรมความคิดสร้างสรรค์ การวิวัฒนาการด้านต่างๆ ในสังคมมนุษย์โลก ก็จะไม่บังเกิดขึ้น สังคม มนุษย์ก็จะเป็นอยู่อย่างเดิม เหมือนตอนที่มนุษย์อุบัติขึ้นบนโลกใหม่ ๆ

ถ้าจะถามคำถามนี้ต่อผู้เชี่ยวชาญ แวดวงต่าง ๆ ในแต่ละอาชีพ ซึ่งมีมากมาย ในสังคมยุค ปัจจุบันนี้ ก็คงจะได้คำตอบหลากหลาย ซึ่งจะตอบได้ตามวัตถุประสงค์ของอาชีพตนเอง และจะสอดคล้องกับสภาพการณ์ ทัศนคติ ความมุ่งหวังของสังคม ในขณะนั้น นักการศึกษา และนักจิตวิทยา

ซึ่งสนใจศึกษาเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ มาช้านาน ได้อธิบายความหมาย ไว้อย่างน่าพิจารณา ว่า ผู้เชี่ยวชาญในแวดวงอาชีพต่าง ๆ พยายามที่จะนิยาม ความคิดสร้างสรรค์ ตามวัตถุประสงค์ ความสนใจ และมุมมองของตน กันอย่าง หลากหลาย เพียงใด ก็สามารถที่จะสรุปได้ง่าย ต่อการทำความเข้าใจ โดยแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ บางกลุ่มจะมองความคิดสร้างสรรค์ ในลักษณะ กระบวนการ (Process) ของการคิด และอีกพวกหนึ่งก็จะมองความคิดสร้างสรรค์ ในลักษณะ ผลผลิต (Product) กล่าวคือไม่ว่า จะนิยามความหมาย ด้วยวัตถุประสงค์ใด ตามทัศนะของอาชีพใด ก็จะหนีไปจาก 2 ลักษณะ นี้ ไม่พ้น

จึงพอจะสรุป ได้ว่า การมองความคิดสร้างสรรค์ ในรูปกระบวนการของความคิดนั้น คือ กระบวนการคิดในลักษณะ ของวิธีการ อุปมาอุปมัย เรื่องราว หลักการ วิธีการและสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นรูปแบบใหม่ ๆ หรือเพื่อคัดสรรจำแนกวิธีการ ความเป็นไปทั้งหลาย เพื่อประมวล รวบรวมเข้าด้วยกัน สรุปเป็นประเด็น แนวทางการแก้ปัญหา หรือเป็นแนวทาง เพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ขึ้นมา ส่วนการมองความคิดสร้างสรรค์ ในรูปแบบผลผลิตนั้น อธิบายว่า คือความคิดที่ก่อให้เกิดความแปลกใหม่ เกี่ยวกับผลผลิต เช่น รูปแบบใหม่ และมีคุณค่า อาจเป็นคุณค่าด้านความงาม หรือคุณค่าด้านประโยชน์ใช้สอย ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ใหม่ โดยไม่ซ้ำกับปรากฏการณ์ เดิมที่มีอยู่

2.1.2 องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์

Torrance (1978) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับ องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า การที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรม ความคิดสร้างสรรค์ใด ๆ จะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบสำคัญ 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นแรงผลักดัน แรงกระตุ้นเร้าอันเป็นศักยภาพภายในตัวบุคคล ซึ่งได้แก่ ความสามารถ (Ability) และทักษะ (Skill) และอีกส่วนหนึ่งจะเป็นลักษณะการถูกกระตุ้น จากภายนอกและสิ่งแวดล้อม จากบุคคล กลุ่มบุคคลรอบข้างที่กระตุ้นความคิดทำให้บุคคลอยากรู้อยากเห็น เกิดจินตภาพ หรือการจินตนาการ

กล่าวโดยสรุปก็คือ องค์ประกอบที่ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลต่างๆ นั้น ได้แก่ ความสามารถ ทักษะ และแรงจูงใจ ทั้งสามองค์ประกอบนี้จะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้น ไม่เกิดขึ้นโดดเดี่ยวหรือเป็นอิสระแยกจากกัน

2.1.3 การแสดงพฤติกรรมความคิดสร้างสรรค์ ของบุคคล

การแสดงออกด้านความคิดสร้างสรรค์ ของบุคคล จะไม่เท่าเทียมกัน บางคนแสดงออกมาอย่างมีคุณภาพที่สูง บางคนอยู่ในระดับปานกลาง บางคนก็แสดงออกมาได้แค่เพียงระดับต่ำ ด้วยเหตุปัจจัยดังกล่าว นักจิตวิทยาและนักการศึกษา ต่างก็ให้ความสนใจ และมีการวิเคราะห์ วิจัย ศึกษาค้น

คว่ำกันอย่างกว้างขวาง และพบว่า มีคุณลักษณะ หลายประการ ที่เป็นดัชนีชี้ให้เห็นได้ว่าเป็นบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง ไว้ดังนี้

1. มีพฤติกรรมแบบอารมณ์ขัน ไม่จริงจังกับสิ่งใด ๆ เพียงอย่างเดียว บางครั้งดูเป็นภาพลักษณ์ แบบตลกขบขัน
2. ชอบเอาชนะ และพอใจในการทำสิ่งที่ยาก ทำทลายความรู้ความสามารถ
3. มีสมาธิ และมีช่วงระยะเวลาเกี่ยวกับ ความสนใจ ยาวนานกว่าบุคคลอื่น ทั่วไป
4. พยายามแสดงความคิดเห็น ที่ไม่เป็นไปตามกฎเกณฑ์เดิม ๆ ที่เคยปฏิบัติมา
5. ชอบสร้างจินตนาการ มีลักษณะ การคิดริเริ่ม
6. มีความรู้สึกไวต่อการรับรู้ และการตอบสนองสิ่งเร้า ชอบอิสระมากกว่าคนอื่น
7. ในการตัดสินใจ ใด ๆ จะขึ้นอยู่กับความเห็น ของตนเอง บนพื้นฐานของการศึกษา ความรู้เชิงวิชาการอย่างละเอียด รอบคอบ และใช้แนวคิดของกลุ่มประกอบ
8. บางขณะจะแสดงภาพลักษณ์ แปลก ๆ ในสายตาคนทั่วไป

Weschler (1976) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะสำคัญของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง และสรุปลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกเชิงประจักษ์ 7 ประการดังนี้

1. Sensitivity to Surroundings หมายถึงการมีความไว ต่อการรับรู้ เมื่อปะทะสิ่งเร้า จากสภาพแวดล้อมรอบตัว เป็นคนมีลักษณะประสาทสัมผัสดี สามารถรับรู้ และแปลความหมายจากสภาพการณ์ ที่ประสบได้ดี ในเรื่องราวที่คนทั่วไป คิดไม่ถึง หรือไม่สนใจ
2. Mental Flexibility หมายถึงการเป็นคนที่มีความยืดหยุ่น ในทางความคิด มีศักยภาพเชิงการปรับตัว ต่อสถานการณ์ใหม่ ๆ สูง มีความสามารถอย่างดี ในการ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแนวคิดวิธีการที่รวดเร็ว เมื่อจำเป็นต้องเผชิญ ปัญหา ใหม่ โดยจะละทิ้งแนวความคิดเก่า ๆ ทันทันที่เพื่อมองประเด็นใหม่ มีทักษะในการคิด และการมองสภาพ ปัญหาหลายแง่มุม โดยไม่ติดยึดกับแง่มุมใดเพียงแง่มุมเดียว
3. Independence of Judgment หมายถึงการมีลักษณะ อิสระทางการคิด พยายามที่จะพิจารณา ตัดสินใจด้วยตนเอง โดยไม่สนใจว่า จะมีใครคิดอย่างไรมาก่อน หรือไม่สนใจว่า แนวความคิดของตนเอง เหมือนหรือแตกต่างไปจากคนส่วนใหญ่หรือไม่
4. Tolerance for Ambiguity หมายถึงลักษณะที่มีใจกว้างมองโลกในแง่ดี อดทนต่อแรงกดดัน จากสภาวะปัญหาต่าง ๆ รู้จักวิเคราะห์พิจารณา จำแนก หาส่วนที่มีคุณค่าส่วนใดส่วนหนึ่ง หรือหลายส่วน จากแนวความคิดตรงกันข้ามของผู้อื่น มาใช้ประโยชน์

5. Ability to Abstract หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา และการมีความเข้าใจลึกซึ้ง เกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ ของตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง คุณลักษณะข้อนี้ จะเน้นทักษะ การใช้ความคิดเชิงนามธรรมนั่นเอง

6. Ability to Synthesize หมายถึงคุณลักษณะที่แสดงความสามารถ ในเชิงการสังเคราะห์ หรือการบูรณาการ องค์ประกอบต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ให้เป็นรูปแบบใหม่ แนวทางปฏิบัติใหม่ เพื่อแก้ปัญหา ซึ่งมีคุณค่าหรือเกิดประโยชน์มากขึ้น

7. Restless Urge หมายถึงคุณลักษณะที่แสดงถึงความมีพลัง มีแรงขับหรือแรงจูงใจสูง และการแสดงความไม่อยู่นิ่ง (Dynamic) ชอบคิดค้น เสาะหาสิ่งที่ไม่รู้ อยู่เป็นนิจ เป็นผู้ตื่นตัวอยู่เสมอ ในการหาโอกาส สัมผัส ข้อมูลข่าวสารใหม่ ๆ มีพลังล้นเหลือที่จะทำงานยาก ใช้เวลานานจนงานสำเร็จ

มีผลการวิจัยจำนวนมากพบว่า ความคิดสร้างสรรค์สามารถพัฒนาได้ ด้วยกระบวนการฝึก โดยการทำกิจกรรม และกลวิธี ที่นิยมใช้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ มีมากมายหลายแบบ เช่น การฝึกความไว ในการรับ สัมผัส และการรู้สึก การฝึกทักษะการวิเคราะห์ การฝึกระดมความคิด การฝึกสร้างความแปลกใหม่จากสิ่งที่คุ้นเคย และการฝึกความคิด ด้วยวิธี อุปมา เป็นต้น

2.1.4 ความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ต่องานทัศนศิลป์

การสร้างสรรคทำให้เกิดรูปแบบใหม่ๆ ขึ้นในโลกด้วยภูมิปัญญาของมนุษย์ผู้สร้างงานศิลปะ สาขาต่าง ๆ โดยเฉพาะในกลุ่มงานทัศนศิลป์ ซึ่งได้แก่รูปลักษณะใหม่ๆ ที่ปรากฏในงานจิตรกรรม งานประติมากรรม งานสถาปัตยกรรม และงานศิลปะประดิษฐ์ต่างๆ ในยุคปัจจุบัน ทั้งที่เป็นความแปลกใหม่ของลักษณะผลงาน และหลักการวิธีการใหม่ๆ ในกระบวนการสร้างงานทัศนศิลป์ การสร้างสรรค์จึงเป็นพฤติกรรมที่สำคัญ ของมนุษย์ผู้สร้างงานศิลปะ เพื่อนำพาไปสู่การค้นหาแนวทางสร้างลักษณะความแปลกใหม่ น่าประทับใจแก่ผลงานศิลปะของตนเอง นับตั้งแต่อดีต จนถึงปัจจุบัน ศิลปินได้ถ่ายทอดรูปแบบทัศนศิลป์ไว้มากมาย งานทัศนศิลป์ที่ปรากฏอยู่ทั่วไป มีหลายรูปแบบ เป็นการยากที่จะทำความเข้าใจลักษณะรูปแบบได้ทั้งหมด กล่าวได้ว่าผลงานทัศนศิลป์ มีส่วนผูกพันกับชีวิตของคนเรามากมาย จนแทบจะเป็นส่วนเดียวกันกับ วิถีแห่งการดำเนินชีวิต งานทัศนศิลป์มีประโยชน์ ทางจิตใจ มีการให้ผลทางด้านความสุข ความเบิกบานแจ่มใส ซึ่งไม่สามารถอธิบายเป็นคำพูดได้ ทัศนศิลป์เป็นผลงานที่มนุษย์สร้างขึ้นให้แก่ตัวเองและสังคม ประโยชน์จึงสนองต่อผู้สร้างและผู้ดูทั้งมุมแคบและมุมกว้าง ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมาย และคุณลักษณะของงานทัศนศิลป์นั้นๆ เป็นสำคัญ คุณประโยชน์ของงานทัศนศิลป์สามารถ จำแนกได้ 3 ประการคือ

1. ประโยชน์สำหรับบุคคล เป็นลักษณะที่งานทัศนศิลป์ สนองต่อความต้องการ ความรู้สึก และอารมณ์ส่วนตัวโดยผู้สนใจ หรือผู้ชมจะรับรู้ความหมายของสื่อทัศนศิลป์แต่ละประเภทได้หลาย ลักษณะเช่น

- การแสดงออกทางสุนทรียภาพ คือการนำเสนอในแง่ความสวยงาม ความประทับใจและความเพลิดเพลิน

- การแสดงออกทางความเชื่อซึ่งเกี่ยวข้องกับศาสนา เป็นลักษณะของทัศนศิลป์ที่นำเสนอเพื่อสนองความเชื่อของตนเอง ต่อการเคารพนับถือ ตามแนวทางปรัชญาทางศาสนา

- การแสดงออกทางความรู้สึกส่วนตัว เป็นลักษณะทัศนศิลป์ที่นำเสนอความรู้สึกนึกคิดเฉพาะตัวของผู้สร้างงานศิลปะ เพื่อเน้นความรู้สึก อารมณ์และความต้องการส่วนตัวออกมาให้มองเห็นเพื่อกระตุ้นอารมณ์ ความรู้สึก ของผู้พบเห็นให้คล้อยตาม

2. ประโยชน์สำหรับสังคม เช่นทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ ที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อบันทึกประวัติความเป็นมาของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือความคิดเห็นของคนในสังคมยุคหนึ่ง ๆ เช่น ประวัติศาสตร์ เช่น การสร้างอนุสาวรีย์ การจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม ประเพณี ตลอดจนการใช้ทัศนศิลป์เพื่อเป็นสื่อการโฆษณา เพื่อชักจูงให้คนตระหนักเกี่ยวกับ สภาพหรือปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม

3. ประโยชน์สำหรับศิลปะโดยตรง หมายถึง ลักษณะทางกายภาพของทัศนศิลป์แต่ละประเภท เช่น สถาปัตยกรรม จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ และศิลปะประดิษฐ์ ซึ่งแต่ละประเภทต่างก็มีความจำเป็นที่ต้องมีการพัฒนา ให้มีความก้าวหน้ามีความแปลกใหม่ ปรากฏขึ้นในวงการทัศนศิลป์ โดยการอาศัยแรงผลักดันจากการใช้ ความคิดสร้างสรรค์ของศิลปิน หรือผู้สร้างงานทัศนศิลป์แต่ละประเภทเป็นหลักสำคัญร่วมกัน

จะเห็นได้ว่า ทัศนศิลป์ได้อำนวยคุณประโยชน์นานับประการ ต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์ทุกด้าน เพื่อพัฒนาผลผลิตสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้มีความสวยงามเกิดความประทับใจและความเพลิดเพลินใจในการใช้สอย แต่ขณะเดียวกันตัวทัศนศิลป์เองก็จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้มีประสิทธิภาพเช่นเดียวกัน และสิ่งที่เป็ปัจจัยหลักและสำคัญมากก็คือ วิธีการและกระบวนการคิดสร้างสรรค์ ที่ถูกนำมาใช้ในการออกแบบและการสร้างงานทัศนศิลป์ ของแต่ละประเภท กล่าวคือ ถ้าหากมีการนำกระบวนการคิดสร้างสรรค์มาใช้ในวงการทัศนศิลป์อย่างแพร่หลาย และมีประสิทธิภาพก็จะทำให้เกิดความสวยงามแปลกใหม่ ปรากฏขึ้นแก่รูปทรงของผลผลิตตลอดเวลาเป็นการลดหรือขจัด ความน่าเบื่อของรูปทรงเก่าๆ ที่ปรากฏมาจากอดีต อย่างซ้ำซากจำเจ และในทำนองเดียวกันตัวความคิดสร้างสรรค์เอง ก็มีความจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงพัฒนาให้ก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้งเช่นเดียวกัน ด้วยระบบวิธีและกระบวนการทางการศึกษา

2.1.5 หลักการสอนความคิดสร้างสรรค์

ศิลปะมีความหมายและวิธีการสร้างงานอย่างกว้างขวาง ด้วยภูมิปัญญาของมนุษย์ เช่นการ แสดงออกที่เป็นวิถีเลียนแบบธรรมชาติ ผลงานที่ปรากฏออกมาจะเหมือนสิ่งที่ปรากฏอยู่ตามสิ่งแวดล้อม ทั่วไป เป็นการเคารพความจริงแบบวัตถุนิยม ซึ่งอาจจะมุ่งแสดงออกทางความงามเป็นหลัก คือ การเขียนหรือปั้นภาพคนเหมือน การเขียนภาพคน การเขียนภาพทิวทัศน์ เป็นต้น การเรียนการสอน ความคิดสร้างสรรค์จึงมุ่งเน้นความพึงพอใจของผู้เรียนเป็นหลัก ซึ่งเกิดจากจินตนาการ ความคิดฝัน อารมณ์ และความรู้สึกเฉพาะตัวของผู้สร้างงานศิลปะเอง แล้วถ่ายทอดออกมาเป็นรูปทรงตามความ หมายต่าง ๆ เป็นลักษณะการใช้สื่อสัญลักษณ์ และวิธีการแสดงออกตามบุคลิกภาพส่วนตัว เป็นการ เคารพเหตุและผลทางความคิดแบบจิตวิญญาณของผู้เรียน ดังนั้นการสอนความคิดสร้างสรรค์จึงควร มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมองเห็นความงามด้านสุนทรียภาพ ด้านความพึงพอใจ และด้านประโยชน์ใช้สอยอย่าง ใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างพร้อมกันก็ได้ จึงจะเกิดเป็นผลงานที่สำเร็จออกมาเป็นผลงานทางศิลปะ หรือกระบวนการทางศิลปะ เพราะสร้างขึ้นจากความคิดสร้างสรรค์ จากแรงดลใจและจินตนาการ เกิด การถ่ายทอดแนวความคิดให้บังเกิดเป็นรูปทรง ตามบุคลิกภาพเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล คำว่าความ คิดสร้างสรรค์จึงหมายถึง สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นให้เป็นของแปลกใหม่ เป็นสิ่งที่ไม่เคยเห็น หรือเคยมี ประสบการณ์มาก่อน ซึ่งอาจจะแปลกและใหม่สำหรับตนเองในอันดับแรกก่อน แล้วค่อย ๆ พัฒนาไปสู่ อันดับที่สูงขึ้น คือสามารถสร้างความแปลกใหม่สำหรับสังคม เป็นที่ยอมรับสำหรับสมาชิกต่างๆในสังคม หลักการสอนควรแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบคือ

1. การสอนให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ทางความคิด (Creative in Thinking) ได้แก่การรู้จัก วิเคราะห์ พิจารณาด้วยเหตุและผล เพื่อคิดค้นวิธีการและกระบวนการ สร้างผลงานทางศิลปะให้แปลก ใหม่ไปจากเดิมตามความพึงพอใจ อารมณ์ และความรู้สึกเฉพาะตัว ด้วยแรงดลใจ จุดบันดาลใจ ลักษณะต่าง ๆ ทั้งภายในและสิ่งแวดล้อมภายนอก

2. การสอนให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ทางประโยชน์ใช้สอย (Creative in Function) ได้แก่ การใช้ความคิดในการทำสิ่งของสิ่งใด สิ่งหนึ่งเพื่อประโยชน์ใช้สอย อาจจะเป็นประโยชน์ที่เกิดขึ้นใหม่ ซึ่งแตกต่างไปจากประโยชน์ใช้สอยเดิม หรือเป็นการปรับปรุงประโยชน์ใช้สอยเดิมให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น มีศักยภาพในการอำนวยความสะดวกที่สูงขึ้น มากขึ้น มีความคงทนถาวรมากขึ้น ประหยัดพลังงานมากขึ้นหากผลผลิตนั้นต้องใช้พลังงาน จุดมุ่งหมาย ด้านประโยชน์ใช้สอยของผลงานด้านทัศนศิลป์ จำเป็น ต้องคำนึงถึงความสวยงาม ของรูปร่าง สิ่งของที่สร้างขึ้นด้วย จึงจัดได้ว่าเป็นผลงาน ศิลปะ ซึ่งคุณสมบัติ ที่ว่านี้ ช่างหรือผู้สร้าง งานศิลปะยอมรับกันว่าจะต้องคำนึงถึง และ ให้ความสำคัญ เท่าๆ กันระหว่างคุณค่าทางประโยชน์ใช้สอย และคุณค่าทางความสวยงาม

3. การสอนให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ทางความสวยงาม (Creative in Beauty) ได้แก่การคิดค้น เสาะหาวิธี / กระบวนการเพื่อสร้างความสวยงาม ซึ่งควรจะแปลกใหม่ไปจากเดิมที่เคยพบเห็นอยู่ทุกวัน โดยจะขึ้น อยู่กับความนิยม ความยอมรับ ของสังคม เป็นหลักในการพิจารณาด้วยผลงานทัศนศิลป์ โดยทั่ว ๆ ไปจะมุ่งเน้นในการสร้างสรรค์ความงาม ความประณีต และความพิถีพิถันจากวิธีการใช้ทัศนธาตุ จึงจะได้รับความนิยม ผู้ริเริ่มทำงานทัศนศิลป์ใหม่ ๆ จะนิยมเน้นการสร้างสรรค์ตามเงื่อนไขนี้เป็นเบื้องต้น เช่นการเขียน ภาพเขียนแบบธรรมชาติ โดยพยายามถ่ายทอดรูปแบบ ตามบุคลิกภาพ และบรรยากาศ ให้คล้ายคลึงวัตถุจริงมากที่สุด ด้วยความประณีต พิถีพิถัน เคารพในสภาพเดิมของวัตถุที่เป็นอยู่

แรงดลใจ / จุดบันดาลใจที่เกิดขึ้นจากอารมณ์ ความรู้สึกภายใน หรือลักษณะตัวอย่างที่พบเห็นจากสิ่งแวดล้อมภายนอก จะผลักดันให้เกิดแนวคิดแบบจินตนาการของผู้เรียน แล้วเห็นแจ้งโดยสัญชาตญาณ ซึ่งอยู่นอกเหนือเหตุผลธรรมดา เป็นกลไกของจิตที่เราจะแก้งหรือบังคับให้เกิดตามลักษณะต่าง ๆ โดยพลการไม่ได้ เมื่อเกิดขึ้น และพัฒนาถึงขั้นสุดท้ายแล้วก็จะแสดงออกอย่างตรงใจ ตรงความรู้สึกที่พึงพอใจ และมีความปรารถนาของผู้เรียน ที่เสแสร้งแก้งเขียนหรือปั้นในรูปแบบ – เรื่องราวที่ตนไม่รู้สึกหรือมีความปรารถนาจากจิตใจแล้ว ก็จะสามารถกระทำได้เพียงรูปเขียน / รูปปั้นที่คล้ายคลึงงานทัศนศิลป์ เท่านั้น คงไม่สามารถนำเสนอภาพลักษณะในเชิงการสร้างสรรค์แบบศิลปะ ด้วยจิตวิญญาณที่ดีได้

ผู้เรียนต้องมีเสรีภาพทางแนวความคิด ไม่ยึดมั่นถือมั่นสิ่งใดเป็นบรรทัดฐานตายตัว ไม่เป็นทาสของสิ่งใด ไม่ว่าจะป็นลัทธิศาสนา อุดมการณ์ หรือแม้แต่ความคิดของตัวเองเพราะศิลปะจะเกิดและ เติบโตแบบสิ่งมีชีวิตด้วยความพอเหมาะพอดีของสภาพแวดล้อมผู้เรียน จะบังคับให้เป็นไปตามใจของคนทำฝ่ายเดียวยอมเป็นไปไม่ได้ เพราะถ้าความคิดถูกบังคับควบคุม ด้วยสิ่งมอมเมาที่ผิดไปจากธรรมชาติ งานทัศนศิลป์ จากความคิดนั้นก็พลิกพิการ ไม่สมประกอบ ตามไปด้วย ความคิด ในทางศิลปะที่ไม่พิการ คือ แนวความคิด ทางบวกซึ่งจะให้คุณก่อประโยชน์ ส่วนความคิดแนวลบนั้น ในตัวมนุษย์ และสังคมมนุษย์ ปัจจุบัน นั้นมีมากมายอย่างเหลือเกินแล้ว ไม่จำเป็นที่เราจะต้องเพิ่มเติมเข้าไป ด้วยการแสดงออกทางศิลปะอีก

2.2 หลักการสอนศิลปกรรม

หลักการสอนศิลปกรรมนั้น ขวลิต ดาบแก้ว และ สุดาวดี เหมมานนท์ (2525 : 18 - 27) ได้กล่าวถึงหลักในการสอนศิลปะว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ใช้กันอยู่มีด้วยกัน 3 แบบคือ

1. สอบแบบบอกโดยตรง วิธีสอนแบบนี้ เป็นวิธีสอน แบบครูบอกให้นักเรียน ปฏิบัติตาม กฎ หรือคำแนะนำของครู เป็นวิธีการลอกเลียนแบบจากภาพ จากหนังสือ หรือ แบบที่ครูเขียนไว้ หรือจาก ของจริง โดยกิจกรรมนี้มุ่งเน้น ในด้านทักษะ (Skill) แสดงความแม่นยำ ในการใช้มือสัมพันธ์กับประสาท ตา การสอนแบบนี้ จึงไม่เป็นการส่งเสริม ความคิดสร้างสรรค์

2. สอบแบบการแสดงออกอย่างเสรี วิธีนี้ตรงกันข้ามกับวิธีแรก คือ เป็นวิธีที่ปราศจากการ บังคับหรือควบคุม เด็ก ได้เรียนตามความพอใจ ให้อิสระเด็กอย่างเต็มที่ เด็กจะเลืกวาดภาพ และ ใช้ วัสดุอย่างใดก็ได้เป็นเรื่องของเด็ก ที่จะแสดงออกมา ไม่มี กฎ ข้อบังคับในการวาด

3. สอนแบบมีความมุ่งหมายในการเรียน เป็นวิธี ใหม่ที่สุด ที่นักศึกษา คิดขึ้น และ เป็นวิธี ที่ ทำให้การสอนศิลปะ ได้ผลเป็นที่น่าพึงพอใจ การสอนแบบนี้ เป็นวิธีการสอนที่ทำให้ บุคคลมีเสรีภาพเพียง พอ ในด้านอารมณ์ และ ความคิด การสอน ศิลปะแบบนี้มีความมุ่งหมายที่ จะให้ศิลปะมีความสัมพันธ์ กับสังคม ให้สังคมเห็นว่า ศิลปะมีความสำคัญต่อสังคม เด็กได้รับการส่งเสริมให้รู้จัก ความหมายในสิ่งที่ เขาสร้างสรรค์ วาดภาพออกมามากกว่า ที่จะให้กฎเกณฑ์ ในการวาดภาพนั้น

Hutchens (อ้างถึงใน บังอร จันคำ 2534: 24) ได้กล่าวถึงรูปแบบการสอนว่ารูปแบบการ สอน จะแสดงออกมาได้ 2 ลักษณะ คือ

1. ด้านอำนาจ (Dominative Behaviors) คือครูจะเป็นผู้ควบคุม ชักจูง นักเรียนให้เป็นไป ตามการตัดสินใจ ของครู

2. การให้ความร่วมมือ (Integrative Behaviors) คือครูและ นักเรียน มีส่วนร่วม ในการตัดสินใจเลือกวิธีประเมินผล และการฝึกทักษะแต่ในการสอน ครู ควร นำรูปแบบการสอนมาสัมพันธ์ กัน คือ

2.1 ครู จะเป็นผู้ ตัดสินใจเลือกวิธีเรียน โดยดูจากพื้นฐานของผู้เรียน

2.2 ครูจะยอมรับความคิดเห็น ตามความจำเป็น และให้ความร่วมมือกับนักเรียน โดย นักเรียนจะเป็นผู้ตัดสินใจ และ เลือกประเมินผลการเรียนเอง

2.3 ครูจะเป็นผู้ให้คำปรึกษา คอยให้ความช่วยเหลือ ให้เด็กพัฒนาไปในทางที่ถูกต้อง นักเรียนจะกำหนดจุดมุ่งหมาย และตัดสินใจ เลือกวิธีเรียน และประเมินผลการเรียนเอง

2.4 ครู จะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวแต่อย่างใด แต่จะคอยหาสิ่งมาเสริมเกี่ยวกับการเรียน ตาม ความจำเป็น นักเรียนมีโอกาส เลือกแก้ปัญหา และข้อเสนอแนะ

วิธีการทั้ง 4 ข้อนี้ ควรจะเลือกและนำมาสัมพันธ์กันเพื่อใช้ในการเรียนการสอน โดยเน้นที่มุ่ง ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

จากหลักการสอนต่าง ๆ จะเห็นได้ว่า ในการสอน วิชาชีพศิลปกรรมนั้น ครู ควรจะเลือกใช้หลัก การสอนที่เหมาะสมกับตัวครูผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหาวิชา และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยครูเองควรมี

บทบาท ในอันที่จะร่วมมือกับผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนควรจะสามารถเลือก และตัดสินใจด้วยในการเลือกวิธีที่จะเรียน วิธีประเมินผล การเรียนร่วมกับครูด้วย และหากครูผู้สอนได้นำหลักการสอน ดังกล่าวไปพิจารณา และพยายามที่จะปฏิบัติ ย่อมจะเกิดผลดีต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง

2.2.1 การสอนศิลปกรรม

การสอนศิลปกรรมในระดับอาชีวศึกษา จุดสำคัญ คือต้องการพัฒนาคน เพื่อให้มีทักษะ มุ่งเน้น การประกอบวิชาชีพ และการมีงานทำ การเรียนการสอน จึงเน้นหนักในด้านความเข้าใจ ให้เกิดจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ และการฝึกปฏิบัติงาน เป็นสำคัญ รวมทั้งต้องให้แนวคิดทั้งภาคทฤษฎี และภาค ปฏิบัติงานเป็นสำคัญ รวมทั้งต้องใช้วิธีการสอน หลาย ๆ วิธี เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ ความชำนาญ และเกิดการพัฒนา ด้านความคิด และสร้างสรรค์ ผลงานที่มีคุณภาพ ซึ่งจุดนี้เอง ที่ทำให้การเรียนการสอน ศิลปกรรม แตกต่างกับสาขาวิชาอื่น

2.2.2 วิธีการสอนศิลปกรรม

วิธีการสอนศิลปกรรม ในระดับอาชีวศึกษา นั้น ก็มีวิธีการสอนใกล้เคียง กับการสอนทั่วไป อาจมีลักษณะ เฉพาะที่แตกต่าง ไปบ้าง ตามสภาพของวัตถุประสงค์ หลักสูตร และ เนื้อหา ของรายวิชา ซึ่งในเรื่องของวิธีการสอนนั้น บำรุง กัลดเจริญ และคณะ (2527 : 139) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. การบรรยาย
2. การอภิปราย
3. การท่องจำ
4. การทดสอบ
5. การสอนเป็นรายบุคคล
6. การสาธิต
7. การให้การศึกษาตามลำพัง
8. การสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม
9. การอ่าน (หนังสือเรียน หรือบทความ)
10. การใช้อุปกรณ์โสตทัศนศึกษา

จะเห็นได้ว่า วิธีการสอนศิลปะนั้น มีด้วยกันหลายวิธี ครูผู้สอนจะต้องศึกษาและพิจารณาเลือกใช้ให้เหมาะสม วิชัย วงษ์ใหญ่ (2529 : 24) ได้กล่าวว่า วิธีการสอนศิลปะศึกษาไม่ควรยึดมั่นอยู่กับรูปแบบ หรือวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง ผู้สอน ควรจะเลือกใช้ วิธีการ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือควรใช้หลาย ๆ รูปแบบ โดยเน้น ให้มีความสอดคล้อง กับสภาพ การเรียนการสอนในปัจจุบัน

2.2.3 การวัดผลประเมินผลศิลปกรรม

การวัดผลหมายถึง การกำหนดค่าเป็นตัวเลข ให้กับสิ่งของเหตุการณ์ หรือพฤติกรรมของมนุษย์ ที่เป็นไปไปหรือปฏิบัติ ตามกฎ จึงมีลักษณะเป็นปรนัย และเป็นวิทยาศาสตร์ เป็นสิ่งที่สังเกตได้ และวัดได้ (รุ่งทิวา จักรกร. 2526 : 111)

ไพศาล หวังพานิช (2526 : 13) กล่าวว่า การวัดผลการศึกษาหมายถึง กระบวนการ ในการกำหนด หาจำนวน ปริมาณ อันดับ หรือรายละเอียด ของคุณลักษณะ หรือพฤติกรรม ความสามารถ ของบุคคล โดยใช้เครื่องมือ เป็นหลักในการวัด

เสรี ลาขโรจน์ และ เสาวนีย์ สีขาบัณฑิต (2528 : 314) ให้ความหมายว่า การวัดผล หมายถึงการกำหนดเครื่องหมาย หรือค่าตัวเลข เพื่อแทนปริมาณ หรือคุณภาพ ของคุณลักษณะใด ๆ ของสิ่งต่าง ๆ ตามกฎเกณฑ์ หรือข้อตกลงที่กำหนดไว้

พิตร ทองชั้น (2524 : 3) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง การใช้เครื่องมือในการค้นหา หรือ ตรวจสอบ เพื่อต้องการทราบปริมาณ จำนวน หรือคุณภาพ

จากความหมาย ของการวัดผล พอสรุปได้ว่า การวัดผลหมายถึง การกำหนดค่า ปริมาณ คุณลักษณะ ให้กับสิ่งของ เหตุการณ์ พฤติกรรม ความสามารถของบุคคล โดยใช้ เครื่องมือ ต่าง ๆ ในการวัด

การประเมินผล หมายถึง การนำผล ที่ได้จากการทดสอบ หรือการ วัดผล มาสรุปหาว่า คุณภาพเป็นอย่างไร อย่างมีกฎเกณฑ์ (รุ่งทิวา จักรกร. 2526 : 112)

เสรี ลาขโรจน์ และ เสาวนีย์ สีขาบัณฑิต (2526 : 10) ให้ความหมายว่าการประเมินผล หมายถึง การนำผลที่วัดได้มาหาคุณค่าหรือวินิจัย คุณค่า และชี้ขาด เป็นผลสรุป จากการวัดอย่างมีเหตุผล

ไพศาล หวังพานิช (2526 : 10) กล่าวว่า มีหน้าที่หลักประการหนึ่งของการประเมินผล คือ การนำผลการวัดที่ได้ใช้ ประเมิน คุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ว่าดีเพียงใด บรรลุ เป้าหมายที่ต้องการ ขนาดไหน ซึ่งเป็นเรื่องของการประเมินผล

สรุปได้ว่า การประเมินผล คือการนำค่า ที่ได้ จากการวัดผลมาสรุป เพื่อตีค่าวินิจัย คุณภาพ หรือคุณค่า ของสิ่งต่าง ๆ อย่างมีหลักเกณฑ์

การวัดผล การประเมินผล การเรียนการสอนศิลปะมี จุดมุ่งหมาย ให้นักเรียน ประสบผลสำเร็จ ในการทำงาน มีผลงาน ที่ก้าวหน้า ตามความถนัด ของแต่ละบุคคล ซึ่ง Conrad (964 : 274) กล่าวถึงเกณฑ์ การให้ระดับค่าคะแนนทางศิลปะเป็น 3 เรื่องดังนี้

1. ทักษะคดี

- 1.1 การมีประสบการณ์ทางศิลปะ
 - 1.2 การแสดงความเชื่อมั่น และมั่นใจในตนเอง ในการสร้างสรรค์ งานทางศิลปะ
 - 1.3 การมีทักษะในการสร้างสรรค์ทางศิลปะ
 - 1.4 ความสามารถ ในการกำหนดความมุ่งหมาย ของกิจกรรม ทางศิลปะ
 - 1.5 ความอดทน และความเต็มใจ ที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
 - 1.6 การยอมรับฟังคำวิพากษ์วิจารณ์อย่างสงบ
 - 1.7 การทดลองด้วยวัสดุต่างๆ และใช้แนวคิดต่างๆ
 - 1.8 การประเมินผลงานเด่นๆทางศิลปะด้วยความเข้าใจและไม่ด่วนตัดสินการประเมิน ถ้ายังไม่มี ความเข้าใจงานนั้นๆ เพียงพอ
 - 1.9 การแสดงให้เห็นความเจริญก้าวหน้า ของทักษะในเชิงวิพากษ์วิจารณ์
 - 1.10 การเข้าใจว่า ปัญหาทาง ศิลปะจะต้องมีทางออก
 - 1.11 การเข้าใจว่า ศิลปะสามารถนำมาใช้ในชีวิตรประจำวันได้
 - 1.12 การเข้าใจว่า รูปแบบทางศิลปะสามารถ ให้ความพึงพอใจ ได้หลาย ลักษณะ
 - 1.13 การเข้าใจ ในความสัมพันธ์ ระหว่าง กระบวนการวัสดุ เครื่องมือ และแนวคิดในการสร้างงานศิลปะ
 - 1.14 การแสดงให้เห็นซึ่งสุนทรีย์ลักษณะ
2. ความรู้
- 2.1 การรู้ความหมายของคำศัพท์ ศิลปะ
 - 2.2 การรู้วิธีแก้ปัญหา เกี่ยวกับการ แสดงออกโดยใช้จินตนาการ และประดิษฐการ
 - 2.3 การรู้วิธีประเมินผล เพื่อใช้ประโยชน์ จากการ ค้นพบวิธีการใหม่ ๆ ทางศิลปะ
 - 2.4 การรู้ข้อเท็จจริง ที่จำเป็นเกี่ยวกับ ศิลปะในบ้าน ในชุมชน ในโรงงาน และศิลปะเกี่ยวกับศาสนา
 - 2.5 การรู้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการใช้ วัสดุ เครื่องมือ และกระบวนการ ในการสร้างงานศิลปะ
3. นิสัยและทักษะ
- 3.1 การประเมินผล ด้านความก้าวหน้า ในเชิงวิจารณ์
 - 3.2 การมีความคิดริเริ่ม ในการสร้าง งาน ไม่มี การกระทำที่ซ้ำซาก
 - 3.3 การเลือกวัสดุ และกระบวนการที่เหมาะสม ในการแสดงออก
 - 3.4 การให้ความร่วมมือ กับส่วนรวม และการทำงาน ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่าง ราบรื่น

3.5 การใช้เครื่องมือและ วัสดุด้วยความมั่นใจ และรักษาไว้ซึ่งสภาพของการทำงานที่ดี ในห้องเรียน

3.6 การมีประสบการณ์ทางศิลปะ ทั้งในรูปของศิลปะ ทั่วไป และ ศิลปะเฉพาะสาขา

3.7 การสร้างงานศิลปะอย่างต่อเนื่อง นอกเหนือ จากบทเรียน ในห้องเรียน

3.8 การมีศิลปะนิสัย ในการนำความรู้ และประสบการณ์ ทางศิลปะไปใช้ นอกห้องเรียน

ไม่ว่า จะเป็นการสนทนา หรือการปฏิบัติ

3.9 การแสดงทักษะ เกี่ยวกับการสร้างงานศิลปะด้าน ต่าง ๆ

จากเกณฑ์ การวัดผล และประเมินผลทางศิลปะ จะเห็นได้ว่า เป็นการวัดการพัฒนาการ ของผู้เรียน ในหลาย ๆ ด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา ความรู้ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รวมทั้ง การวัดทัศนคติของผู้เรียนด้วย

2.3 จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนวิชาศิลปะศิลปกรรมระดับอาชีวศึกษา

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาศิลปกรรม

1. เป็นหลักสูตรช่างฝีมือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลังมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนา กำลังคน ให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม บุคลิกภาพ และเจตคติ ที่เหมาะสมออกไป ประกอบอาชีพได้ ตรงตาม ความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ และ สังคม ทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับชาติ

2. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาส ให้เลือกเรียนอย่างกว้างขวาง เพื่อเน้นความชำนาญ เฉพาะด้าน และเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพ และ โอกาสของผู้เรียน สามารถ ถ่ายโอนผลการเรียน สะสมผลการเรียน เทียบความรู้ และ ประสบการณ์ จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพ อีกระยะได้

3. เป็นหลักสูตร ที่สนับสนุน การประสานความร่วมมือ ในการจัดการศึกษาร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานขององค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และ เอกชน

4. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาส ให้สถานศึกษาชุมชน และ ท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้ตรงตามความต้องการ สอดคล้อง กับสภาพของชุมชน และท้องถิ่นนั้น ๆ

2.3.1 จุดมุ่งหมายของการเรียน

1. เพื่อให้มีความรู้ทักษะ และประสบการณ์ นำไปปฏิบัติงาน ในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกวิถี การดำรงชีวิต และประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม กับคน เพื่อสร้างความเจริญ ต่อ ชุมชน ท้องถิ่นและ ประเทศชาติ
2. เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีทักษะในการจัดการ มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ใฝ่เรียน เพื่อ พัฒนาคุณภาพชีวิต และการประกอบอาชีพ สามารถสร้างอาชีพ และพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ
3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดี ต่ออาชีพ มีความมั่นใจ และความภาคภูมิใจ ในวิชาชีพที่เรียน รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพ ในสิทธิ และหน้าที่ ของตนเอง และ ผู้อื่น
4. เพื่อให้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน และการอยู่ธรรม จริยธรรม และ วินัย ในตนเอง มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ เหมาะสมกับงานอาชีพนั้น ๆ
5. เพื่อให้มีความตระหนัก และมีส่วนร่วม ในการแก้ไขปัญหา เศรษฐกิจ สังคม การเมืองของ ประเทศ และของโลกปัจจุบัน มีความรักชาติ สำนึกในความเป็นไทย เสียสละ เพื่อส่วนร่วม ดำรงไว้ซึ่ง ความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมี พระมหากษัตริย์ เป็นประมุข

สาขาวิจิตรศิลป์

จุดประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะในวิชาชีพ จิตรกรรม ประติมากรรม และ ภาพพิมพ์ พร้อมทั้งสามารถนำไปใช้ในการ ประกอบอาชีพ เชิงศิลปะ และ ธุรกิจศิลป์
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำเทคโนโลยีไปประยุกต์ ใช้ในงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม กับ สภาวะเศรษฐกิจ และ สังคม
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ สามารถ นำไปประยุกต์ ใช้กับชีวิตประจำวัน และ พัฒนางานวิชาชีพให้ก้าวหน้า
4. เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ในการประกอบอาชีพ

สาขาวิชาออกแบบ

จุดประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ ปฏิบัติงาน ในระดับช่างฝีมือเขียนแบบ ตกแต่งบ้าน เขียน แบบพัฒนาผลิตภัณฑ์ ขนาดเล็ก ออกแบบและทำต้นฉบับสิ่งพิมพ์

2. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถปฏิบัติงาน ในระดับช่างฝีมือเฉพาะกลุ่มวิชาที่เลือกศึกษา ได้อย่างชำนาญ ดังนี้ คือกลุ่มออกแบบตกแต่ง กลุ่มออกแบบผลิตภัณฑ์ กลุ่มออกแบบพาณิชย์ศิลป์
3. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ คิดสร้างสรรค์ นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ ในการออกแบบ เขียนแบบ ทำต้นฉบับสิ่งพิมพ์ อย่างมีทักษะ และสามารถจัดการเชิงธุรกิจได้ โดยสอดคล้องกับตลาดแรงงาน ในยุคเทคโนโลยีการสื่อสาร
4. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่องาน อาชีพ และมีความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนร่วม

สาขาศิลปหัตถกรรม

จุดประสงค์

1. ให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะ การปฏิบัติงาน ในระดับช่างฝีมือศิลปหัตถกรรม อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อการประกอบอาชีพอิสระ
2. ให้มีความ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในการพัฒนารูปแบบ และ กระบวนการผลิตงานศิลปหัตถกรรม ด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการ ของตลาด และสามารถจัดการเชิงธุรกิจได้
3. ให้มีกิจนิสัย และเจตคติ ที่ดี ต่องานอาชีพ ประพฤติปฏิบัติตน อยู่ในคุณธรรม จริยธรรม และกฎหมาย บ้านเมือง
4. ตระหนักถึงคุณค่าของงาน ศิลปหัตถกรรมท้องถิ่น อนุรักษ์ ให้แพร่หลาย และ ดำรงอยู่ เป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมชาติ สืบต่อไป
5. ยึดมั่น ในจรรยาบรรณ วิชาชีพของตน มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ สุจริต และ เคารพสิทธิ หน้าที่ของตนเอง และผู้อื่น

2.4 คุณลักษณะของครูศิลปกรรม

ครูเป็น ผู้ที่มีบทบาท และมีความสำคัญ ต่อ ระบบการเรียนการสอน เป็นอย่างมาก เป็น ผู้อบรม วางรากฐาน ให้แก่ เยาวชน ของชาติ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ ออกไปประกอบ อาชีพได้ และไม่เพียงแต่มีหน้าที่ อบรม สั่งสอน ให้ความรู้ แก่นักเรียน เพียงอย่างเดียวเท่านั้น ยังต้องอุทิศ แรงกาย แรงใจ ในการอบรม สั่งสอน ให้ผู้เรียน มีความคิดดี มีคุณธรรมอันดีงาม เพื่อให้ผู้เรียน เป็นบุคคลที่ สมบูรณ์ ในอันที่จะใช้ ชีวิต อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และยังเป็นผู้นำตัวอย่างที่ดีอีกด้วย

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2524 : 27) กล่าวว่า ครูได้รับการยกย่องให้อยู่ในทิศเบื้องขวา ซึ่งมีความสำคัญเป็นที่ 2 รองจาก พ่อ แม่ ทำให้เราต้องเคารพ อยู่ตลอดเวลา เพราะ เป็นผู้ที่มีพระคุณ คอยสั่งสอน ปกป้องรักษาศิษย์ อยู่เสมอ

กมล สุดประเสริฐ (2521 : 27) กล่าวว่า ครู เป็นผู้สร้างคน พัฒนาคน งานสร้างคนไม่เหมือนกับการสร้างเครื่องยนต์ กลไก ครูไม่ได้อาศัยความรู้ และ ทักษะ ในการทำงาน แต่ครู จะต้อง มีคุณธรรม ความดีประกอบเพื่อเป็นแบบอย่างในการพัฒนาคน ครูเป็นคนอดทน เป็นอย่างมาก ในการอบรมสั่งสอน และพัฒนานักเรียน

ชุมพล หลักชัย (2525 : 16) เขียนบทความเรื่อง “ การสร้างคุณภาพการศึกษา ” ให้ความคิดเห็นว่า ลักษณะ ของครูที่ดีควรมีลักษณะด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ด้านคุณธรรมและความประพฤติ พบว่า คุณสมบัติด้านนี้เป็นสิ่งจำเป็นมากกว่าคุณสมบัติด้านอื่น ๆ ครูที่มีความประพฤติ และมีคุณธรรม จะส่งผลให้ ลักษณะอื่น ๆ ดีตามไปด้วย คุณธรรม และความประพฤติที่ครู ควรยึด เช่น ยึดแนวปฏิบัติ ถือความเที่ยงธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต ความรับผิดชอบในหน้าที่การสอน การตรงต่อเวลาการเสียสละเพื่อส่วนรวม

2. ด้านการสอน พบว่าลักษณะของครูที่ดี จะต้อง เป็นผู้มีความสามารถ ในการสอน และมีความสามารถในการอธิบาย สอน ให้ศิษย์ คิดเป็น และสามารถแก้ปัญหาเป็นได้ด้วยตนเอง เป็นผู้มีความทักษะในการ บรรยาย อธิบาย ตั้งปัญหา สรุปความคิดเห็น ใช้ภาษาได้ถูกต้อง และเข้าใจ หลักสูตร เป็นอย่างดี

3. ด้านวิชาการ ครูที่ดี ต้องเป็นผู้หมั่นหาความรู้ อยู่เสมอ รู้จักนำความคิดใหม่ ๆ มาปรับปรุง การสอนของคน ให้ดียิ่งขึ้น มีการค้นคว้าวิจัยควบคู่ไปกับการสอน

4. ด้านการเป็นพลเมืองที่ดี จากกรวิจัย พบว่า สังคมมีความต้องการครูที่ยึดมั่น ในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ส่งเสริมความรักชาติ รู้จักเก็บ ความลับของทางราชการ และผู้อื่น รู้จักใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา

5. ด้านบุคลิกลักษณะ สังคม ต้องการครู ที่มีลักษณะเหล่านี้ คือ

5.1 มีความศรัทธา ในอาชีพครู

5.2 มีระเบียบวินัย

5.3 มีเหตุผล

5.4 สุภาพอ่อนโยน

5.5 อดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค

5.6 ขยันขันแข็ง และกระตือรือร้น ในการทำงาน

5.7 สุขุมรอบคอบ พุดชัดถ้อยชัดคำ

5.8 รู้จักควบคุมอารมณ์

5.9 กล้าแสดง ความคิดเห็น และกระทำ สิ่งที่มีเหตุผล และ เป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬา

Lawrence (อ้างถึงใน นิภาพรรณ กุลติก. 2529 : 23) เขียนบทความเรื่อง " Measuring Teacher Competencies of Middle." กล่าวถึง งานวิจัยในอเมริกา เพื่อ วัดความสามารถในการ ปฏิบัติงาน ของครู โดยสร้างแบบวัดความสามารถของครู ใน 3 ลักษณะคือ

1. ด้านการปฏิบัติตัวของครู ซึ่งเกี่ยวกับ บุคลิกภาพ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความมั่นคงใน อารมณ์ ความพร้อมที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลง รักเด็ก ยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ด้านการมีจิตใจเป็นประชาธิปไตย ยอมรับฟังผู้อื่น มีความรับผิดชอบ กระตือรือร้นที่ จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ
3. ด้านมนุษยสัมพันธ์ การอุทิศ เพื่อความเจริญก้าวหน้าของนักเรียน สนใจเอาใจใส่เด็ก นักเรียน ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

Ryans and others (อ้างถึงใน นิภาพรรณ กุลติก. 2529 : 22) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบ ของครูที่ดี 9 ลักษณะ ดังนี้

1. ให้ความอบอุ่น และความเป็นมิตร
2. มีความรับผิดชอบ
3. มีความกระตือรือร้น และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
4. สนใจ ในความคิดเห็นของนักเรียน
5. สนใจ ในพฤติกรรมประชาธิปไตย ในชั้นเรียน
6. สนใจ ในความคิดเห็นของผู้บริหาร และผู้ร่วมงาน
7. สอนโดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง
8. ใช้ภาษาในการ สื่อความหมายได้ถูกต้อง
9. มีอารมณ์มั่นคง ปรับตัวได้ดี

Bremback (1971 : 447 - 481) เขียนหนังสือชื่อ " Social Foundation of Education." มีตอนหนึ่งกล่าวถึงบทบาทของครู ดังนี้

1. บทบาทในห้องเรียน ซึ่งเป็นบทบาทที่เกี่ยวกับนักเรียน ได้แก่
 - 1.1 การเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้ เป็นสื่อกลางระหว่าง นักเรียนกับวิชาที่สอน ซึ่งบท บทบาทนี้เป็นบทบาทที่สำคัญ ที่ครูจะได้รับการฝึกฝนเพื่อที่จะสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูต้องวางแผน

ดึงความสนใจ และสร้างความหมายในการเรียน และให้ประสบการณ์แก่นักเรียน ครูต้องสร้างความสัมพันธ์กับนักเรียน รู้จักการจักห้องเรียน มีการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ในการสอน

1.2 บทบาทในการเป็นผู้ทำการทดสอบ ครูต้องวัดผลการเรียน และความก้าวหน้าของนักเรียนในแต่ละภาคของการเรียน และให้คะแนนนักเรียน

1.3 บทบาทในการเป็นผู้รักษา ระเบียบวินัย บรรทัดฐานของโรงเรียน และให้นักเรียนปฏิบัติตาม กฎ ที่วางไว้

1.4 บทบาทในการเป็นผู้ที่นักเรียนให้ความไว้วางใจ ครูต้องเป็นผู้ที่นักเรียนมีความเชื่อมั่น และไว้วางใจ และสามารถให้คำปรึกษาแก่นักเรียนได้ การที่นักเรียนจะมีความเชื่อมั่นในครู เพียงใต้นั้นขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพ ของครู ความสนใจและความรับผิดชอบของครู ที่มีต่อหน้าที่การงาน

1.5 ครูเป็นเสมือนตัวแทน ของชุมชนในชั้นเรียน ซึ่งจะประสานค่านิยม ศีลธรรม และการสมาคมกับบุคคลในระดับอื่นๆ ระหว่างนักเรียนกับชุมชน

1.6 ครูเป็นเสมือนพ่อแม่ของนักเรียน ครูได้รับการคาดหวังให้เป็นเสมือน พ่อ แม่คนที่สองของนักเรียน ซึ่งครูจะต้องคอยดูแลความปลอดภัย ตลอดจนความเป็นอยู่ของนักเรียน

1.7 เป็นที่ปรึกษาในการเรียนของนักเรียน ครูต้องคอยช่วยเหลือนักเรียน ในการวางแผนการเรียนแก้ไขปัญหาในการเรียนรู้ต่างๆ ของนักเรียน

2. บทบาทนอกห้องเรียน ซึ่งจะต้องเกี่ยวข้องกับเพื่อนครู ผู้บริหาร และ คนอื่นๆ

2.1 บทบาทเป็นผู้ร่วมงาน ซึ่งจะถือว่าครูทุกคนต้องมีความรู้ความสามารถ ในด้านวิชาชีพ และมีสิทธิเท่าเทียมกัน

2.2 บทบาทเป็นผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งบทบาทนี้จะเกี่ยวข้องกับ กิจกรรมต่างๆ ของสมาคม วิชาชีพครู

2.3 บทบาทเป็นลูกจ้าง

2.4 บทบาทเป็นผู้ได้บังคับบัญชา

2.5 เป็นผู้รับคำปรึกษา เป็นผู้เชี่ยวชาญ หรือ ที่ปรึกษาในโรงเรียน ถือว่าครูเป็นผู้รับคำปรึกษา และปฏิบัติตามคำแนะนำ ในการปรับปรุงการเรียนการสอน

3. บทบาทในชุมชน ครูมีบทบาทต่อสังคม และชุมชน ในฐานะที่เป็นผู้นำของชุมชน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ นอกจากนั้นยังคาดหวังว่า ครูจะต้องมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็ก

Armstrong (1973 : 51 - 55) เขียนบทความเรื่อง " Performance Evaluation " ได้เสนอผลการปฏิบัติงานของครู ที่มีประสิทธิภาพ ไว้เป็นข้อๆ ดังนี้

1. เตรียมการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ประเมินการสอนของตนเองเสมอ
3. พัฒนาทักษะของตนเองเสมอ
4. มีเทคนิคในการกระตุ้นนักเรียนให้สนใจเรียน
5. ประยุกต์ใช้หลักทางจิตวิทยาให้เป็นประโยชน์แก่การเรียนการสอน
6. กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ในการเรียนการสอน
7. เข้าใจและนำหลักการเรียนรู้มาใช้ ในการเรียนการสอน
8. สร้างบรรยากาศในการเรียนให้เป็นประชาธิปไตย.
9. ปรับปรุงกิจกรรมในห้องเรียน ให้สอดคล้อง กับสภาพของสังคม
10. ปรับปรุงตนเองให้ คู่กันเคยกับสภาพของกลุ่มนักเรียน
11. ช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา
12. จัดกิจกรรม และสภาพการเรียนการสอน ให้ส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงปรารถนาของนัก

เรียน

13. ช่วยเหลือนักเรียนแต่ละคนให้ได้รับ ความสำเร็จ
14. พัฒนาตนเอง ทางด้านความรู้และสติปัญญา
15. มีเทคนิคและวิธีการวัดผลที่ดี และใช้ผลจากการทดสอบในการปรับปรุง สภาพการ

เรียนการสอน

16. มีเทคนิควิธีการสอนพิเศษ แก่นักเรียนที่เรียนได้เร็ว
17. ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนปรับตัวได้ดี
18. ช่วยลดความวิตกกังวลของนักเรียน
19. ติดต่oprึกษา กับ ผู้ปกครองเมื่อมีปัญหา
20. ให้คำแนะนำช่วยเหลือนักเรียน ที่ขาดทักษะในการทำงาน

Weigand (อ้างถึงใน นิภาพรรณ กุลดิลก. 2529 : 26) เขียนหนังสือชื่อ "Implementing Teacher Competencies positive Approach to Personalizing" กล่าวถึงครูที่มีประสิทธิภาพว่า

1. คำนึงถึงระดับสติปัญญาของนักเรียน และความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. สอนตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. สามารถใช้ถ้อยคำที่ชัดเจนช่วยให้เด็กคิด และกระตุ้นให้ผู้เรียนนำประสบการณ์เดิมมาใช้
4. สามารถสอนได้อย่างมีลำดับขั้นตอน
5. มีเทคนิคในการวัดผลและประเมินผล
6. พัฒนาให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์

7. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

Callahan and Clark (อ้างถึงใน นิภาพรรณ กุลติลก. 2529 : 26) ได้ร่วมมือกันเขียนหนังสือ “ Teacher in The Secondary School “ มีความตอนหนึ่งกล่าวถึงครู ควรจะมีสมรรถภาพ ดังนี้

1. การวางแผนการเรียนการสอน
2. การกระตุ้นความสนใจ
3. อธิบายความคิด ตั้งคำถาม และฝึกทักษะนักเรียน
4. การจัดให้มีการอภิปราย และการเรียนกลุ่มย่อย
5. การสอนเสริมแก่นักเรียนเป็นรายบุคคล
6. การวัดผล ประเมินผล ด้วยวิธีการต่าง
7. การสร้างและการใช้สื่อการสอน
8. การเป็นครูอาชีพ เช่นการวิเคราะห์การสอน และการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับการสอน

จากลักษณะครูที่ดี อาจสรุปได้ว่า ครูที่ดี ควรจะเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ในทักษะการสอน มีบุคลิกภาพที่ดี มีเทคนิคด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ต่อ นักเรียน เพื่อนครู ผู้บังคับบัญชา และบุคคลอื่นๆ มีเหตุผลมีวาจาสุภาพอ่อนน้อม มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน มีความเมตตา กรุณา มีความยุติธรรม มีความซื่อตรง เป็นคนตรงต่อเวลา มีความเป็นประชาธิปไตย มีความรู้ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ค้นคว้าหาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

2.4.1 คุณลักษณะด้านความเป็นครูศิลปกรรม

ลักษณะของครูศิลปกรรม ควรจะมีลักษณะเช่นเดียวกับครูที่ดีทั่วไป ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่เนื่องจากวิชาชีพศิลปกรรม มีลักษณะของเนื้อหาวิชาตลอดจนการจัดกิจกรรมทักษะการเรียนการสอน แตกต่างจากสาขาวิชาอื่น ๆ ดังนั้นครูศิลปกรรมจึงควรมีลักษณะที่ดีซึ่งเป็น คุณลักษณะเฉพาะ มีทักษะและความสามารถที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน บุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ รวมทั้งด้านความร่วมมือในด้าน ต่าง ๆ

เดชา นุชดอนไผ่ (2527 : 42) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูศิลป์โดยทั่วไปว่า จำเป็นต้องมีคุณสมบัติอันเป็นพื้นฐานที่ดี มีคุณลักษณะอันเป็นพื้นฐานดังนี้

1. เข้าใจถึงความต้องการ ความสนใจ เสนอกิจกรรมต่าง ๆ ที่ท้าทาย ต่อความคิด และการปฏิบัติ พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นและให้คำปรึกษา

2. เสนอปัญหาต่างๆ จากหลาย ๆ ด้าน ที่มีผลเกี่ยวข้องและมีแนวโน้ม เชื่อมโยงกับงานด้าน ศิลป

3. สร้างความศรัทธาเชื่อมั่น แก่ผู้เรียน วางตัวเป็นกลางได้อย่างเหมาะสม หากมีปัญหา ครู ต้องชี้แจงและให้ข้อมูลที่แจ่มชัดได้

4. การสอนต้องยึดจุดประสงค์ การเรียนรู้และ แจ็งจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบทุกครั้ง

5. กิจกรรมในแต่ละชั้นครูควรกำหนดขอบข่ายไว้ได้อย่างชัดเจน

6. ระยะเวลาสั่งงานควรมีระเบียบกำหนดไว้ เพื่อสร้างนิสัยความรับผิดชอบ

7. ให้ความใกล้ชิดขณะนักเรียนทำกิจกรรม

8. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกำลังใจในการทำงาน ไม่ควรใช้คำติอย่างรุนแรง

9. ควรรับฟังและเห็นความสำคัญปัญหาของผู้เรียน

10. การทำงานเป็นหมู่คณะควรสังเกตผู้เรียนเป็นรายบุคคลไปพร้อมๆ กันเมื่อพบข้อบกพร่อง ควรหาวิธีแก้ไข หรือปรับพฤติกรรมนั้น

11. ครูควรเปลี่ยนแปลงกิจกรรมให้เหมาะสม และสอดคล้องต่อสภาพท้องถิ่น โดยให้ผู้เรียน มีส่วนร่วม ในการเลือก กิจกรรม และวัสดุ

12. นักเรียนควรมีโอกาสแสดงผลงานของตนเอง ครูควรวางแผนให้ทุกคนมีส่วนรับผิดชอบ

วิรุณ ตั้งเจริญ (2526 : 125) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของครูศิลปกรรมว่า ในด้านการ เรียนการสอน ครูควรเพิ่มพูน สมรรถภาพของตนเอง ด้านวิชาการด้วยการค้นคว้า วิชาการใหม่ๆ ศึกษา จิตวิทยาวัยรุ่นและจิตวิทยาการศึกษา

ทิตินา แชมมณี (2526 : 111) กล่าวว่า ครูผู้สอนศิลปะ ควรยึดหลักการหรือแนวทาง ในการสอนศิลปกรรมเพื่อให้สนองตาม จุดประสงค์ ให้นักเรียนได้แสดงความสามารถ และความคิดริ เริ่มสร้างสรรค์ของตนเองให้มากที่สุด ครูควรแสดงบรรยากาศที่ดีมีความเป็นกันเอง แสดงความสนใจ นักเรียนอย่างทั่วถึง ให้อิสระแก่ผู้เรียน ควรเลือกวัสดุอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับท้องถิ่น เปิดโอกาสแก่นัก เรียนได้อภิปราย แสดงความคิดเห็น วิจาร์ณผลงานอย่างมีเหตุผล และฝึกให้นักเรียนทำความสะอาด สถานที่ทำงาน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องใช้ ให้เรียบร้อย ครูควรพยายาม จัดแสดงผลงานของนักเรียน และให้นักเรียนได้มีโอกาส ชมผลงานจากที่อื่น ก็จะช่วยให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ได้

นอกจากนี้ อุบล ตูจินดา (2532 : 181 - 182) ได้กล่าวถึงลักษณะของครูศิลป์ ซึ่งส่งผลต่อ ประสิทธิภาพ การเรียนการสอนที่ดีว่า ควรมีพื้นฐานทางด้านวิชาศิลปะ เป็นอย่างดี มีความชำนาญใน วิชาศิลปะรวมทั้งมีความรู้ทางวิชาการ เทคนิคการสอน มีประสบการณ์ในการทำงาน มีสถานะภาพทาง สังคมที่ดี มีทัศนคติที่ดีในการสอน มีความรักในผู้เรียนวิชาศิลปะ และรักในการสอนศิลปะ

Paston (อ้างถึงใน นิภาพรรณ กุลติก. 2529 : 30) กล่าวถึงลักษณะของครูศิลปะที่มีประสิทธิภาพ ว่า จะต้องประกอบไปด้วยลักษณะที่สำคัญ 4 ประการคือ

1. ต้องเป็นผู้มีความสามารถหยั่งรู้
2. ต้องเป็นผู้มีความสามารถในการรับรู้ ถึงความรู้สึกภายในของผู้เรียนได้
3. ต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ในการถ่ายทอดความรู้
4. ต้องเป็นผู้ที่รู้คุณค่าของตนเอง และของผู้เรียน

Wotruba and Wright (อ้างถึงใน นิภาพรรณ กุลติก. 2529 : 39) ได้ศึกษาวิจัยพบว่า ตัวแปรที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนการสอนของ ครูศิลปกรรมคือ

1. มีความรู้ในเนื้อหาการสอนอย่างกว้าง ๆ และถูกต้องแม่นยำ
2. มีความกระตือรือร้น
3. อธิบายเนื้อหาวิชาศิลปะทฤษฎีที่เป็น ธรรมชาติได้อย่างชัดเจน
4. เสริมให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีในหมู่นักเรียน
5. สนับสนุนให้นักเรียนคิด โดยการยกตัวอย่างเปรียบเทียบ
6. ใ้ให้นักเรียนมีความคิด และมีความเชื่อมั่นในตนเอง
7. มีชีวิต ชีวา และสนุกในการสอน
8. ช่วยนักเรียนทั้งภายนอกและ ภายในชั้นเรียน
9. มีความยุติธรรม ในการประเมินผลงาน

National Art Education Association of The United States of America (1977 : 47) ได้กำหนดมาตรฐานของคุณลักษณะของครูศิลปะไว้ว่า ครูผู้สอนศิลปะควรเป็นผู้มีความรู้ ในเนื้อหา เป็นอย่างดี สามารถสร้างงาน ศิลปะของตนเองได้ และมีความสามารถ ในการสอน นอกจากนั้น ควร ผ่านการศึกษาตามมาตรฐาน คือ ผ่านการศึกษาศิลปนิยม ประวัติศาสตร์ศิลปะ สุนทรียศาสตร์ ศิลปะ วิจารณ์ มีความสามารถและทักษะ ในการถ่ายทอดขบวนการ โครงสร้าง เทคนิค วิธีการ แสดงออกใน การสร้างศิลปะนอกจากนั้นจะต้องมีส่วนร่วมในขบวนการเรียน การสอน หรือสาธิตให้เห็นความสามารถ ในงานศิลปะ จะต้องเป็น คน ที่มีความคิดสร้างสรรค์ แสดงความคิดริเริ่มด้วยการสร้างงานศิลปะ สามารถ แสดงบทบาทของครูศิลปะในชั้นเรียน ได้อย่างสมบูรณ์ และต้องมีความรู้ ในเรื่อง พื้นฐานของศิลปะที่มีผล ต่อชุมชน หรือสังคมนั้นด้วย

Linderman (อ้างถึงใน นิภาพรรณ กุลติก. 2529 : 38) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะครูศิลปะ ที่ดีดังนี้

1. สอนดี และ อดทนในการสอน สามารถถ่ายทอดความรู้ให้เด็กเกิดความสนใจ

2. เป็นคน ตรงไป ตรงมา รู้จักตนเอง และมีความสามารถ
3. ดูแล นักเรียน อย่างทั่วถึง เข้ากับนักเรียนได้ดี สนใจนักเรียนอย่างแท้จริง
4. ยอมรับ นับถือ มีความศรัทธา ต่อเด็ก และเชื่อว่า เด็กยอมรับตนด้วย
5. เปิดโอกาส ให้นักเรียน ชักถาม และยอมรับฟังความคิดเห็น
6. วางตนเป็นที่ยอมรับ นับถือ ของนักเรียน และคนทั่วไป
7. เป็นคน ก้าวหน้าทันสมัย
8. รักความสามัคคี ไม่อวดดี ไม่เห็นแก่ตัว
9. เป็นคนกระตือรือร้น ในการสอน และการทำงาน
10. เป็นคนมีอารมณ์ ชัน มีความสุข
11. ให้ความช่วยเหลือผู้อื่น มีความเห็นใจ และ เข้าใจ ความแตกต่าง ระหว่างบุคคล

Micheal (อ้างถึงใน นิภาพรรณ กุลดิลก. 2529 : 31) ได้กล่าวถึงครูที่ดี จากผลงานวิจัย

ต่าง ๆ ว่าควรมีลักษณะดังนี้

1. มีความสามารถในการสอน
2. มีการค้นคว้าทดลอง และ ใช้หลักจิตวิทยาอย่างกว้างขวาง
3. เป็นผู้ ใจเย็น เห็นอกเห็นใจ และเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
4. มีความสามารถในการสร้างประสบการณ์ ให้เกิดความรู้ใหม่ ๆ และประสบการณ์ทาง

สุนทรียศาสตร์

5. มีความสามารถในการรับรู้ และหาประสบการณ์ ให้เกิดการเรียนรู้
6. มีสัมมาคารวะ ยิ้มแย้มแจ่มใส
7. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
8. มีทักษะในการตั้งคำถาม และตอบคำถาม ด้วยความเต็มใจ
9. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนอย่างกว้างขวาง
10. มีความยุติธรรม และเข้าใจ ในหลักของการวัดประเมินผล

จากคุณลักษณะของครูศิลปกรรม ดังที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่าคุณลักษณะของครู ศิลปที่ดี ควรจะมีความรู้ความสามารถ ทางศิลปอย่างแท้จริง ควรศึกษาหาความรู้ในเนื้อหาวิชาอยู่เสมอ มีความกระตือรือร้น มีความอดทน รู้จักใช้จิตวิทยา ในการสอน ให้โอกาส นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น อย่างเต็มที่ ปลูกฝังความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความประณีตละเอียดอ่อน ความสามารถและความรับผิดชอบ ในด้านการวัดผล และประเมินผลครูศิลป์ ควรมีการวัดผล อย่างถูกต้องและยุติธรรมมีความรู้ความ เข้าใจในเรื่องของ การวัดผล และประเมินผลเป็นอย่างดี

2.4.2 คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพและมนุษย์สัมพันธ์

Dinkmeyer (1967 : 309 - 310) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพว่า บุคลิกภาพมีความหมายคลุมถึงสภาวะ ทุกอย่างอันประกอบเป็นตัวบุคคลนั้นตั้งแต่สภาวะทางกาย อารมณ์ ทักษะ ความสนใจ ความคาดหวัง ลักษณะท่าทาง ความรู้สึก นิสัย ความสามารถทางปัญญา ตลอดจนความสำเร็จ บุคลิกภาพมีความหมายครอบคลุมถึงสภาวะที่บุคคลเป็นอยู่ ทั้งในปัจจุบัน และรวมทั้งที่หวังจะเป็นในอนาคต และรวมทั้งวิธีการที่บุคคลนั้น เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบุคคลอื่น รวมทั้งปฏิริยาตอบโต้ที่เขาต้องเผชิญด้วย

พอสรุปได้ว่าบุคลิกภาพหมายถึง ลักษณะเฉพาะของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง รวมทั้งสภาวะทางกาย อารมณ์ ทักษะ ความสนใจ อุปนิสัย ทศนคติ นิสัย ความรู้ความสามารถทางปัญญา ทั้ง ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนความ คาดหวัง ที่จะเป็น ในอนาคตและรวมถึง วิธีการที่บุคคลเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์ กับบุคคลอื่น และ ปฏิริยาตอบโต้สิ่งทีบุคคลนั้นต้องเผชิญด้วย

ประภาพรรณ สุวรรณสุข (2524 : 26) ได้รวบรวม คุณลักษณะของครูที่ส่งเสริมการสอน ให้มีประสิทธิภาพว่าคุณลักษณะ ด้านบุคลิกภาพ ได้แก่ แต่งกายสะอาดเรียบร้อยเหมาะสมกับความเป็นครู ร่าเริงแจ่มใส มีอารมณ์ขัน เป็นกันเองกับผู้เรียน คล่องแคล่ว ว่องไวควบคุมอารมณ์ให้มั่นคง สม่่าเสมอ พูดจาออกเสียงได้ถูกต้องชัดเจนเป็นไปตามธรรมชาติ มองโลกในแง่ดี กล้าแสดงความคิดเห็น มีเหตุผล สามารถปรับเปลี่ยนบรรยากาศในห้องเรียนได้ดี มีความกระตือรือร้นและขยันขันแข็ง มีใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความภาคภูมิใจในอาชีพ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็กได้ นอกจากนี้ ครู ควรมีลักษณะ ด้านมนุษย์สัมพันธ์ สนใจ และ เอาใจใส่ ต่อปัญหาของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนในการแก้ปัญหา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินผลการการสอนของตนเอง มีความ ยุติธรรมต่อผู้เรียน ให้ความร่วมมือต่อกิจกรรมของผู้เรียน ให้คำปรึกษา แก่ผู้เรียนในเรื่องส่วนตัว และการเข้าสังคม

ชุมพล หลักชัย (2525 : 15 - 17) กล่าวถึงบุคลิกภาพของครูดังนี้ มีศรัทธา ในอาชีพครู มีระเบียบวินัย มีเหตุผล สุภาพอ่อนโยน อดทนไม่ย่อท้อต่อ อุปสรรค ขยันขันแข็งกระตือรือร้น ในการทำงาน สุขุมรอบคอบ พูดจาชัดเจน รู้จักการควบคุมอารมณ์ กล้าแสดงออกซึ่งความคิดเห็น และ กระทำในสิ่งที่มีเหตุผล มีน้ำใจนักกีฬา

จากบุคลิกภาพที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่า ครู ควรเป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดี ทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจ นั่นคือ การแต่งกาย ต้องสะอาด เหมาะสมกับกาลเทศะและความเป็นครูและ ควรจะเป็นผู้ที่มีจิตใจดี มีเมตตากรุณา มีความจริงใจ ใฝ่หาความก้าวหน้า ขยันมีอารมณ์มั่นคง มีเหตุผล มีระเบียบวินัย กิริยาท่าทางสุภาพ และกล้าแสดงออก บุคลิกภาพของครูศิลป์ ก็มีลักษณะคล้ายกับบุคลิกภาพของครูโดยมีผู้กล่าวไว้ดังนี้

วิรุณ ตั้งเจริญ (2530 : 67 - 70) แสดงถึงความคิดเห็นว่า ครูศิลปะควรเป็นผู้มี ใจกว้าง เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

สุลักษณ์ ศรีบุรี (2530 : 59 - 60) กล่าวถึง บุคลิกภาพ ของครูศิลปะ ว่าควรเป็นผู้ มีรูปร่างหน้าตาดี เสียงดัง ฟังชัด สุขภาพ และอนามัยดี มีอารมณ์ขัน ชอบความเป็นระเบียบ เข้าใจผู้อื่น มีความประณีต มีความยุติธรรม มีสติปัญญาไหวพริบดี สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี

เดชา นุชดอนไผ่ (2527 : 41 - 43) ได้กล่าวถึงบุคลิกภาพ ของครู ศิลป ว่า ควรมีความใจเย็น สุขุมรอบคอบ แต่งกายสุภาพ พูดจาชัดเจน ยิ้มแย้ม แจ่มใส มีอารมณ์ขัน ชยัน อุดทน ในการปฏิบัติงาน ประหยัด ตรงต่อเวลา ปฏิบัติงานด้วยความละเอียดประณีตมี มนุษย์ สัมพันธ์ที่เหมาะสม มีจรรยาบรรณในอาชีพ

วัชรินทร์ ฐิตอดิศัย (2529 : 22) กล่าวถึง ลักษณะของครูศิลปะที่ดีดังนี้ เป็นผู้หมั่นศึกษาหาความรู้ มีความสามารถทางศิลปะ มีจิตสำนึกของการเป็นครูที่ดี มีความเห็นใจและเข้าใจเด็ก มีขันติธรรมสูง มีเหตุผล และ มีความยุติธรรม

เลิศ อานันทนะ (2529 : 142) ได้กล่าวถึง บุคลิกลักษณะของครูศิลปะว่า ต้องมีความจำเริญแจ่มใส มีอารมณ์ขัน มีท่าทีเป็นมิตรกับเด็ก มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาของเด็ก

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2529 : 120) กล่าวถึงลักษณะครู ซึ่งพอจะกล่าวได้ว่าเป็นบุคลิกภาพของครูศิลปะที่ ควรมียุคนี้ บุคลิกภาพของครูศิลปะที่ดี คือใช้เสียงให้เหมาะสม ชอบฟัง มีการใช้ภาษาสื่อสารที่ดี คือ ถูกต้อง ชัดเจน มีความอดทน แต่งกายให้เหมาะสมกับอาชีพครู

นิภาพรรณ กุลดิลก (2530 : 32) กล่าวถึงบุคลิกภาพของครูศิลปะว่าควรมีบุคลิกภาพลักษณะน่าเคารพนับถือ มีความเมตตากรุณา มีความมานะพยายาม มีมนุษยสัมพันธ์ดี เอาใจใส่ต่อนักเรียน และมีจรรยาบรรณครู

อุบล ตู้อินดา (2532 : 180 - 182) กล่าวถึงบุคลิกลักษณะของครูศิลปะกรรมว่า ครูควรมีความกระตือรือร้น มีมนุษยสัมพันธ์ มีความเป็นกันเอง เห็นอกเห็นใจ มีความยุติธรรม มีความทันสมัย รู้จักค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ มีการพัฒนากริยาท่าทาง ทางด้านความรู้ด้านศิลปะ ควรมีความรู้ความสามารถ ความถนัดทางศิลปะ รู้จักใช้อารมณ์ในทางที่เหมาะสม รู้จักกาลเทศะ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีความคิดสร้างสรรค์ ยอมรับฟังคำติชมของผู้อื่น และปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ มีความประพฤติดี มีการแต่งกายที่ดี และมีกริยาที่ดี

จากบุคลิกลักษณะของครูศิลปะ ซึ่งมีผู้กล่าวไว้ข้างต้นพอสรุปได้ว่า ครูศิลปะนั้น ควรจะเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี ทั้งทางด้านร่างกายคือ การแต่งกายดีมีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ เสียงดังฟังชัด มีท่าทางและลักษณะการพูดที่ดี และทางด้านจิตใจ มีจิตใจดี มีความเมตตากรุณา มีความอดทน มี

ความกระตือรือร้น มีความยุติธรรม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีอารมณ์ขัน หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ มีความประณีตเรียบร้อย และมีความเข้าใจจิตใจผู้อื่นเป็นอย่างดี

2.4.3 คุณลักษณะด้านความร่วมมือในสถานศึกษา

ในที่นี้ผู้วิจัยได้ศึกษาถึง คุณลักษณะของครูศิลปกรรม ด้านความร่วมมือในสถานศึกษา จึงจะนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับขอบข่าย ของงานต่างๆ ภายในวิทยาลัย ซึ่งเป็นตัวกำหนดหรือชี้บ่งว่า ครูศิลปกรรมนั้นควรมีบทบาทให้ความร่วมมือช่วยเหลือ ภายในองค์กรอย่างไร

ในระบบการบริหารงานภายในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็สถานศึกษาขนาดใหญ่ หรือขนาดเล็กก็ตาม จะมีการจัดการบริหารงานภายใน ประกอบด้วยฝ่ายงานหลัก 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายส่งเสริมการศึกษาฝ่ายกิจการนักศึกษา และฝ่ายวางแผนและพัฒนาซึ่งฝ่ายงานหลักทั้ง 4 ฝ่าย นี้ จะแยกออกเป็น หน่วยงานย่อย ๆ อย่งไรขึ้นอยู่กับปริมาณ และขนาดของสถานศึกษานั้น ๆ

ในด้านของ โครงสร้าง การจัดองค์กร ของสถานศึกษา นั้น จะ แตกต่างกันไปบ้าง เป็นไปตามขนาด และสภาพของวิทยาลัย แต่โดยทั่วไปแล้วสถานศึกษาขนาดเดียวกันจะมีโครงสร้างคล้ายคลึงกัน จะแตกต่างกันอยู่บ้าง ก็อาจเป็นเพียงการจัด และการกำหนดวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน เพราะแต่ละสถานศึกษา ต้องปรับให้สอดคล้องกับลักษณะงานอิสระ บุคลากร ที่มีอยู่ ผู้วิจัยได้ รวบรวม ขอบข่าย และหน้าที่ของบุคลากรในงานต่าง ๆซึ่งรวมถึงบทบาทของครูศิลปในด้าน ความร่วมมือดังนี้

1. งานอาคารสถานที่ ซึ่งอยู่ในฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ของสถานศึกษามีหน้าที่ ดูแล ปรับปรุงอาคารสถานที่ รวมทั้งครุภัณฑ์ ประจำอาคาร ให้อยู่ในลักษณะพร้อม ใช้ และมีประสิทธิภาพ และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษา ซึ่งครูศิลปกรรม มีส่วนช่วยเหลือ และ ให้ความร่วมมือ ในด้านการออกแบบวางผัง และออกแบบครุภัณฑ์

2. งานประชาสัมพันธ์ ดำเนินการเพื่อการประชาสัมพันธ์ ของสถานศึกษา ครูศิลป ให้ความร่วมมือด้านการเขียนโปสเตอร์ การออกแบบ แผ่นพับ เพื่อการประชาสัมพันธ์ และการออกแบบปกหนังสือ แนะนำสถานศึกษา

3. งาน วางแผน และพัฒนา เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน ในทุก ๆด้าน ทั้งด้านอาคารสถานที่ บุคลากร วัสดุครุภัณฑ์ ครูศิลปกรรมให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในด้านการออกแบบครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่

4. งานกิจกรรมนักศึกษา เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบ ของกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรม ภายในสถานศึกษา เช่น

- การจัดกิจกรรมองค์การวิชาชีพ

- การจัดกิจกรรมกีฬา
- การจัดกิจกรรมชมรม
- การจัดกิจกรรมลูกเสือ
- การจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์

ครูศิลปกรรมให้ความร่วมมือ และช่วยเหลืองานกิจกรรม ของสถานศึกษา ในด้าน การออกแบบเวที การจัดทำ สู้จิตตรงงาน

5. งานแนะแนว การศึกษาและอาชีพ ดำเนินการเกี่ยวกับ การให้คำแนะนำปรึกษา เรื่องการประกอบอาชีพ และการศึกษาต่อ ของนักศึกษา ครูศิลปกรรม ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในด้านการเขียน แผนภูมิ และการทำแผ่น โปสเตอร์แบบต่าง ๆ

6. งาน ใสตทัศน์ศึกษา ดำเนินการในเรื่องการจัด หา ใสตทัศน์อุปกรณ์ และ การพัฒนาสื่อการสอน โดยจัดให้เพียงพอ มีระบบในการใช้ การบำรุงรักษา การเก็บรักษา และส่งเสริมให้บุคลากรได้ใช้ ใสตทัศน์อุปกรณ์ ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ครูศิลป ให้ความร่วมมือ และช่วยจัดทำสื่อการสอน ประเภทต่าง ๆ ทั้ง แผ่นใส สไลด์ และ วีดีทัศน์

7. งานสวัสดิการร้านค้า ของสถานศึกษา ดำเนินการในเรื่อง การจัดหา การจำหน่ายสินค้า ให้แก่สมาชิก ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ของการจัดการในสถานศึกษา เพื่อประโยชน์ของบุคลากร โดยมุ่งบริการ แก่สมาชิก เป็นสำคัญ ครูศิลปกรรม ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในด้าน การจัดวางผัง และ การจัดแสดงสินค้า

8. งานห้องสมุด ดำเนินการเกี่ยวกับห้องสมุด การจัดให้มีสถานที่สำหรับ รวบรวม แหล่งเอกสาร จัดซ่อมบำรุง เอกสารและสิ่งพิมพ์ จัดหาหนังสือ เอกสาร วารสาร และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ รวมทั้ง จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม เพื่อชักจูงให้บุคลากร นักเรียน นักศึกษา เข้ามาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด ครูศิลปกรรม ให้ความร่วมมือและ ช่วยเหลือในด้านการจัดออกแบบภายใน การเขียนข้อความแนะนำ และบริการแบบต่าง ๆ

9. งานบริการชุมชน ดำเนินการจัดโครงการพิเศษ แบบต่าง ๆ เพื่อบริการชุมชน เช่นการออกหน่วยฝึกอาชีพ ให้ชุมชน ทั้งโครงการภายในสถานศึกษา และ โครงการภายนอกสถานศึกษา โดยสถานศึกษาควรมีบทบาทต่อชุมชน ในหลายด้านด้วยกันเช่น

- 9.1 การบริการทางวิชาการแก่ชุมชน
- 9.2 การจัดโปรแกรมการศึกษาเพื่อประชาชน
- 9.3 การให้ความช่วยเหลือและสนับสนุน การพัฒนาชุมชน
- 9.4 การสร้าง ความสัมพันธ์ อันดีระหว่าง สถานศึกษา กับชุมชน

9.5 การเป็นแบบอย่างที่ดีในชุมชน

จากบทบาทของครูศิลปกรรม ในงานย่อย ต่าง ๆ ในด้าน การให้ความร่วมมือ ในสถานศึกษา จะเห็นได้ว่า ครูศิลปกรรม จะมีบทบาท และ มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือ งานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ในหลาย ๆ ด้าน และมีส่วนช่วยเหลือในด้านการให้ความร่วมมือ กับสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพ ชีวิต ในสังคม และการสร้างประโยชน์ให้กับชุมชนอีกด้วย

นอกจาก ความสำเร็จในสถานศึกษา แล้ว บทบาทของครูที่มีต่อนักเรียน นักศึกษา ครูยัง ต้องให้ความสนใจ เอาใจใส่ต่อผู้เรียน ให้ความช่วยเหลือผู้เรียน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ต่อผู้เรียน ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ และให้คำปรึกษาทั้งด้านการเรียน เรื่องส่วนตัว อีกบทบาทหนึ่งคือ บทบาทของครูศิลปกรรมที่มีต่อ บุคลากรในสถานศึกษา คือให้ความช่วยเหลือแก่เพื่อนครู และสามารถปรับตัว ให้เข้ากับเพื่อนครูในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี และที่สำคัญคือบทบาทของครูต่อชุมชน ในด้านการจัดกิจกรรม ด้านวิชาการแก่ชุมชน การให้ความช่วยเหลือ การบริการแก่ชุมชน ตามสมควร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยคุณลักษณะของอาจารย์ศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา ครั้งนี้ ได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 3.2.1 การสร้างเครื่องมือ
 - 3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.3 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย 2 กลุ่มคือ ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่เปิดสอน หลักสูตรประเภทวิชาศิลปกรรม ทั้งหมด 32 วิทยาลัย ดังนี้

1. ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาได้แก่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ 3 ฝ่าย คือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ, ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการ, และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมการศึกษา รวมผู้บริหารจำนวน 96 คน (ตามตารางที่ 3.1 หน้า 40)

2. อาจารย์สาขาอื่น ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ประเภทวิชาศิลปกรรม จำนวน 2,329 คน (ตามตารางที่ 3.1 หน้า 40)

ตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาจากตัวอย่าง และดำเนินการเลือกตัวอย่างตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดขนาดตัวอย่างตามค่าขนาดตัวอย่าง จากตาราง เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้จำนวนตัวอย่างดังนี้

- 1.1 ตัวอย่างผู้บริหาร 96 คน เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มากที่สุด จึงใช้กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารทั้งหมด 96 คน 32 วิทยาลัยทั่วประเทศ

1.2 ตัวอย่างครู-อาจารย์จำนวน 2,329 คน ขนาดตัวอย่างตามตาราง เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) กำหนด 330 คน ผู้วิจัยเพิ่ม 10 เปอร์เซ็นต์ เพื่อให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์จึงเป็นจำนวนตัวอย่างครู-อาจารย์จำนวน 363 คน

2. การสุ่มตัวอย่าง ดำเนินการดังนี้

2.1 สุ่มวิทยาลัยอาชีวศึกษา 50 เปอร์เซ็นต์ ของแต่ละภาค ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (จับฉลากรายชื่อวิทยาลัย)

2.2 สุ่มจำนวนครู-อาจารย์คณะวิชาอื่น ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่สุ่มได้ ของแต่ละภาค นำจำนวนครู-อาจารย์ ตัวอย่างมาคำนวณ ด้วยวิธีเทียบสัดส่วนระหว่างจำนวนครูทั้งหมด ของวิทยาลัยที่สุ่มได้กับจำนวนครูที่ต้องการ (ด้วยวิธีเทียบบัญญัติไตรยางค์)

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและตัวอย่างจำแนก ตามวิทยาลัยอาชีวศึกษา

จำนวนสถานศึกษา	จำนวนผู้บริหาร	จำนวนครู-อาจารย์ สาขาวิชาอื่น	
		ประชากร	ตัวอย่าง
กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง			
1. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา	3	74	19
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษารามบุรี	3	93	-
3. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ	3	73	19
4. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม	3	80	21
5. วิทยาลัยอาชีวศึกษากาญจนบุรี	3	60	-
6. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี	3	70	-
7. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี	3	64	17
กลุ่มอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
8. วิทยาลัยอาชีวศึกษา			
พระนครศรีอยุธยา			
9. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี	3	69	18
	3	66	18

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

จำนวนสถานศึกษา	จำนวน ผู้บริหาร	จำนวนครู-อาจารย์ สาขาวิชาอื่น	
		ประชากร	ตัวอย่าง
10. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี	3	68	18
11. วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี	3	70	-
12. วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา	3	69	-
กลุ่มอาชีวศึกษาภาคเหนือ			
13. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครสวรรค์	3	92	25
14. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย	3	58	16
15. วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตรดิตถ์	3	57	-
16. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่	3	101	25
17. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย	3	73	19
18. วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่	3	72	-
19. วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง	3	75	-
กลุ่มอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
20. วิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น	3	86	23
21. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเลย	3	63	-
22. วิทยาลัยอาชีวศึกษาหนองคาย	3	10	-
23. วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม	3	76	20
24. วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด	3	66	17
25. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์	3	72	-
26. วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี	3	82	21
27. วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี	3	97	-

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

จำนวนสถานศึกษา	จำนวน ผู้บริหาร	จำนวนครู-อาจารย์ สาขาวิชาอื่น	
		ประชากร	ตัวอย่าง
กลุ่มอาชีวศึกษาภาคใต้			
28. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี	3	68	-
29. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา	3	82	21
30. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช	3	90	24
31. วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี	3	70	-
32. วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต	3	83	22
รวม	96	2,329	363

2.3 สุ่มรายชื่อครู-อาจารย์ตัวอย่าง จากวิทยาลัยอาชีวศึกษาตัวอย่าง ตามลำดับครู-อาจารย์ตัวอย่าง (ตารางที่ 3.1) โดยวิธีจับฉลากรายชื่อ และจัดทำบัญชีรายชื่อ ของครู-อาจารย์ตัวอย่าง 363 คนเพื่อแจกแบบสอบถาม

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ รวบรวมข้อมูล ด้วยแบบสอบถามที่เกี่ยวกับคุณลักษณะ ที่เป็นจริง และ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของ อาจารย์ ศิลปกรรม เป็นแบบสอบถามประเมินค่า (Rating Scales) 5 ระดับ เพื่อให้ผู้ตอบพิจารณาว่า อาจารย์ศิลปกรรมมีคุณลักษณะที่เป็นจริง ตามข้อความนั้น ในระดับใด และเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในระดับใด ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

3.2.1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้ศึกษา จากตำรา เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับคุณลักษณะ ของครูศิลปกรรม นำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุม 3 ด้าน คือ

1. ด้านความเป็นครูศิลปกรรม

2. ด้านบุคลิกภาพ และมนุษย์สัมพันธ์
3. ด้านความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกัน

3.2.1.2 กำหนดขอบเขตคำถามตามกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย 3 ด้าน จำนวน 49 ข้อ แบบสอบถามประกอบด้วย คำถาม 1 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับคุณลักษณะ ของอาจารย์ศิลปกรรม ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. คุณลักษณะด้านความเป็นครูศิลปกรรม 20 ข้อ
2. คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ และ มนุษย์สัมพันธ์ 16 ข้อ
3. คุณลักษณะด้านความร่วมมือภายในสถานศึกษา 13 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

5	มากที่สุด	หมายถึง	คุณลักษณะที่เป็นจริงมากที่สุด /
คุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุด
4	มาก	หมายถึง	คุณลักษณะที่เป็นจริงมาก /
คุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก
3	ปานกลาง	หมายถึง	คุณลักษณะที่เป็นจริงปานกลาง /
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ปานกลาง
2	น้อย	หมายถึง	คุณลักษณะที่เป็นจริงน้อย /
คุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อย
1	น้อยที่สุด	หมายถึง	คุณลักษณะที่เป็นจริงน้อยที่สุด /
คุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ได้ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรง และเนื้อหา ดำเนินการ ตามขั้นตอนดังนี้

3.2.2.1 นำแบบสอบถามที่สร้าง เสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อตรวจสอบแนะนำ และ ปรับปรุงแก้ไข

3.2.2.2 นำแบบสอบถามที่ ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ ความเที่ยงตรง ของ เนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องของภาษา รวม 5 ท่าน ดังนี้

1. นายชัยยุทธ รัตตานุกูล ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาอาชีวศึกษา 3 (ศิลปกรรม)

2. นางสาวสมหมาย โฉมวิไล ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา
พระนครศรีอยุธยา
3. นายโกศล ศรีขวัญ ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี
4. นายเดช ศรีชัย ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี
5. นายอรุณ คุ่มปลี หัวหน้าคณะวิชาศิลปกรรมวิทยาลัยอาชีวศึกษา
พระนครศรีอยุธยา

3.2.2.3 นำแบบสอบถามตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ข้อเสนอแนะมาปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุม วิทยานิพนธ์ เพื่อปรับปรุงแก้ไข แล้วจึงนำไป ทดลองใช้

3.3 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.3.1 หลังจากแก้ไข ปรับปรุงแบบสอบถามอย่างละเอียด แล้ว เพื่อให้แบบสอบถามมีความเชื่อมั่น (Reliability) สำหรับการวิจัย จึงนำ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหาร จำนวน 6 คน และครู-อาจารย์ สาขา อื่น วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา และ วิทยาลัยอาชีวศึกษา สิงห์บุรี จำนวน 30 คน

3.3.2 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้ว ไปหาค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธีของ Cronbach ที่เรียกว่าค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นได้ดังนี้

คุณลักษณะที่เป็นจริง

ด้านความเป็นครูศิลปกรรม	ค่าความเชื่อมั่น	0.8925
ด้านบุคลิกภาพ และ มนุษย์สัมพันธ์	ค่าความเชื่อมั่น	0.9105
ด้านความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกัน	ค่าความเชื่อมั่น	0.9412

รวม ค่าความเชื่อมั่นคุณลักษณะที่เป็นจริง 0.9168 มากกว่าค่าความเชื่อมั่นที่กำหนดไว้ที่ระดับ 0.80

คุณลักษณะที่เป็นพึงประสงค์

ด้านความเป็นครูศิลปกรรม	ค่าความเชื่อมั่น	0.9230
ด้านบุคลิกภาพ และ มนุษย์สัมพันธ์	ค่าความเชื่อมั่น	0.9658
ด้านความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกัน	ค่าความเชื่อมั่น	0.9644

รวม ค่าความเชื่อมั่นคุณลักษณะที่เป็นพึงประสงค์ 0.9444 มากกว่าค่าความเชื่อมั่นที่กำหนดไว้ที่ระดับ 0.80

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.4.1 บันทึก เสนอขอให้ งานบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือ ในการตอบสอบถาม ถึงกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขออนุญาตแจกแบบสอบถาม และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา 32 แห่ง

3.4.2 นำหนังสือ เสนอต่อกรมอาชีวศึกษาเพื่อพิจารณา ให้ความเห็นชอบ

3.4.3 นำหนังสือ ที่ผ่านการพิจารณา แล้วมาเสนอต่อกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา ที่กำหนดไว้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บ ข้อมูล

3.4.4 ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือ นำ ไปให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา และครู- อาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ จำนวน 459 ฉบับ โดยทางพัสดุลงทะเบียน ขอความอนุเคราะห์ แจกแบบสอบถามให้อาจารย์ตอบแบบสอบถามและ มอบแบบสอบถาม ให้ งานวิจัยของวิทยาลัย เพื่อดำเนินการตามที่ระบุ ไว้ในแบบสอบถามพร้อมกับแนบซองเพื่อรวบรวม ส่งกลับให้ผู้วิจัย ภายใน 20 วัน และบางสถานศึกษาผู้วิจัยได้ไปขอรับด้วยตัวเอง

3.4.5 ผู้วิจัยได้ติดตามรวบรวมแบบสอบถามและได้รับแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์กลับคืนมาแยกเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการจำนวน 82 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.41 และครู- อาจารย์ จำนวน 342 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 94.21

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลแล้วผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.5.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม คือ ตอบครบทุกข้อคำถาม และแยกแบบสอบถามเป็น ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ และแบบสอบถามของครู- อาจารย์

3.5.2 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Sciences) โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.5.3 การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของคะแนน

นำค่าคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู - อาจารย์สาขาอื่น มาหาค่า มัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ย ที่ได้มาแปลความหมายตามเกณฑ์ของ Best (Best. 1981 : 182) ดังนี้

คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

4.50 - 5.00	หมายความว่า	คุณลักษณะที่เป็นจริงในระดับมากที่สุด / คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายความว่า	คุณลักษณะที่เป็นจริงในระดับมาก / คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายความว่า	คุณลักษณะที่เป็นจริงในระดับปานกลาง / คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายความว่า	คุณลักษณะที่เป็นจริงในระดับน้อย / คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายความว่า	คุณลักษณะที่เป็นจริงในระดับน้อยที่สุด / คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับน้อยที่สุด

3.5.5 การวิเคราะห์เปรียบเทียบ ทดสอบความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยความคิดเห็น ด้วยค่า t (t -test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ศิลปกรรม ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่เป็นจริง กับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ศิลปกรรม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และความคิดเห็นของครู-อาจารย์

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของตาราง และแปลผลประกอบการบรรยาย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะ ของอาจารย์ศิลปกรรม และเปรียบเทียบระหว่างคุณลักษณะที่เป็นจริง กับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ เปรียบเทียบคุณลักษณะที่เป็นจริง ของอาจารย์ศิลปกรรมระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหาร และความคิดเห็นของครู-อาจารย์

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ศิลปกรรม ระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหาร และความคิดเห็นของครู-อาจารย์

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ คุณลักษณะของอาจารย์ศิลปกรรม และเปรียบเทียบระหว่าง คุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์

ตารางที่ 4.1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการเปรียบเทียบระหว่างคุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์

คุณลักษณะของครูศิลปกรรม	คุณลักษณะที่เป็นจริง n = 424 คน				คุณลักษณะที่พึงประสงค์ n = 424 คน				t
	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณลักษณะ	ลำดับที่ค่าเฉลี่ย	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณลักษณะ	ลำดับที่ค่าเฉลี่ย	
คุณลักษณะด้านความเป็นครูศิลปกรรม	3.50	.57	มาก	2	4.51	.41	มากที่สุด	3	-26.67 *
คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์	3.42	.64	ปานกลาง	3	4.58	.43	มากที่สุด	1	-26.30 *
คุณลักษณะด้านความร่วมมือภายในสถานศึกษา	3.63	.69	มาก	1	4.55	.46	มากที่สุด	2	-21.74 *
รวมทั้ง 3 ด้าน	3.51	.56	มาก		4.55	.39	มากที่สุด		-27.83 *

จากตารางที่ 4.1 พบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ศิลปกรรมมีคุณลักษณะที่เป็นจริงในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) โดยมีคุณลักษณะด้านความร่วมมือภายในสถานศึกษา ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) ด้านความเป็นครูศิลปกรรมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$) แต่คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) โดยมีคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.58$) คุณลักษณะในระดับมากที่สุด ด้านความร่วมมือภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.55$) และคุณลักษณะด้านความเป็นครูศิลปกรรม ($\bar{X} = 4.51$) ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็น คุณลักษณะที่เป็นจริง กับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ แล้วพบว่าโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 นั่นคือคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ศิลปกรรมแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการเปรียบเทียบระหว่างคุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์

คุณลักษณะด้าน ความเป็นครูศิลปกรรม	คุณลักษณะที่เป็นจริง n = 424 คน				คุณลักษณะที่พึงประสงค์ n = 424 คน				t
	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณะ	ลำดับที่ ค่า เฉลี่ย	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณะ	ลำดับที่ ค่า เฉลี่ย	
1. มีความคิดในการสร้างสรรค์	3.79	.76	มาก	2	4.67	.53	มากที่สุด	1	-17.23
2. มีมารีติ และมีความสนใจสิ่งใด สิ่งหนึ่งยาวนานกว่าคนอื่น	3.45	.85	ปาน กลาง	12	4.45	.60	มาก	18	-17.67
3. มีความพอใจในการแสดงความคิดใหม่ ๆ	3.55	.84	มาก	8	4.51	.58	มากที่สุด	10	-18.09
4. ชอบทำงานที่ยาก และท้าทาย ความรู้ความสามารถ	3.34	.84	ปาน กลาง	16	4.46	.61	มาก	17	-19.85
5. มีความรู้สึกไวต่อการรับรู้ และ การตอบสนองต่อสิ่งเร้าได้อย่าง รวดเร็ว	3.49	.82	ปาน กลาง	11	4.32	.65	มาก	20	-14.01
6. มีแนวความคิด และ การกระทำ เป็นลักษณะอิสระ	4.19	.80	มาก	1	4.45	.67	มาก	19	4.47
7. มีการตัดสินใจอย่างละเอียดรอบ คอบโดยยึดหลักการทางวิชาการ	3.17	.88	ปาน กลาง	20	4.51	.67	มากที่สุด	11	-21.14
8. มีการยอมรับแนวคิดของกลุ่มเพื่อ นำมาประกอบการตัดสินใจ	3.28	.81	ปาน กลาง	19	4.54	.62	มากที่สุด	8	-22.53

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

คุณลักษณะด้าน ความเป็นครุศิลปกรรม	คุณลักษณะที่เป็นจริง n = 424 คน				คุณลักษณะที่พึงประสงค์ n = 424 คน				t
	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณะ	ล่ำ ด่ำที่ ค่า เฉลี่ย	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณะ	ล่ำ ด่ำที่ ค่า เฉลี่ย	
9. รู้จักดัดแปลงแนวคิดที่ได้จาก สภาพแวดล้อม	3.60	.77	มาก	5	4.58	.59	มากที่สุด	4	-17.72
10. มีความยืดหยุ่นในด้านความคิด	3.39	.84	ปาน กลาง	14	4.49	.63	มาก	12	-19.03
11. มีความสามารถในการปรับตัว ต่อสถานการณ์ใหม่สูง	3.40	.90	ปาน กลาง	13	4.47	.62	มาก	15	-17.01
12. มีความสามารถในการวิเคราะห์ ปัญหา	3.31	.83	ปาน กลาง	18	4.47	.65	มาก	16	-19.60
13. มีความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหา และความสัมพันธ์ของตัวแปร ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	3.32	.79	ปาน กลาง	17	4.47	.59	มาก	14	-21.24
14. มีความสามารถในเชิงบูรณา การณีสองสิ่งต่าง ๆ ให้เกิดเป็นรูป แบบใหม่ ๆ ซึ่งมีคุณค่า และ เกิดประโยชน์	3.61	.82	มาก	4	4.56	.56	มากที่สุด	6	-17.36
15. มีแรงขับหรือแรงจูงใจสูงแสดง ความไม่หยุดนิ่งขบคิดค้น	3.34	.83	ปาน กลาง	15	4.49	.63	มาก	13	-20.55
16. มีความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้ความ เข้าใจด้านความ คิด สร้างสรรค์	3.76	.76	มาก	3	4.62	.57	มากที่สุด	2	-15.91
17. รับรู้และเข้าใจความคิดสร้าง สรรค์ของผู้อื่น	3.50	.78	มาก	10	4.54	.57	มากที่สุด	7	-19.47
18. ยอมรับผลงานของผู้อื่นอย่างมี เหตุผล	3.57	.81	มาก	7	4.53	.58	มากที่สุด	9	-18.03
19. มีการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ อยู่เสมอ	3.58	.81	มาก	6	4.58	.60	มากที่สุด	5	-17.45
20. มีการพัฒนาตนเองให้ทันต่อ การเปลี่ยนแปลง ทาง เทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่เสมอ	3.53	.87	มาก	9	4.60	.57	มากที่สุด	3	-18.99
รวม	3.50	.57	มาก		4.51	.41	มากที่สุด		-26.67

จากตารางที่ 4.2 พบว่าผู้บริหาร และครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ศิลปกรรม มีคุณลักษณะที่เป็นจริงด้านความเป็นครูศิลปกรรมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$)

พิจารณารายข้อแล้วพบว่า อาจารย์ศิลปกรรมมีคุณลักษณะที่เป็นจริง ในระดับมาก ตามลำดับคือ ข้อที่ 6 มีแนวคิดและการกระทำเป็นลักษณะอิสระ, ข้อที่ 1 มีความคิดในการสร้างสรรค์, ข้อที่ 16 มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ ด้านความคิดสร้างสรรค์, ข้อที่ 14 มีความสามารถในเชิงบูรณาการณ สิ่งต่าง ๆ ให้เกิดเป็นรูปแบบใหม่ซึ่งมีคุณค่าและเกิดประโยชน์, ข้อที่ 9 รู้จักดัดแปลงแนวคิดที่ได้จากสภาพแวดล้อม

สำหรับคุณลักษณะที่เป็นจริงในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจากน้อยไปมาก ตามลำดับคือข้อที่ 7 มีการตัดสินใจอย่างละเอียดรอบคอบโดยยึดหลักการทางวิชาการ, ข้อที่ 8 มีการยอมรับแนวคิดของกลุ่มเพื่อนมาประกอบการตัดสินใจ, ข้อที่ 12 มีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา, ข้อที่ 13 มีความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาและความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่า คุณลักษณะด้านความเป็นครูศิลปกรรมเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$)

พิจารณาคุณลักษณะรายข้อแล้วพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจากมากไปน้อยตามลำดับคือ ข้อที่ 1 มีความคิดในการสร้างสรรค์, ข้อที่ 16 มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ ด้านความคิดสร้างสรรค์, ข้อที่ 20 มีการพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีใหม่ๆ อยู่เสมอ, ข้อที่ 9 รู้จักดัดแปลงแนวคิดที่ได้จากสภาพแวดล้อม, ข้อที่ 19 มีการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์อยู่เสมอ

สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจากน้อยไปมากตามลำดับคือ ข้อที่ 5 มีความรู้สึกไวต่อการรับรู้ และการตอบสนองต่อสิ่งเร้าได้อย่างรวดเร็ว, ข้อที่ 6 มีแนวคิดและการกระทำเป็นลักษณะอิสระ, ข้อที่ 2 มีสมาธิและมีความสนใจสิ่งใดสิ่งหนึ่งยาวนานกว่าคนอื่น, ข้อที่ 4 ขอบทำงานที่ยากและท้าทายความรู้ความสามารถ, ข้อที่ 12 มีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็น คุณลักษณะที่เป็นจริง กับค่าเฉลี่ยความคิดเห็น คุณลักษณะที่พึงประสงค์ แล้วพบว่าโดยภาพรวมและรายข้อแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 นั่นคือคุณลักษณะที่เป็นจริงและ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ศิลปกรรม ด้านความเป็นครูศิลปกรรมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาลำดับที่ค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันคือ ข้อที่ 1 มีความคิดในการสร้างสรรค์, ข้อที่ 9 รู้จัก

ดัดแปลงแนวคิดที่ได้จากสภาพแวดล้อม, ข้อที่14 มีความสามารถในเชิงบูรณาการณสิ่งต่างๆ ให้เกิดเป็นรูปแบบใหม่ๆ ซึ่งมีคุณค่าและเกิดประโยชน์, ข้อที่16 มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจด้านความคิดสร้างสรรค์, ข้อที่19 มีการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์อยู่เสมอ

ข้อที่ลำดับที่ค่าเฉลี่ย แตกต่างกันมากคือ ข้อที่ 6 มีแนวคิดและการกระทำเป็นลักษณะอิสระ, ข้อที่ 5 มีความรู้ลึกไวก่อการรับรู้ และการตอบสนองต่อสิ่งเร้าได้อย่างรวดเร็ว, ข้อที่ 7 มีการตัดสินใจอย่างระเอียดรอบคอบโดยยึดหลักการทางวิชาการ, ข้อที่ 8 มีการยอมรับแนวคิดของกลุ่มเพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจ, ข้อที่ 20 มีการพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีใหม่ๆ อยู่เสมอ

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการเปรียบเทียบระหว่างคุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์

คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพและมนุษย์สัมพันธ์	คุณลักษณะที่เป็นจริง n = 424 คน				คุณลักษณะที่พึงประสงค์ n = 424 คน				t
	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณลักษณะ	ลำดับที่ค่าเฉลี่ย	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณลักษณะ	ลำดับที่ค่าเฉลี่ย	
1. มีธรรมาจริย ยึดแน่นแจ่มใส	3.89	.73	มาก	1	4.62	.56	มากที่สุด	2	-15.18
2. มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน	3.43	.85	ปานกลาง	10	4.62	.57	มากที่สุด	3	-21.12
3. มีความรับผิดชอบในการทำงาน	3.57	.89	มาก	3	4.65	.52	มากที่สุด	1	-18.67
4. เป็นผู้ไม่เหตุมล	3.44	.81	ปานกลาง	6	4.58	.56	มากที่สุด	11	-20.98
5. มีระเบียบวินัยในการสอนและการปฏิบัติงาน	3.17	.91	ปานกลาง	16	4.59	.57	มากที่สุด	9	-23.01
6. เป็นผู้ไม่หาความรู้อยู่เสมอ	3.44	.81	ปานกลาง	7	4.60	.54	มากที่สุด	4	-21.04
7. มีระบบและแบบแผนในการทำงาน	3.19	.87	ปานกลาง	14	4.59	.57	มากที่สุด	10	-23.10
8. มีกิริยา มารยาทดี วางตนเหมาะสมกับโอกาสและสถานที่	3.42	.83	ปานกลาง	11	4.57	.56	มากที่สุด	12	-19.74
9. เป็นคนตรงต่อเวลาทั้งด้านการสอนและการปฏิบัติงาน	3.19	.89	ปานกลาง	15	4.60	.58	มากที่สุด	7	-22.12
10. ยินดีรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	3.43	.77	ปานกลาง	8	4.59	.57	มากที่สุด	8	-21.15
11. ควบคุมความประพฤติและอารมณ์ของตนได้ดี	3.43	.82	ปานกลาง	9	4.55	.57	มากที่สุด	14	-19.72

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

คุณลักษณะด้าน บุคลิกภาพและมนุษย์สัมพันธ์	คุณลักษณะที่เป็นจริง n = 424 คน				คุณลักษณะที่พึงประสงค์ n = 424 คน				t
	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณ ลักษณะ	ลำดับที่ ค่า เฉลี่ย	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณ ลักษณะ	ลำดับที่ ค่า เฉลี่ย	
12.สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้ดี	3.60	.81	มาก	2	4.60	.54	มากที่สุด	5	-18.15
13.ยอมรับคำวิจารณ์ต่างๆ และ ปรับปรุงแก้ไข	3.35	.82	ปานกลาง	12	4.57	.58	มากที่สุด	13	-20.96
14. มีทักษะในการติดต่อประสาน งาน	3.27	.82	ปานกลาง	13	4.55	.57	มากที่สุด	15	-22.10
15. แต่งกายสะอาดเหมาะสมกับ ความเป็นครู	3.59	.92	มาก	4	4.55	.59	มากที่สุด	16	-17.09
16. มีบุคลิกภาพดี และ ประพฤติ ตน เป็นแบบอย่างที่ดี	3.45	.91	ปาน กลาง	5	4.60	.55	มากที่สุด	6	-18.25
รวม	3.42	.64	ปาน กลาง		4.58	.43	มากที่สุด		-26.30

จากตารางที่ 4.3 พบว่าผู้บริหาร และครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ศิลปกรรมมีคุณลักษณะที่เป็นจริงด้านบุคลิกภาพและมนุษย์สัมพันธ์ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$)

พิจารณา รายชื่อแล้วพบว่า อาจารย์ศิลปกรรมมีคุณลักษณะลักษณะที่เป็นจริง ในระดับมากตามลำดับคือ ข้อที่ 1 มีอธยาศัยดี ยิ้มแย้มแจ่มใส, ข้อที่ 12 สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี, ข้อที่ 3 มีความรับผิดชอบในการทำงาน, ข้อที่ 15 แต่งกายสะอาดเหมาะสมกับความ เป็นครู

สำหรับคุณลักษณะที่เป็นจริงระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจากน้อยไปมากตามลำดับคือ ข้อที่ 5 มีระเบียบวินัยในการสอนและการปฏิบัติงาน, ข้อที่ 9 เป็นคนตรงต่อเวลาทั้งด้านการสอนและการปฏิบัติงาน, ข้อที่ 7 มีระบบและแบบแผนในการทำงาน, ข้อที่ 14 มีทักษะในการติดต่อประสานงาน, ข้อที่ 13 ยอมรับคำวิจารณ์ต่างๆ และปรับปรุงแก้ไข

คุณลักษณะที่พึงประสงค์พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ศิลปกรรมมีคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ และมนุษย์สัมพันธ์เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$)

พิจารณาคูณลักษณะรายข้อแล้วพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจากมากไปน้อยตามลำดับคือ ข้อที่ 3 มีความรับผิดชอบในการทำงาน, ข้อที่ 1 มีอัธยาศัยดี ยิ้มแย้มแจ่มใส, ข้อที่ 2 มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน, ข้อที่ 6 เป็นผู้ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ, ข้อที่ 12 สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี

สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจากน้อยไปมาก ตามลำดับดังนี้ ข้อที่ 15 การแต่งกายสะอาด เหมาะสมกับความเป็นครู, ข้อที่ 14 มีทักษะในการติดต่อประสานงาน, ข้อที่ 11 ควบคุมความประพฤติและอารมณ์ของตนเองได้ดี, ข้อที่ 13 ยอมรับคำวิจารณ์ต่างๆ และปรับปรุงแก้ไข, ข้อที่ 8 มีกริยามารยาทดี วางตนเหมาะสมกับโอกาสและสถานที่

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็น คุณลักษณะที่เป็นจริง กับค่าเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ แล้วพบว่าโดยภาพรวมและรายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 นั่นคือคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ศิลปกรรม ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาลำดับที่ค่าเฉลี่ยความคิดเห็น คุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์พบว่า ลำดับที่ค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันคือข้อ 1 มีอัธยาศัยดี ยิ้มแย้มแจ่มใส, ข้อที่ 3 มีความรับผิดชอบในการทำงาน

ข้อที่ลำดับที่ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกันมากคือ ข้อ 2 มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน, ข้อที่ 5 มีระเบียบวินัยในการสอนและการปฏิบัติงาน, ข้อที่ 9 เป็นคนตรงต่อเวลาทั้งด้านการสอนและการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการเปรียบเทียบระหว่าง
คุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหาร และครู-อาจารย์

คุณลักษณะด้าน ความร่วมมือในการปฏิบัติ งานร่วมกัน	คุณลักษณะที่เป็นจริง n = 424 คน				คุณลักษณะที่พึงประสงค์ n = 424 คน				t
	X	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณะ	ลำดับ ที่ ค่า เฉลี่ย	X	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณ ะ	ลำดับ ที่ ค่า เฉลี่ย	
1. ช่วยดูแลความประพฤติของ นักเรียนทั้งในและนอก เวลาเรียน	3.40	.87	ปาน กลาง	11	4.55	.58	มากที่สุด	6	-18.61
2. ช่วยเหลือหน่วยงานต่าง ๆ ของ วิทยาลัย ด้วยความ เต็มใจ	3.85	.83	มาก	3	4.64	.53	มากที่สุด	3	-14.89
3. ให้ความร่วมมือกับวิทยาลัย ในการจัดกิจกรรมพิเศษ ต่าง ๆ	3.94	.84	มาก	2	4.71	.51	มากที่สุด	2	-14.62
4. ช่วยเหลืองานด้านศิลปะ กรรมแก่ วิทยาลัย	4.14	.83	มาก	1	4.72	.53	มากที่สุด	1	-11.98
5. ช่วยเหลืองานด้านศิลปะ กรรมแก่เพื่อนครู	3.75	.88	มาก	4	4.56	.62	มากที่สุด	5	-14.88
6. เผยแพร่ข่าวสารด้านศิลปะ กรรมในวิทยาลัย	3.35	.92	ปาน กลาง	13	4.47	.63	มาก	13	-19.16
7. มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ศิลปะ และ วัฒนธรรมใน วิทยาลัย	3.49	.91	ปาน กลาง	9	4.52	.60	มากที่สุด	8	-18.74
8. ให้ความร่วมมือกับวิทยาลัย ในการช่วย เหลือหน่วยงาน อื่นทั้งภาครัฐ และเอกชน	3.72	.88	มาก	5	4.50	.63	มากที่สุด	12	-13.86
9. ให้ความร่วมมือกับวิทยาลัย เพื่อพัฒนาชุมชน	3.61	.93	มาก	6	4.56	.56	มากที่สุด	4	-16.94

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

คุณลักษณะด้าน ความร่วมมือในการปฏิบัติ งานร่วมกัน	คุณลักษณะที่เป็นจริง n = 424 คน				คุณลักษณะที่พึงประสงค์ n = 424 คน				t
	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณะ	ลำดับ ที่ ค่า เฉลี่ย	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณะ	ลำดับ ที่ ค่า เฉลี่ย	
10. สร้างและรักษาสัมพันธ์ ภาพอันดี ระหว่าง วิทยาลัยและ ชุมชน	3.58	.89	มาก	7	4.53	.59	มากที่สุด	7	-17.00
11.ช่วยเหลืองานด้านศิลปะแก่ ชุมชน	3.56	.93	มาก	8	4.51	.59	มากที่สุด	9	-17.45
12. เผยแพร่ข่าวสารด้านศิลปะ ของวิทยาลัย แก่ชุมชน	3.38	.94	ปาน กลาง	12	4.50	.61	มากที่สุด	11	-18.80
13. มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ศิลปะวัฒนธรรม ในชุมชน	3.45	.91	ปาน กลาง	10	4.51	.60	มากที่สุด	10	-18.13
รวม	3.63	.69	มาก		4.55	.46	มากที่สุด		-21.74

จากตารางที่ 4.4 พบว่าผู้บริหาร และครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ศิลปกรรมมีคุณลักษณะที่เป็นจริงด้านความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกัน ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$)

พิจารณารายข้อแล้วพบว่า อาจารย์ศิลปกรรมมีคุณลักษณะที่เป็นจริง ในระดับมาก ตามลำดับคือ ข้อที่ 4 ช่วยเหลืองานด้านศิลปกรรม แก่วิทยาลัย , ข้อที่ 3 ให้ความร่วมมือกับ วิทยาลัย ในการจัดกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ , ข้อที่ 2 ช่วยเหลือหน่วยงาน ต่าง ๆ ของวิทยาลัย ด้วย ความเต็มใจ, ข้อที่ 5 ช่วยเหลืองานด้านศิลปกรรม แก่เพื่อนครู, ข้อที่ 8 ให้ความร่วมมือกับ วิทยาลัย ในการช่วยเหลือหน่วยงานอื่น ทั้งภาครัฐ และ เอกชน

สำหรับคุณลักษณะที่เป็นจริงในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจากน้อย ไปมากตามลำดับคือ ข้อที่ 6 เผยแพร่ข่าวสาร ด้านศิลปกรรมในวิทยาลัย, ข้อที่ 12 เผยแพร่ข่าว สาร ด้านศิลปกรรมของวิทยาลัยแก่ ชุมชน, ข้อที่ 1 ช่วยดูแลความประพฤติของนักเรียน ทั้งในและ

นอกเวลาเรียน, ข้อที่ 13 มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ศิลปะวัฒนธรรมในชุมชน, ข้อที่ 7 มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ศิลปะวัฒนธรรมในวิทยาลัย

คุณลักษณะที่พึงประสงค์พบว่า ผู้บริหาร และ ครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะด้านความร่วมมือภายในสถานศึกษา เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$)

พิจารณาคคุณลักษณะรายชื่อแล้วพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจากมากไปน้อยตามลำดับดังนี้ ข้อที่ 4 ช่วยเหลืองานด้านศิลปกรรมแก่วิทยาลัย, ข้อที่ 3 ให้ความร่วมมือกับวิทยาลัย ในการจัดกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ, ข้อที่ 2 ช่วยเหลือหน่วยงานต่าง ๆ ของวิทยาลัยด้วยความเต็มใจ, ข้อที่ 9 ให้ความร่วมมือกับวิทยาลัยเพื่อพัฒนาชุมชน, ข้อที่ 5 ช่วยเหลืองานด้านศิลปกรรมแก่เพื่อนครู

สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) มีเพียงข้อเดียวคือ ข้อที่ 6 เผยแพร่ข่าวสารด้านศิลปกรรมแก่วิทยาลัย

เมื่อเปรียบเทียบระหว่าง ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นคุณลักษณะที่เป็นจริงกับค่าเฉลี่ยความคิดเห็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ แล้วพบว่า โดยภาพรวม และรายชื่อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 นั่นคือคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ศิลปกรรมด้านความร่วมมือภายในสถานศึกษาแตกต่างกันซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาลำดับที่ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์พบว่า มีลำดับที่ค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน คือข้อที่ 4 ช่วยเหลืองานด้านศิลปกรรมแก่วิทยาลัย, ข้อที่ 3 ให้ความร่วมมือกับวิทยาลัยในการจัดกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ, ข้อที่ 2 ช่วยเหลือหน่วยงานต่าง ๆ ของ วิทยาลัยด้วยความเต็มใจ, ข้อที่ 5 ช่วยเหลืองานด้านศิลปกรรมแก่เพื่อนครู

สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่างกันมากคือ ข้อที่ 1 ช่วยดูแลความประพฤติของนักเรียนทั้งในและ นอกเวลาเรียน, ข้อที่ 8 ให้ความร่วมมือกับวิทยาลัยในการช่วยเหลือหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐ และเอกชน

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปกรรมระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและความคิดเห็นของครู-อาจารย์

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปกรรมตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และความคิดเห็นของครู-อาจารย์

คุณลักษณะที่เป็นจริง	คุณลักษณะที่เป็นจริง ผู้บริหาร 82 คน				คุณลักษณะที่เป็นจริง ครู-อาจารย์ 342 คน				t
	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณะ	ลำดับ ที่ ค่า เฉลี่ย	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณะ	ลำดับ ที่ ค่า เฉลี่ย	
คุณลักษณะด้านความเป็นครูศิลปกรรม	3.50	.52	มาก	2	3.51	.59	มาก	2	.149
คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์	3.41	.60	ปาน กลาง	3	3.42	.66	ปาน กลาง	3	.042
คุณลักษณะด้านความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกัน	3.59	.61	มาก	1	3.64	.73	มาก	1	.648
รวมทั้ง 3 ด้าน	3.49	.51	มาก		3.51	.59	มาก		.274

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้บริหารและ ครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นโดยภาพรวม อาจารย์ศิลปกรรม มีคุณลักษณะที่เป็นจริง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.49$, $\bar{X} = 3.51$) โดยมีคุณลักษณะด้านความร่วมมือภายในสถานศึกษาในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) และคุณลักษณะด้านความเป็นครูศิลปกรรม ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$) แต่คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$)

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหาร และค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู-อาจารย์พบว่าโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและความคิดเห็นของครู-อาจารย์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปกรรมตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และความคิดเห็นของครู-อาจารย์

คุณลักษณะด้าน ความเป็นครูศิลปกรรม	คุณลักษณะที่เป็นจริง ผู้บริหาร 82 คน				คุณลักษณะที่เป็นจริง ครู - อาจารย์ 342 คน				t
	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณะ	ลำดับ ที่ ค่า เฉลี่ย	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณะ	ลำดับ ที่ ค่า เฉลี่ย	
	1. มีความคิดในการสร้างสรรค์	3.81	.70	มาก	2	3.78	.79	มาก	
2. มีสมาธิ และมีความสนใจ สิ่งใดสิ่งหนึ่งยาวนานกว่า คนอื่น	3.45	.82	ปาน กลาง	12	3.45	.86	ปาน กลาง	12	-0.02
3. มีความพอใจในการแสดง ความคิดใหม่ ๆ	3.62	.87	มาก	5	3.53	.83	มาก	8	-0.78
4. ชอบทำงานที่ยาก และทำ หายความรู้ความสามารถ	3.41	.84	ปาน กลาง	13	3.31	.84	ปาน กลาง	18	-0.88
5. มีความรู้สึกไวต่อการรับรู้ และ การตอบสนองต่อสิ่งเข้า ได้อย่างรวดเร็ว	3.50	.82	มาก	11	3.49	.83	ปาน กลาง	11	-0.07
6. มีแนวความคิด และ การ กระทำเป็นลักษณะอิสระ	4.28	.70	มาก	1	4.15	.84	มาก	1	-1.31
7. มีการตัดสินใจอย่างละเอียด รอบคอบโดยยึดหลักการ ทางวิชาการ	3.13	.92	ปาน กลาง	20	3.19	.87	ปาน กลาง	20	.50
8. มีการยอมรับแนวคิดของกลุ่ม เพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจ	3.29	.84	ปาน กลาง	17	3.28	.79	ปาน กลาง	19	-0.13
9. รู้จักดัดแปลงแนวคิดที่ได้จาก สภาพแวดล้อม	3.54	.78	มาก	7	3.62	.77	มาก	5	.80
10. มีความยืดหยุ่นในด้าน ความคิด	3.38	.78	ปาน กลาง	14	3.39	.87	ปาน กลาง	14	.03
11. มีความสามารถในการปรับ ตัวต่อสถานการณ์ใหม่สูง	3.31	.76	ปาน กลาง	15	3.44	.95	ปาน กลาง	13	1.17

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

คุณลักษณะด้าน ความเป็นครุศิลปกรรม	คุณลักษณะที่เป็นจริง ผู้บริหาร 82 คน				คุณลักษณะที่เป็นจริง ครู-อาจารย์ 342 คน				t
	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณะ	ลำดับ ที่ ค่า เฉลี่ย	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณะ	ลำดับ ที่ ค่า เฉลี่ย	
12. มีความสามารถในการ วิเคราะห์ปัญหา	3.26	.75	ปาน กลาง	18	3.34	.87	ปาน กลาง	17	.71
13. มีความเข้าใจเกี่ยวกับ ปัญหาและความสัมพันธ์ ของตัวแปรต่างๆที่เกี่ยวข้อง	3.18	.73	ปาน กลาง	19	3.38	.81	ปาน กลาง	15	1.89
14. มีความสามารถในเชิง บูรณาการณสิ่งต่าง ๆ ให้ เกิดเป็นรูปแบบใหม่ ๆ ซึ่งมี คุณค่า และเกิด ประโยชน์	3.51	.73	มาก	8	3.66	.85	มาก	4	1.30
15. มีแรงขับหรือแรงจูงใจสูง แสดงความไม่หยุดนิ่งชอบ คิดค้น	3.31	.78	ปาน กลาง	16	3.35	.86	ปาน กลาง	16	.41
16. มีความสามารถในการถ่าย ทอด ความรู้ความ เข้าใจ ด้านความคิด สร้างสรรค์	3.76	.69	มาก	3	3.77	.79	มาก	3	.09
17. รับรู้และเข้าใจความคิดสร้าง สรรค์ของผู้อื่น	3.50	.75	มาก	10	3.50	.79	มาก	9	-.02
18. ยอมรับผลงานของผู้อื่น อย่างมีเหตุผล	3.51	.75	มาก	9	3.59	.83	มาก	6	.68
19. มีการพัฒนาความคิดสร้าง สรรค์อยู่เสมอ	3.68	.78	มาก	4	3.54	.81	มาก	7	-1.29
20. มีการพัฒนาตนเองให้ทัน ต่อการเปลี่ยนแปลง ทาง เทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่เสมอ	3.59	.81	มาก	6	3.50	.90	มาก	10	-.81
รวม	3.50	.52	มาก		3.51	.59	มาก		.149

จากตารางที่ 4.6 พบว่าโดยภาพรวม ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ มีความเห็นว่า อาจารย์ศิลปกรรมมีคุณลักษณะที่เป็นจริงด้านความเป็นครูศิลปกรรมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, $\bar{X} = 4.51$)

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของ ผู้บริหาร และ ครู-อาจารย์ แล้วพบว่า โดยภาพรวมและรายข้อ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ผู้บริหาร และ ครู-อาจารย์มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาลำดับที่ค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็น ทั้ง 2 กลุ่ม อยู่ในลำดับใกล้เคียงกันคือ ข้อที่ 6 มีแนวความคิด และ การกระทำเป็นลักษณะอิสระ, ข้อที่ 1 มีความคิดในการสร้างสรรค์, ข้อที่ 16 มีความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้ความ เข้าใจด้านความคิด สร้างสรรค์, ข้อที่ 9 รู้จักดัดแปลงแนวคิดที่ได้จากสภาพแวดล้อม

สำหรับข้อที่ลำดับที่ค่าเฉลี่ย แตกต่างกันอย่างมากคือ ข้อที่ 14 มีความสามารถในเชิงบูรณาการ สิ่งต่าง ๆ ให้เกิดเป็นรูปแบบใหม่ๆ ซึ่งมีคุณค่า และเกิดประโยชน์, ข้อที่ 20 มีการพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีใหม่ๆ อยู่เสมอ

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปกรรมตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และความคิดเห็นของครู-อาจารย์

คุณลักษณะ ด้านบุคลิกภาพและ มนุษยสัมพันธ์	คุณลักษณะที่เป็นจริง ผู้บริหาร 82 คน				คุณลักษณะที่เป็นจริง ครู-อาจารย์ 342 คน				t
	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณะ	ลำดับ ที่ ค่า เฉลี่ย	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณะ	ลำดับ ที่ ค่า เฉลี่ย	
1. มีอัธยาศัยดี ยิ้มแย้ม แจ่มใส	3.92	.60	มาก	1	3.88	.78	มาก	1	-.43
2. มีความกระตือรือร้นใน การปฏิบัติงาน	3.44	.80	ปาน กลาง	8	3.43	.88	ปาน กลาง	8	-.01
3. มีความรับผิดชอบในการ ทำงาน	3.73	.78	มาก	2	3.49	.93	ปาน กลาง	3	-1.98
4. เป็นผู้มีเหตุผล	3.51	.79	มาก	5	3.41	.82	ปาน กลาง	10	-.98
5. มีระเบียบวินัยในการสอน และการปฏิบัติงาน	3.15	.88	ปาน กลาง	14	3.18	.93	ปาน กลาง	16	.18
6. เป็นผู้ใฝ่หาความรู้อยู่ เสมอ	3.40	.71	ปาน กลาง	11	3.46	.85	ปาน กลาง	5	.54
7. มีระบบและแบบแผนใน การทำงาน	3.21	.86	ปาน กลาง	13	3.19	.87	ปาน กลาง	15	-.14
8. มีกิริยา มารยาทดี วางตน เหมาะสมกับ โอกาสและ สถานที่	3.49	.77	ปาน กลาง	7	3.38	.86	ปาน กลาง	11	-.97
9. เป็นคนตรงต่อเวลาทั้ง ด้านการสอนและการ ปฏิบัติงาน	3.04	.76	ปาน กลาง	16	3.26	.94	ปาน กลาง	14	-1.95
10. ยินดีรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น	3.41	.73	ปาน กลาง	9	3.43	.78	ปาน กลาง	7	.23
11. ควบคุมความประพฤติ และอารมณ์ของตนได้ดี	3.37	.85	ปาน กลาง	10	3.46	.81	ปาน กลาง	4	.76
12.สามารถทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้ดี	3.58	.71	มาก	3	3.61	.86	มาก	2	.27

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

คุณลักษณะ ด้านบุคลิกภาพและ มนุษย์สัมพันธ์	คุณลักษณะที่เป็นจริง ผู้บริหาร 82 คน				คุณลักษณะที่เป็นจริง ครู-อาจารย์ 342 คน				t
	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณะ	ลำดับ ที่ ค่า เฉลี่ย	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณะ	ลำดับ ที่ ค่า เฉลี่ย	
13.ยอมรับคำวิจารณ์ต่าง ๆและปรับปรุงแก้ไข	3.29	.79	ปาน กลาง	12	3.37	.83	ปาน กลาง	12	.68
14. มีทักษะในการติดต่อ ประสานงาน	3.09	.79	ปาน กลาง	15	3.35	.82	ปาน กลาง	13	2.37
15.แต่งกายสะอาดเหมาะ สมกับความเป็นครู	3.58	.90	มาก	4	3.46	.93	ปาน กลาง	6	-.91
16. มีบุคลิกภาพดี และ ประพฤติตน เป็นแบบอย่างที่ดี	3.51	.89	มาก	6	3.42	.91	ปาน กลาง	9	-.72
รวม	3.41	.60	ปาน กลาง		3.42	.66	ปาน กลาง		.042

จากตารางที่ 4.7 พบว่าโดยภาพรวม ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ มีความเห็นว่า อาจารย์ศิลปกรรมมีคุณลักษณะที่เป็นจริงด้านบุคลิกภาพ และมนุษย์สัมพันธ์ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$, $\bar{X} = 3.42$)

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของ ผู้บริหารและ ครู-อาจารย์ แล้วพบว่า โดยภาพรวมและรายข้อ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ผู้บริหาร และ ครู-อาจารย์มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหาร และ ครู-อาจารย์ แล้วพบว่า ผู้บริหาร และครู-อาจารย์มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นใน ข้อที่ 3 มีความรับผิดชอบในการทำงาน, และข้อที่ 14 มีทักษะในการติดต่อประสานงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาลำดับที่ค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็น ทั้ง 2 กลุ่ม อยู่ในลำดับใกล้เคียงกันคือ ข้อที่ 1 มีธรรมาจริยดี ยึดมั่นแจ่มใส, ข้อที่ 2 มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน, ข้อที่ 3 มีความรับผิดชอบในการทำงาน, ข้อที่ 12 สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี, ข้อที่ 13 ยอมรับคำวิจารณ์ต่างๆ และปรับปรุงแก้ไข

ข้อที่ลำดับที่ค่าเฉลี่ย แตกต่างกันมากคือ ข้อที่ 4 เป็นผู้มีเหตุผล, ข้อที่ 6 เป็นผู้เฝ้าหาความรู้อยู่เสมอ, ข้อที่ 11 ควบคุมความประพฤติ และอารมณ์ของตนได้ดี

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปกรรมตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และความคิดเห็นของ ครู-อาจารย์

คุณลักษณะ ด้านความร่วมมือในการ ปฏิบัติงานร่วมกัน	คุณลักษณะที่เป็นจริง ผู้บริหาร 82 คน				คุณลักษณะที่เป็นจริง ครู-อาจารย์ 342 คน				t
	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณะ	ล่ำ ดับที่ ค่า เฉลี่ย	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณะ	ล่ำ ดับที่ ค่า เฉลี่ย	
1. ช่วยดูแลความประพฤติของ นักเรียนทั้งในและ นอกเวลา เรียน	3.40	.80	ปาน กลาง	9	3.40	.90	ปาน กลาง	12	.02
2. ช่วยเหลือหน่วยงานต่าง ๆ ของวิทยาลัยด้วยความ เต็มใจ	3.87	.73	มาก	3	3.84	.87	มาก	3	-.28
3. ให้ความร่วมมือกับวิทยาลัย ในการจัดกิจกรรมพิเศษ ต่าง ๆ	3.95	.75	มาก	2	3.94	.88	มาก	2	-.05
4. ช่วยเหลืองานด้านศิลป กรรมแก่ วิทยาลัย	4.06	.76	มาก	1	4.18	.86	มาก	1	1.04
5. ช่วยเหลืองานด้านศิลป กรรมแก่เพื่อนครู	3.69	.78	มาก	4	3.77	.92	มาก	4	.66
6. เผยแพร่ข่าวสารด้านศิลป กรรมในวิทยาลัย	3.28	.82	ปาน กลาง	13	3.38	.96	ปาน กลาง	13	.80
7. มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ศิลปะ และ วัฒนธรรมใน วิทยาลัย	3.39	.77	ปาน กลาง	11	3.54	.96	มาก	9	1.48
8. ให้ความร่วมมือกับวิทยาลัย ในการช่วย เหลือหน่วยงาน อื่นทั้งภาครัฐ และเอกชน	3.68	.80	มาก	5	3.73	.92	มาก	5	.43

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

คุณลักษณะ ด้านความร่วมมือในการ ปฏิบัติงานร่วมกัน	คุณลักษณะที่เป็นจริง ผู้บริหาร 82 คน				คุณลักษณะที่เป็นจริง ครู-อาจารย์ 342 คน				t
	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณะ	ลำดับที่ ค่า เฉลี่ย	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณะ	ลำดับที่ ค่า เฉลี่ย	
9.ให้ความร่วมมือกับวิทยาลัย เพื่อพัฒนาชุมชน	3.53	.82	มาก	8	3.65	.98	มาก	6	1.01
10. สร้างและรักษาสัมพันธ์ ภาพอันดี ระหว่างวิทยาลัย และ ชุมชน	3.60	.83	มาก	6	3.57	.91	มาก	7	-1.31
11.ช่วยเหลืองานด้านศิลปะแก่ ชุมชน	3.58	.78	มาก	7	3.55	.99	มาก	8	-2.22
12. เผยแพร่ข่าวสารด้านศิลปะ ของวิทยาลัย แก่ชุมชน	3.29	.88	ปาน กลาง	12	3.41	.97	ปาน กลาง	11	.90
13. มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ศิลปะวัฒนธรรมในชุมชน	3.40	.81	ปาน กลาง	10	3.48	.95	ปาน กลาง	10	.66
รวม	3.59	.61	มาก		3.64	.73	มาก		.648

จากตารางที่ 4.8 พบว่าโดยภาพรวม ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ มีความเห็นว่า
อาจารย์ศิลปกรรมมีคุณลักษณะที่เป็นจริงด้านความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกัน ในระดับมาก
($\bar{X} = 3.59$, $\bar{X} = 3.64$)

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของ ผู้บริหารและ ครู-อาจารย์ แล้วพบว่า
โดยภาพรวมและรายข้อ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ กลุ่มผู้บริหาร
และกลุ่ม ครู-อาจารย์มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาลำดับที่ค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็น ทั้ง 2 กลุ่ม อยู่ในลำดับ
ใกล้เคียงกันคือข้อที่ 4 ช่วยเหลืองานด้านศิลปกรรมแก่วิทยาลัย, ข้อที่ 3 ให้ความร่วมมือกับ
วิทยาลัยในการจัดกิจกรรมพิเศษต่าง, ข้อที่ 2 ช่วยเหลือหน่วยงานต่างๆ ของวิทยาลัยด้วยความ
เต็มใจ, ข้อที่ 5 ช่วยเหลืองานด้านศิลปกรรมแก่เพื่อนครู, ข้อที่ 8 ให้ความร่วมมือกับวิทยาลัยใน
การช่วยเหลือหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐ และเอกชน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ศิลปกรรมระหว่าง
ความคิดเห็นของผู้บริหาร และความคิดเห็นของครู-อาจารย์

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่
พึงประสงค์ ของอาจารย์ศิลปกรรมตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และความ
คิดเห็นของ ครู-อาจารย์

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้บริหาร 82 คน				คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ครู-อาจารย์ 342 คน				t
	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณ ลักษณะ	ลำดับ ที่ ค่า เฉลี่ย	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณ ลักษณะ	ลำดับ ที่ ค่า เฉลี่ย	
คุณลักษณะด้านความ เป็นครูศิลปกรรม	4.54	.39	มากที่สุด	3	4.50	.42	มากที่สุด	3	-0.68
คุณลักษณะด้านบุคลิก ภาพและมนุษยสัมพันธ์	4.68	.39	มากที่สุด	1	4.54	.44	มากที่สุด	1	-2.29
คุณลักษณะด้านความ ร่วมมือ ในการปฏิบัติงานร่วมกัน	4.61	.45	มากที่สุด	2	4.53	.47	มากที่สุด	2	-1.28
รวมทั้ง 3 ด้าน	4.60	.38	มากที่สุด		4.52	.40	มากที่สุด		-1.51

จากตารางที่ 4.9 พบว่า โดยภาพรวม ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นว่าเป็น คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, $\bar{X} = 4.52$) และมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและความคิดเห็นของครู-อาจารย์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นว่าเป็น คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด และไม่แตกต่างกัน 2 ด้าน คือ คุณลักษณะด้านความเป็น

ครูศิลปกรรม และคุณลักษณะด้านความร่วมมือภายในสถานศึกษา แต่คุณลักษณะ ด้านบุคลิกภาพและมนุษย์สัมพันธ์ เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.05

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ศิลปกรรมตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และความคิดเห็นของ ครู-อาจารย์

คุณลักษณะด้าน ความเป็นครูศิลปกรรม	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้บริหาร 82 คน				คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ครู-อาจารย์ 342 คน				t
	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณะ	ลำดับ ที่ ค่า เฉลี่ย	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณ ลักษณะ	ลำดับ ที่ ค่า เฉลี่ย	
1. มีความคิดในการสร้างสรรค์	4.72	.48	มากที่สุด	1	4.65	.55	มากที่สุด	1	-1.05
2. มีสมาธิ และมีความสนใจ สิ่งใดสิ่งหนึ่งยาวนานกว่า คนอื่น	4.47	.57	มาก	17	4.44	.61	มาก	18	-4.3
3. มีความพอใจในการแสดง ความคิดใหม่ ๆ	4.53	.53	มากที่สุด	11	4.51	.61	มากที่สุด	9	-.21
4. ชอบทำงานที่ยาก และท้าทาย ความรู้ความสามารถ	4.44	.59	มาก	18	4.47	.61	มาก	13	-.40
5. มีความรู้สึกไวต่อการรับรู้ และ การตอบสนองต่อสิ่งเร้า ได้อย่างรวดเร็ว	4.35	.58	มาก	19	4.31	.68	มาก	20	-.36
6. มีแนวความคิด และ การ กระทำเป็นลักษณะอิสระ	4.35	.70	มาก	20	4.50	.65	มากที่สุด	11	-1.72
7. มีการตัดสินใจอย่างละเอียด รอบคอบโดยยึดหลักการ ทางวิชาการ	4.63	.58	มากที่สุด	3	4.45	.70	มาก	17	-2.08
8. มีการยอมรับแนวคิดของกลุ่ม เพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจ	4.60	.52	มากที่สุด	7	4.51	.66	มากที่สุด	10	-1.14

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

คุณลักษณะด้าน ความเป็นครูศิลปกรรม	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้บริหาร 82 คน				คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ครู-อาจารย์ 342 คน				t
	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณะ	ลำดับ ที่ ค่า เฉลี่ย	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณ ลักษณะ	ลำดับ ที่ ค่า เฉลี่ย	
9. รู้จักดัดแปลงแนวคิดที่ได้จาก สภาพแวดล้อม	4.59	.55	มากที่สุด	8	4.57	.61	มากที่สุด	4	-22
10. มีความยืดหยุ่นในด้าน ความคิด	4.50	.55	มากที่สุด	14	4.48	.66	มาก	12	-23
11. มีความสามารถในการปรับ ตัวต่อสถานการณ์ใหม่สูง	4.51	.55	มากที่สุด	13	4.45	.65	มาก	16	-77
12. มีความสามารถในการ วิเคราะห์ปัญหา	4.58	.57	มากที่สุด	9	4.42	.68	มาก	19	-1.93
13. มีความเข้าใจเกี่ยวกับ ปัญหาและความสัมพันธ์ ของตัวแปรต่างๆที่เกี่ยวข้อง	4.49	.58	มาก	16	4.46	.59	มาก	15	-37
14. มีความสามารถในการเชิง บูรณาการณสิ่งต่าง ๆ ให้ เกิดเป็นรูปแบบใหม่ ๆ ซึ่งมี คุณค่า และเกิด ประโยชน์	4.62	.54	มากที่สุด	6	4.54	.56	มากที่สุด	7	-1.07
15. มีแรงขับหรือแรงจูงใจสูง แสดงความไม่หยุดนิ่งชอบ คิดค้น	4.54	.62	มากที่สุด	10	4.47	.64	มากที่สุด	14	-74
16. มีความสามารถในการถ่าย ทอด ความรู้ความ เข้าใจ ด้านความคิด สร้างสรรค์	4.62	.54	มากที่สุด	5	4.62	.58	มากที่สุด	2	-02
17. รับรู้และเข้าใจความคิดสร้าง สรรค์ของผู้อื่น	4.53	.53	มากที่สุด	12	4.54	.59	มากที่สุด	8	-22
18. ยอมรับผลงานของผู้อื่น อย่างมีเหตุผล	4.49	.55	มากที่สุด	15	4.55	.59	มากที่สุด	5	-84
19. มีการพัฒนาความคิดสร้าง สรรค์อยู่เสมอ	4.63	.58	มากที่สุด	4	4.57	.60	มากที่สุด	3	-77

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

คุณลักษณะด้าน ความเป็นครูศิลปกรรม	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้บริหาร 82 คน				คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ครู-อาจารย์ 342 คน				t
	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณะ	ลำดับ ที่ ค่า เฉลี่ย	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณ ลักษณะ	ลำดับ ที่ ค่า เฉลี่ย	
20. มีการพัฒนาตนเองให้ทัน ต่อการเปลี่ยนแปลง ทาง เทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่เสมอ	4.69	.52	มากที่สุด	2	4.55	.59	มากที่สุด	6	-1.77
รวม	4.54	.39	มากที่สุด		4.50	.42	มากที่สุด		-0.68

จากตารางที่ 4.10 พบว่าโดยภาพรวม ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ มีความเห็นว่า คุณลักษณะด้านความเป็นครูศิลปกรรมเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ผู้บริหารและ ครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

พิจารณารายข้อแล้วพบว่า มีเพียงข้อเดียวที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ข้อที่ 7 มีการตัดสินใจอย่างระมัดระวังโดยยึดหลักการทางวิชาการ

พิจารณาลำดับที่ ค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นทั้งสองกลุ่มในลำดับใกล้เคียงกันคือข้อที่ 1 มีความคิดในการสร้างสรรค์, ข้อที่ 19 มีการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์อยู่เสมอ ส่วนข้อที่ลำดับค่าเฉลี่ยต่างกันมากคือ ข้อที่ 7 มีการตัดสินใจอย่างระมัดระวังโดยยึดหลักการทางวิชาการ, ข้อที่ 12 มีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา, และข้อที่ 18 ยอมรับผลงานของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ศิลปกรรมตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และความคิดเห็นของ ครู-อาจารย์

คุณลักษณะ ด้านบุคลิกภาพและมนุษย์สัมพันธ์	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้บริหาร 82 คน				คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ครู-อาจารย์ 342 คน				t
	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณะ	ลำดับ ที่ ค่า เฉลี่ย	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณะ	ลำดับ ที่ ค่า เฉลี่ย	
1. มีธรรมาศยดี ยึดแน่น แจ่มใส	4.69	.52	มากที่สุด	7	4.59	.58	มากที่สุด	3	-1.35
2. มีความกระตือรือร้นในการ ปฏิบัติงาน	4.69	.52	มากที่สุด	8	4.58	.59	มากที่สุด	5	-1.41
3. มีความรับผิดชอบในการ ทำงาน	4.78	.47	มากที่สุด	1	4.59	.53	มากที่สุด	1	-2.70
4. เป็นผู้ไม่มีเหตุผล	4.73	.50	มากที่สุด	4	4.51	.58	มากที่สุด	13	-2.87
5. มีระเบียบวินัยในการสอน และการปฏิบัติงาน	4.76	.49	มากที่สุด	3	4.52	.60	มากที่สุด	12	-3.07
6. เป็นผู้ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ	4.64	.53	มากที่สุด	12	4.58	.55	มากที่สุด	4	-.79
7. มีระบบและแบบแผนใน การทำงาน	4.65	.51	มากที่สุด	11	4.56	.59	มากที่สุด	7	-1.21
8. มีกิริยา มารยาทดี วางตน เหมาะสมกับโอกาสและ สถานที่	4.68	.50	มากที่สุด	9	4.51	.58	มากที่สุด	14	-2.19
9. เป็นคนตรงต่อเวลาทั้งด้าน การสอนและการปฏิบัติ งาน	4.76	.46	มากที่สุด	2	4.53	.61	มากที่สุด	11	-2.89
10. ยินดีรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น	4.63	.51	มากที่สุด	13	4.57	.59	มากที่สุด	6	-.73
11. ควบคุมความประพฤติ และอารมณ์ของตนได้ดี	4.58	.52	มากที่สุด	16	4.53	.59	มากที่สุด	10	-.58
12. สามารถทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้ดี	4.62	.54	มากที่สุด	15	4.59	.55	มากที่สุด	2	-.28

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

คุณลักษณะ ด้านบุคลิกภาพและมนุษย์ สัมพันธ์	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้บริหาร 82 คน				คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ครู-อาจารย์ 342 คน				t
	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณะ	ลำดับ ที่ ค่า เฉลี่ย	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณะ	ลำดับ ที่ ค่า เฉลี่ย	
13.ยอมรับคำวิจารณ์ต่าง ๆ และปรับปรุงแก้ไข	4.63	.51	มากที่สุด	14	4.54	.60	มากที่สุด	9	-1.15
14. มีทักษะในการติดต่อ ประสานงาน	4.67	.53	มากที่สุด	10	4.49	.59	มาก	15	-2.26
15.แต่งกายสะอาดเหมาะสม กับความเป็นครู	4.69	.49	มากที่สุด	6	4.48	.61	มาก	16	-2.69
16. มีบุคลิกภาพดี และ ประพฤติตนเป็นแบบ อย่างที่ดี	4.72	.51	มากที่สุด	5	4.55	.56	มากที่สุด	8	-2.19
รวม	4.68	.39	มากที่สุด		4.54	.44	มากที่สุด		-2.29

จากตารางที่ 4.11 พบว่าโดยภาพรวม ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ มีความเห็นว่า คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ และมนุษย์สัมพันธ์เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยความคิดเห็น แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ผู้บริหารและ ครู-อาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า ข้อที่ ผู้บริหาร และครู-อาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือข้อที่ 5 มีระเบียบวินัยในการสอนและการปฏิบัติงาน, ข้อที่ 9 เป็นคนตรงต่อเวลาทั้งด้านการสอนและการปฏิบัติงาน, ข้อที่ 4 เป็นผู้มีความรับผิดชอบ, ข้อที่ 3 มีความรับผิดชอบในการทำงาน, ข้อที่ 15 แต่งกายสะอาดเหมาะสมกับความเป็นครู

ข้อที่ลำดับที่ค่าเฉลี่ยต่างกันมากคือ ข้อที่ 12 สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี, ข้อที่ 6 เป็นผู้ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ, ข้อที่ 10 ยินดีรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ศิลปกรรมตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และความคิดเห็นของ ครู-อาจารย์

คุณลักษณะ ด้านความร่วมมือภายใน การปฏิบัติงานร่วมกัน	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้บริหาร 82 คน				คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ครู-อาจารย์ 342 คน				t
	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณะ	ลำดับ ที่ ค่า เฉลี่ย	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณะ	ลำดับ ที่ ค่า เฉลี่ย	
1. ช่วยดูแลความประพฤติของ นักเรียนทั้งในและ นอกเวลา เรียน	4.74	.47	มากที่สุด	3	4.47	.60	มาก	9	-3.93
2. ช่วยเหลือหน่วยงานต่าง ๆ ของวิทยาลัย ด้วยความ เต็มใจ	4.72	.48	มากที่สุด	4	4.61	.54	มากที่สุด	3	-1.56
3. ให้ความร่วมมือกับวิทยาลัยใน การจัดกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ	4.79	.44	มากที่สุด	1	4.67	.54	มากที่สุด	2	-1.88
4. ช่วยเหลืองานด้านศิลปกรรม แก่ วิทยาลัย	4.79	.44	มากที่สุด	2	4.69	.57	มากที่สุด	1	-1.66
5. ช่วยเหลืองานด้านศิลปกรรม แก่เพื่อนครู	4.63	.54	มากที่สุด	5	4.53	.65	มากที่สุด	6	-1.31
6. เผยแพร่ข่าวสารด้านศิลปะ กรรมในวิทยาลัย	4.49	.62	มาก	12	4.46	.64	มาก	13	-.35
7. มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ศิลปะ และวัฒนธรรมในวิทยาลัย	4.47	.57	มาก	13	4.54	.61	มากที่สุด	5	-.83
8. ให้ความร่วมมือกับวิทยาลัยใน การช่วย เหลือหน่วยงานอื่นทั้ง ภาครัฐ และเอกชน	4.55	.60	มากที่สุด	10	4.47	.65	มาก	12	-.92
9. ให้ความร่วมมือกับวิทยาลัย เพื่อพัฒนาชุมชน	4.59	.55	มากที่สุด	6	4.55	.57	มากที่สุด	4	-.54
10. สร้างและรักษาสัมพันธ์ภาพ อันดี ระหว่างวิทยาลัยและ ชุมชน	4.56	.57	มากที่สุด	7	4.51	.61	มากที่สุด	7	-.70
11. ช่วยเหลืองานด้านศิลปะแก่ ชุมชน	4.55	.60	มากที่สุด	11	4.49	.59	มาก	8	-.81

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

คุณลักษณะ ด้านความร่วมมือในการ ปฏิบัติงานร่วมกัน	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้บริหาร 82 คน				คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ครู-อาจารย์ 342 คน				t
	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณะ	ลำดับ ที่ ค่า เฉลี่ย	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณ ลักษณะ	ลำดับ ที่ ค่า เฉลี่ย	
12. เผยแพร่ข่าวสารด้านศิลปะ ของวิทยาลัยแก่ชุมชน	4.55	.55	มากที่สุด	8	4.47	.63	มาก	11	-98
13. มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ศิลปะวัฒนธรรมในชุมชน	4.55	.57	มากที่สุด	9	4.49	.61	มาก	10	-82
รวม	4.61	.45	มากที่สุด		4.53	.47	มากที่สุด		-1.28

จากตารางที่ 4.12 พบว่าโดยภาพรวม ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ มีความเห็นว่า คุณลักษณะด้านความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกัน เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

พิจารณารายข้อแล้วพบว่า มีเพียงข้อเดียวที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ข้อที่ 1 ช่วยดูแลความประพฤติของนักเรียนทั้งในและนอกเวลาเรียน

พิจารณาลำดับที่ ค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นทั้งสองกลุ่มในลำดับใกล้เคียงกันคือข้อที่ 3 ให้ความร่วมมือกับวิทยาลัยในการจัดกิจกรรมพิเศษต่างๆ ข้อที่ 4 ช่วยเหลืองานด้านศิลปกรรมแก่วิทยาลัย, ข้อที่ 2 ช่วยเหลือหน่วยงานต่างๆ ของวิทยาลัยด้วยความเต็มใจ, ข้อที่ 5 ช่วยเหลืองานด้านศิลปกรรมแก่เพื่อนครู, ข้อที่ 9 ให้ความร่วมมือกับวิทยาลัยเพื่อพัฒนาชุมชน

ข้อที่ลำดับที่ค่าเฉลี่ย แตกต่างกันอย่างมากคือ ข้อที่ 7 มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ศิลปะ และวัฒนธรรมในวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

เนื้อหาของบทนี้เป็นเนื้อหาสรุปผลการวิจัย เกี่ยวกับ คุณลักษณะของอาจารย์ศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริง และ คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ศิลปกรรมในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะ ที่เป็นจริง กับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ศิลปกรรม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์
3. เพื่อเปรียบเทียบ คุณลักษณะ ที่เป็นจริง ของอาจารย์ ศิลปกรรมตามความคิดเห็นของผู้บริหาร กับความคิดเห็น ของครู – อาจารย์
4. เพื่อเปรียบเทียบ คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ ศิลปกรรม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร กับความคิดเห็น ของครู – อาจารย์

5.2 สมมติฐานของการวิจัย

1. คุณลักษณะที่เป็นจริง กับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ สาขาศิลปกรรมตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์แตกต่างกัน
2. คุณลักษณะที่เป็นจริงของอาจารย์ สาขาศิลปกรรมตามความคิดเห็นของผู้บริหาร กับความคิดเห็นของครู - อาจารย์แตกต่างกัน
3. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ สาขาศิลปกรรมตามความคิดเห็นของผู้บริหาร กับความคิดเห็นของครู - อาจารย์แตกต่างกัน

5.3 สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย คุณลักษณะของอาจารย์ ศิลปกรรม และ เปรียบเทียบระหว่าง คุณลักษณะที่เป็นจริง กับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และ ครู – อาจารย์ โดยภาพรวม

ผู้บริหาร และ ครู-อาจารย์ มีความเห็นว่า อาจารย์ ศิลปกรรม มีคุณลักษณะที่เป็นจริง ในระดับมาก โดยมีคุณลักษณะ ด้านความร่วมมือ ภายในสถานศึกษาเป็นลำดับแรก รองลงไปคือ คุณลักษณะด้านความเป็น ครูศิลปกรรม แต่ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ และ มนุษย์สัมพันธ์ มีในระดับปานกลาง ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์ มีความเห็นว่า เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในระดับมากที่สุด ทั้ง 3 ด้าน ตามลำดับคือ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ และ มนุษย์สัมพันธ์, ด้านความร่วมมือภายในสถานศึกษา และคุณลักษณะด้านความเป็นครู ศิลปกรรม

จะเห็นว่าทั้งผู้บริหาร และครู-อาจารย์เห็นว่า คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ และ มนุษย์สัมพันธ์เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ระดับมากที่สุดเป็นลำดับแรกแต่อาจารย์ศิลปกรรม มีคุณลักษณะที่เป็นจริง ในระดับปานกลางและเป็นลำดับสุดท้าย เมื่อพิจารณาคุณลักษณะของอาจารย์ศิลปกรรม ในแต่ละด้านปรากฏดังนี้

คุณลักษณะด้านความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกัน โดยภาพรวม อาจารย์ศิลปกรรมมีคุณลักษณะ ที่เป็นจริง ในระดับมาก แต่เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในระดับมากที่สุด คุณลักษณะที่มีลำดับที่ค่าเฉลี่ยสอดคล้องกันคือ ช่วยเหลืองานด้านศิลปกรรมแก่วิทยาลัย, ให้ความร่วมมือกับวิทยาลัยในการจัดกิจกรรมพิเศษต่างๆ, ช่วยเหลืองานพิเศษต่างๆ ของวิทยาลัยด้วยความเต็มใจ, ช่วยเหลืองานด้านศิลปกรรมแก่เพื่อนครู และให้ความร่วมมือกับวิทยาลัยเพื่อพัฒนาชุมชน

คุณลักษณะที่ผู้บริหาร และครู - อาจารย์เห็นว่าอาจารย์ศิลปกรรมมีคุณลักษณะที่เป็นจริง ในระดับปานกลาง แต่เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด และมีลำดับที่ค่าเฉลี่ยต่างกันอย่างมาก คือ ช่วยดูแลความประพฤติของนักเรียนทั้งในและนอกเวลาเรียน

คุณลักษณะด้านความเป็นครูศิลปกรรม โดยภาพรวม อาจารย์ศิลปกรรม มีคุณลักษณะที่เป็นจริง ในระดับมาก ในขณะที่ ทั้งผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์มีความเห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในระดับมากที่สุด และคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความเป็นครูศิลปกรรมแตกต่างกัน

สำหรับคุณลักษณะที่ทั้งผู้บริหาร และครู - อาจารย์เห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่เป็นจริงในระดับมากที่สุด มีความ คิดในการสร้างสรรค์, มีความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้ความเข้าใจด้านความคิดสร้างสรรค์ และ รู้จักดัดแปลงแนวคิดที่ได้จากสภาพแวดล้อม และเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในระดับมากที่สุด เป็นลำดับที่ 1, 2 และ 4

ส่วนคุณลักษณะที่ผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์ เห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่เป็นจริงในระดับมากและเป็นลำดับที่ 1 คือมีแนวคิด และ การกระทำเป็นลักษณะอิสระ แต่เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็น ลำดับที่ 19 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ศิลปกรรมนั้นมีคุณลักษณะในด้านนี้มาก

อยู่แล้ว ซึ่งก็ประสงค์ จะให้มี แต่ยังไม่ใช่คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในลำดับต้นๆ นอกจากนี้ผู้
บริหาร และครู - อาจารย์เห็นว่า อาจารย์ศิลปกรรมมีคุณลักษณะที่เป็นจริงเกี่ยวกับการยอมรับ
แนวคิดของกลุ่มเพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจ และ
การตัดสินใจอย่างละเอียดรอบคอบโดยยึดหลักการทางวิชาการ ในระดับปานกลาง แต่เป็นคุณ
ลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด

คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ และมนุษย์สัมพันธ์ โดยภาพรวม อาจารย์ศิลปกรรม
มีคุณลักษณะที่เป็นจริง ในระดับปานกลาง แต่เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด
แสดงว่าคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ศิลปกรรมนั้น แตกต่าง
กัน

สำหรับคุณลักษณะที่ผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์ เห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่เป็นจริง
ในระดับมาก คือ มีอัธยาศัยดี ยิ้มแย้มแจ่มใส และ มีความรับผิดชอบในการทำงานอยู่ในลำดับที่
1 และ 3 และเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุดเป็นลำดับที่ 2 นอกจากนี้ ผู้บริหาร
และ ครู-อาจารย์ เห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่เป็นจริงในระดับปานกลาง แต่เป็นคุณลักษณะที่พึง
ประสงค์ในลำดับมากที่สุดคือมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน, มีระเบียบวินัย ในการสอน
และ การปฏิบัติงาน , เป็นคนตรงต่อเวลาทั้งด้านการสอนและการปฏิบัติงาน

**เปรียบเทียบคุณลักษณะที่เป็นจริง ของอาจารย์ศิลปกรรมระหว่างความคิดเห็น
ของผู้บริหาร และ ความคิดเห็นของครู - อาจารย์**

ผู้บริหารและ ครู - อาจารย์มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะที่เป็นจริง
ในระดับมาก ไม่แตกต่างกันเมื่อเปรียบเทียบรายด้านแล้วพบว่า

คุณลักษณะที่เป็นจริง ด้านความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกัน ผู้บริหาร
และครู - อาจารย์ มีความเห็นว่าคุณลักษณะที่เป็นจริง ด้านความร่วมมือภายใน
สถานศึกษา ในระดับมากโดย ผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์ มีความเห็น สอดคล้องกันว่า
อาจารย์ศิลปกรรม มีคุณลักษณะที่เป็นจริงในระดับมาก คือ ช่วยเหลืองานด้านศิลปกรรมแก่
วิทยาลัย , ให้ความร่วมมือกับวิทยาลัย ในการจัดกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ และช่วยเหลือหน่วยงาน
ต่างๆของวิทยาลัยด้วยความเต็มใจ ส่วน คุณลักษณะที่เป็นจริง ในระดับปานกลาง คือ ช่วย
เผยแพร่ข่าวสารด้านศิลปกรรมในวิทยาลัย , เผยแพร่ข่าวสารด้านศิลปกรรมของวิทยาลัยแก่ชุมชน
และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ศิลปะวัฒนธรรมในชุมชน

คุณลักษณะที่เป็นจริงด้านความเป็นครูศิลปกรรม พบว่า ผู้บริหารและ ครู -
อาจารย์ มีความเห็นว่าคุณลักษณะที่เป็นจริง ด้านความเป็นครูศิลปกรรม
ในระดับมาก โดย ผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์ มีความเห็นสอดคล้องกันว่า อาจารย์ศิลปกรรม
มี คุณลักษณะที่เป็นจริงในระดับมาก คือ มีแนวคิดและการกระทำเป็นลักษณะอิสระ มีความคิด

ในการสร้างสรรค์ และมีความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้ ความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ ส่วนคุณลักษณะที่เป็นจริง ในระดับปานกลาง คือ มีการตัดสินใจ อย่างละเอียดรอบคอบ โดยยึดหลัก การทางวิชาการ มีการยอมรับแนวคิดของกลุ่มเพื่อน นำมาประกอบการตัดสินใจ และมี แรงขับหรือแรงจูงใจสูงแสดงความไม่หยุดนิ่งขบคิดค้น

คุณลักษณะที่เป็นจริง ด้านบุคลิกภาพ และ มนุษย์สัมพันธ์ ผู้บริหารและ ครู - อาจารย์ มีความเห็นว่า อาจารย์ ศิลปกรรมมีคุณลักษณะที่เป็นจริงด้านบุคลิกภาพ และมนุษย์สัมพันธ์ ในระดับปานกลาง ไม่แตกต่างกัน โดย ผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า อาจารย์ ศิลปกรรมมีคุณลักษณะที่เป็นจริง ในระดับมากคือ มีอัธยาศัยดียิ้มแย้มแจ่มใส และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี

ส่วนความคิดเห็น ที่แตกต่างกันคือ ความรับผิดชอบในการทำงาน ซึ่งผู้บริหารเห็นว่า เป็นจริง ในระดับมาก แต่ ครู - อาจารย์ เห็นว่า เป็นจริงในระดับปานกลาง สำหรับ การมีทักษะในการติดต่อประสานงาน ผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์ เห็นว่า เป็นคุณลักษณะที่เป็นจริงในระดับปานกลาง แต่ ค่าเฉลี่ยความคิดเห็น ของครู - อาจารย์ มากกว่าผู้บริหาร

นอกจากนี้คุณลักษณะที่เป็นจริง ที่ผู้บริหารเห็นว่า อยู่ในระดับมาก แต่ ครู - อาจารย์ เห็นว่า อยู่ในระดับปานกลาง คือ เป็นผู้มีเหตุผล มีระเบียบวินัยในการสอน และการปฏิบัติงาน มีบุคลิกภาพดี และ ประพฤติตน เป็นแบบอย่าง ที่ดี ตามลำดับ

เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ศิลปกรรมระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหาร และความคิดเห็นของครู-อาจารย์

ผู้บริหาร และ ครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุดไม่แตกต่างกัน คือคุณลักษณะความร่วมมือภายในสถานศึกษา และ คุณลักษณะด้านความเป็นครูศิลปกรรม

สำหรับคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ และ มนุษย์สัมพันธ์ ผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์ มีความคิดเห็น แตกต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยความคิดเห็น ของผู้บริหารสูงกว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็น ของครู - อาจารย์ เมื่อเปรียบเทียบรายด้านแล้วพบว่า

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกัน ผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์ มีความเห็นว่า เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในระดับมากที่สุด ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณารายชื่อแล้วพบว่า ผู้บริหาร และครู - อาจารย์ มีความเห็นว่า เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุด ในลำดับแรกๆ คือ ให้ความร่วมมือกับวิทยาลัย ในการจัดกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ ช่วยเหลืองานด้านศิลปกรรมแก่วิทยาลัย , และช่วยเหลือหน่วยงานต่าง ๆ ของวิทยาลัยด้วยความเต็มใจ ส่วนการช่วยเหลือความประพฤติของนักเรียนทั้งในและนอกเวลาเรียน

ผู้บริหารเห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในระดับมากที่สุด แต่ครู - อาจารย์เห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในระดับมาก แตกต่างกัน

ส่วนการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ศิลปะ และวัฒนธรรมในวิทยาลัย ครู - อาจารย์เห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในระดับมากที่สุด แต่ผู้บริหารเห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในระดับมาก และเป็นลำดับสุดท้าย

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความเป็นครูศิลปกรรม พบว่า ผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์ มีความเห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความเป็นครูศิลปกรรม ในระดับ มากที่สุด

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบลำดับที่ค่าเฉลี่ยแล้วพบว่ามีค่าเฉลี่ยความคิดเห็น ทั้ง 2 กลุ่มอยู่ในระดับใกล้เคียงกันมากคือ มีความคิดในการสร้างสรรค์, มีสมาธิและมีความสนใจสิ่งใดสิ่งหนึ่งยาวนานกว่าคนอื่น, มีความรู้สึกไวต่อการรับรู้ และตอบสนองต่อสิ่งเร้าได้อย่างรวดเร็ว, และมีความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาและความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่วนค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่ แตกต่างกันมากคือ มีการตัดสินใจอย่างละเอียดรอบคอบโดยยึดหลักการทางวิชาการ นอกจากนี้ การมีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา ผู้บริหารพึงประสงค์ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยลำดับที่ มากกว่าครู - อาจารย์ แต่การยอมรับผลงานของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล ผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด แต่ลำดับที่ค่าเฉลี่ย ครู - อาจารย์มากกว่าผู้บริหาร

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพและ มนุษย์สัมพันธ์ ผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์ มีความเห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านบุคลิกภาพ และ มนุษย์สัมพันธ์ในระดับ มากที่สุด ซึ่ง มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบลำดับที่ค่าเฉลี่ยแล้วพบว่ามีค่าเฉลี่ยความคิดเห็น ทั้ง 2 กลุ่มในระดับใกล้เคียงกันมาก และมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในระดับมากที่สุดตามลำดับคือ มีความรับผิดชอบในการทำงาน, มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน, มีบุคลิกภาพดีประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ส่วนความคิดเห็นที่ ทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นใกล้เคียงกันในลำดับท้ายๆ คือ ควบคุมความประพฤติและอารมณ์ของตนได้ดี และมีทักษะในการติดต่อประสานงาน สำหรับค่าเฉลี่ยที่ต่างกันมาก โดยผู้บริหารให้ความสำคัญในระดับมาก แต่ครู - อาจารย์ให้ความสำคัญในระดับน้อยคือ เป็นผู้มีความประพฤติดี เป็นคนตรงต่อเวลาทั้งด้านการสอนและการปฏิบัติงาน, แต่งกายสะอาดและเหมาะสมกับความเป็นครู

5.4 อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษา คุณลักษณะของอาจารย์ศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2542 ผลการวิจัย พบว่าโดยภาพรวม ของอาจารย์ศิลปกรรม มีคุณลักษณะที่เป็นจริง ด้านความ เป็นครูศิลปกรรม ในระดับมาก โดยมีคุณลักษณะ ด้านความร่วมมือภายในสถานศึกษา เป็นลำดับแรก รองลงมาคือ คุณลักษณะด้านความเป็นครูศิลปกรรม แต่คุณลักษณะด้านบุคลิก ภาพ และมนุษยสัมพันธ์ มีในระดับปานกลาง ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งผู้บริหาร และ ครู – อาจารย์ มีความเห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในระดับมากที่สุด ทั้ง 3 ด้าน คือคุณ ลักษณะด้านบุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์ ด้านความร่วมมือภายในสถานศึกษา และ ด้านความ เป็นครูศิลปกรรมตามลำดับ

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ จะเห็นได้ว่า อาจารย์ศิลปกรรมมีคุณลักษณะ ที่เป็นจริง มาก ใน เรื่องการให้ ความร่วมมือในสถานศึกษาเพราะใน การปฏิบัติงานจริง ภายในสถานศึกษา อาจารย์ ศิลปกรรมจะมีส่วนช่วยเหลืองานด้านต่าง ๆ ของวิทยาลัย อยู่เป็นประจำ โดยเฉพาะ กิจกรรม พิเศษ ต่าง ๆ ชลอ พงษ์สามารถ (2526 : 90) กล่าวว่า อาจารย์ศิลปกรรม มักเป็นผู้ที่ได้รับ มอบหมาย จากผู้บริหาร ให้ปฏิบัติ งานที่นอกเหนือจากงานการสอนอยู่ เสมอ ทั้ง งาน ด้าน ฝ่ายอาคารสถานที่ หรืองานวางแผน แปลนต่าง ๆ ดังนั้นทั้งงานโครงการต่าง ๆ ที่หน่วย งานของวิทยาลัยดำเนินการ จำเป็นต้อง ให้อาจารย์ ศิลปกรรมช่วยเหลือ ในด้านการเขียนแผ่น ป้ายประชาสัมพันธ์ การจัดตกแต่งสถานที่ การออกแบบ วางผัง การจัดกิจกรรมต่าง ๆ การตัด โฟม พิธีเปิดงาน การออกแบบตกแต่งภายในอาคารสถานที่ รวมทั้งงาน สื่อสิ่งพิมพ์ ทุกประเภท ที่ต้องใช้การออกแบบ และ ความรู้ด้านศิลปกรรม จึงเป็นที่ชัดเจน ว่าคุณลักษณะที่เป็นจริงใน ด้านนี้ อาจารย์ศิลปกรรม มีการแสดงออกมามาก เมื่อพิจารณาคุณลักษณะในแต่ละด้านแล้ว พบว่า

คุณลักษณะด้านความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกัน

ผู้บริหาร และ ครู – อาจารย์ มีความคิดเห็นสอดคล้อง กันว่า อาจารย์ศิลปกรรม มีคุณ ลักษณะ ที่เป็นจริง ในระดับมาก และ เป็นลำดับ แรก แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ ศิลปกรรมนั้น ให้ ความร่วมมือ และ ช่วยเหลืองานด้านต่าง ๆ ของวิทยาลัย เป็นอย่างดี และ เต็มใจ โดยให้ความ ช่วยเหลือทั้งในด้าน งานส่วนรวม และ งานส่วนบุคคล เนื่องจากในสภาพความเป็นจริงนั้น ความ สามารถทางวิชาชีพศิลปกรรมนั้น สามารถนำมาใช้ ให้เกิดประโยชน์ ต่อ สถานศึกษาได้อย่างมาก เช่น การเขียนแบบ ออกแบบ จัดวางผัง งานวาดภาพ งานตัวอักษร งานโปสเตอร์ อาจารย์ศิลป กรรม จึงมัก ได้รับมอบหมาย จากผู้บริหาร และ การขอความช่วยเหลือ จาก ครู – อาจารย์ อยู่เป็น ประจำ

แต่อย่างไรก็ตามโดยภาพรวม และ รายชื่อ ผู้บริหาร และครู – อาจารย์ มีความเห็นว่า อาจารย์ศิลปกรรมมีคุณลักษณะที่เป็นจริง ในด้านความร่วมมือในสถานศึกษา ในระดับมาก คือ การช่วยเหลืองานด้านศิลปกรรม แก่วิทยาลัย การให้ความ ร่วมมือกับวิทยาลัยในการจัดกิจกรรม พิเศษต่าง ๆ ช่วยเหลือหน่วยงานต่าง ๆ ของวิทยาลัยด้วยความเต็มใจ และ ช่วยเหลืองานด้าน ศิลปกรรม แก่เพื่อน ครู นั้นหมายความว่า ในความเป็นจริงที่ อาจารย์ศิลปกรรมปฏิบัติอยู่นั้น เป็นที่ปรากฏ และยอมรับว่า อาจารย์ศิลปกรรม ให้ความช่วยเหลือ งานด้านต่าง ๆ ของวิทยาลัย อย่างได้ผล เช่น งานอาคารสถานที่ การออกแบบ เขียนแบบการจัดผังบริเวณ การเขียนป้าย รวมทั้ง การช่วยเหลือเพื่อนครู ในด้านการผลิต สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ เสรี ลาขโรจน์ (2532 : 1 - 18) ได้กล่าวถึง บทบาทที่ครูศิลปศึกษา สามารถกระทำ ได้ เช่นงานเกี่ยวกับ แบบ แปลน และ การพัฒนา ซึ่งเป็นหน่วยงานบริการที่ควรตั้งขึ้น เพื่อรวมกลุ่มคนที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีประสบการณ์ ด้านงานช่างศิลปะ และ การออกแบบ

ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกัน ผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์ พึงประสงค์ จะให้ อาจารย์ศิลปกรรม มีคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์มากที่สุด โดยให้ความสำคัญในระดับใกล้เคียงกัน คือ ให้ความร่วมมือกับวิทยาลัยในการจัดกิจกรรม พิเศษ ต่าง ๆ ช่วยเหลือ งานด้านศิลปกรรม แก่วิทยาลัย และ ช่วยเหลือหน่วยงาน ต่าง ๆ ของวิทยาลัย ด้วยความเต็มใจ ธีระ ชัยยุทธยรรยง (2529 : 25 - 30) กล่าวว่า งานบริการสนเทศ เป็นอีกงาน หนึ่ง ที่ครูศิลปศึกษา จะสามารถช่วยเหลืองานแก่โรงเรียนได้ โดยการจัดเขียนป้าย สสนเทศ ใน ด้านการศึกษาอาชีพ เป็นการช่วยเหลือ ด้านงานแนะแนวการศึกษา ของสถานศึกษา

เมื่อพิจารณาคุณลักษณะ ที่เป็นจริง ในด้าน ความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกัน ข้อที่อาจารย์ศิลปกรรม มีลำดับคุณลักษณะที่ปรากฏ ออกมา ในระดับปานกลาง ในลำดับท้าย แต่กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่ม ครู - อาจารย์ พึงประสงค์จะให้มากที่สุด คือการเผยแพร่ ข่าวสาร ด้านศิลปกรรม ในวิทยาลัย การเผยแพร่ข่าวสาร ด้านศิลปกรรม ของวิทยาลัยในชุมชน และ การมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม ในชุมชน แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ศิลปกรรม ยังให้ ความสำคัญ ต่อการเผยแพร่ ข่าวสาร และ ผลงาน ให้ผู้อื่น ได้รับรู้ ทั้งภายในวิทยาลัย และ ชุมชน ภายนอกวิทยาลัย รวมถึง การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ในชุมชน ในระดับปานกลางเท่านั้น ซึ่ง สุวัฒน์ พุทธเมธา (2524 : 58 – 90) ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับบทบาท ของครู ต่อ ชุมชน ดังนี้

1. สร้างความสัมพันธ์อันดี ต่อชุมชน ประชาสัมพันธ์กิจการ และ การดำเนินงาน ของโรงเรียน แก่ชุมชน
2. ร่วมมือ กับชุมชน ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อความเจริญก้าวหน้า ของชุมชน

3. นำโรงเรียน เข้าสู่ชุมชน ให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจชุมชนของตนเอง มีใจรัก และผูกพันกับ ชุมชนของตนเอง มีใจรัก และผูกพันกับ ชุมชน ของตน มีเจตนา มุ่งมั่น ที่จะทำประโยชน์ ให้เกิด แก่ชุมชน

4. นำชุมชนเข้าสู่ โรงเรียน ให้ชุมชน เข้าใจโรงเรียน ชมผลงานของนักเรียน ชมกิจกรรม และการเรียน การสอน ของโรงเรียน

5. ให้ชุมชนมีส่วนร่วม ใน การจัดกิจกรรม ของโรงเรียน

6. ใช้ทรัพยากร ต่าง ๆ ภายในชุมชน ให้เกิด ประโยชน์ แก่การศึกษา

จะเห็นได้ว่า ไม่เพียง แต่การ ให้ความสำคัญ ต่อการเผยแพร่ ข่าวสาร และผลงาน ของวิทยาลัย ให้ชุมชนได้รับรู้เท่านั้น บทบาทของอาจารย์ศิลปกรรม ก็ควรจะสร้างสัมพันธ์ อันดี ระหว่างสถานศึกษา กับชุมชน และ ร่วมมือกับชุมชน ในการพัฒนา ความเจริญก้าวหน้าของชุมชน เอง และ อาจารย์ ศิลปกรรมก็ควร ใช้ความรู้ความสามารถ ในการสร้างสรรค์ สิ่งที่เป็นประโยชน์ ให้เกิดแก่ชุมชน

ส่วนในข้อที่ ผู้บริหาร และครู - อาจารย์ มีความเห็นสอดคล้องกัน แต่ ให้ความสำคัญ ในระดับท้าย คือการเผยแพร่ข่าวสาร ด้านศิลปกรรมในวิทยาลัย การเผยแพร่ข่าวสารด้านศิลปะ ของวิทยาลัยแก่ชุมชน การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ศิลปะวัฒนธรรมในวิทยาลัย และ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ศิลปะวัฒนธรรมในชุมชน

ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกัน ผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์ พึงประสงค์ จะให้ อาจารย์ศิลปกรรม มีคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์มากที่สุด โดยให้ความสำคัญในระดับใกล้เคียงกัน คือให้ความร่วมมือกับวิทยาลัยในการจัดกิจกรรม พิเศษ ต่าง ๆ ช่วยเหลือ งานด้านศิลปกรรม แก่วิทยาลัย และ ช่วยเหลือหน่วยงาน ต่าง ๆ ของวิทยาลัย ด้วยความเต็มใจ พันทิพา อุทัยสุข และ ประภาพรรณ สุวรรณสุข (2544 : 26) กล่าวว่าบทบาทของ ครูศิลปะ ที่มี ต่อโรงเรียน คือ การให้ความช่วยเหลือ แก่เพื่อนครู ในโรงเรียน สามารถปรับตัวให้เข้ากับ เพื่อนครู ในโรงเรียน ได้ดี และ ช่วยเหลือ แนะนำ เพื่อนครูใหม่ เกี่ยวกับ บทบาทของครูศิลปะ ที่มีต่อชุมชน คือการร่วมจัดกิจกรรม ด้านวิชาการ แก่ ชุมชน ให้ความช่วยเหลือ และ บริการ แก่ชุมชน ตามสมควร ติดต่อขอความร่วมมือ และ บริการจ่าง ๆ จากชุมชน ตามความเหมาะสม และรู้จัก แหล่งทรัพยากร ในชุมชน ที่จะมาใช้ในโรงเรียนได้

ในด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ด้านศิลปกรรมแก่ชุมชน การช่วยเหลืองาน ศิลปกรรมแก่ชุมชน การช่วยเหลืองานด้านศิลปกรรม แก่ชุมชน รวมทั้ง การมีส่วนร่วมในการ อนุรักษ์ ศิลปะ วัฒนธรรม ในชุมชนนั้น จากผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้บริหาร มีความเห็นว่า ควรมีระดับคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ในระดับมาก ส่วนค่าเฉลี่ยลำดับที่อยู่ในลำดับท้าย แสดงให้เห็นว่าความ สำคัญ ในเรื่องความร่วมมือกับชุมชน นั้นทั้งกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่ม ครู - อาจารย์ พึงประสงค์จะ

ให้อาจารย์ศิลปกรรมมี ในระดับมาก แต่ยังให้ความสำคัญน้อยกว่า ความร่วมมือ และ การให้ความช่วยเหลืองานด้านต่าง ๆ ของวิทยาลัย ไม่ว่าจะเป็งาน อาคารสถานที่ งานประชาสัมพันธ์ งานโสตทัศนศึกษา งานสารสนเทศ และ งาน แนะแนวเป็นต้น

คุณลักษณะด้านความเป็นครูศิลปกรรม

โดยภาพรวม อาจารย์ศิลปกรรมมีคุณลักษณะที่เป็นจริงในระดับมากคือ การมีแนวคิด และการกระทำเป็นลักษณะอิสระ ผลของการวิจัย พบว่าผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์มีความเห็น ว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงของอาจารย์ ศิลปกรรม ในข้อนี้ เป็นคุณลักษณะที่เป็นจริง ในลำดับที่ 1 แต่เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในลำดับสุดท้าย แสดงให้เห็นว่า การแสดงออก ด้านความคิด สร้างสรรค์ ของอาจารย์ศิลปกรรมที่แสดงออกมานั้น อาจเนื่องมาจาก การเรียนการสอน ในสาขา วิชาซึ่งศิลปกรรม อาจารย์ศิลปกรรม ถูกปลูกฝัง ในเรื่องของการมีความคิดสร้างสรรค์ และ การสร้างจินตนาการจึงทำให้ การมีแนวคิด และ การกระทำ เป็นลักษณะอิสระ มีมาก ทั้งนี้เมื่อมา ปฏิบัติงานในสถานศึกษา พฤติกรรมในด้านนี้ จึงยังปรากฏออกมามาก จนผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์ มีความเห็นว่ามีมากเกินไป และพึงประสงค์ จะให้มีเป็นลำดับท้าย ดังนั้นอาจารย์ศิลป กรรม จึงควรพิจารณา คุณลักษณะในด้านนี้ ให้ลดลง เนื่องจากในการปฏิบัติงานนั้น ต้องปรับตัว ให้เข้ากับ บุคคล และ สภาพแวดล้อม อื่น ๆ ด้วยเช่นกัน ส่วนคุณลักษณะที่เป็นจริงที่อาจารย์ศิลป กรรมปรากฏออกมามาก รองลงมาเป็น ลำดับ 2 และ 3 คือ การมีแนวคิดในการสร้างสรรค์ และ มี ความสามารถ ในการถ่ายทอดความรู้ และ ความเข้าใจ ด้านความคิดสร้างสรรค์ พฤติกรรมที่ แสดงออกมา ของอาจารย์ ศิลปกรรม ในด้านนี้นั้น เป็นคุณลักษณะที่ดีของอาจารย์ศิลปกรรมที่ สามารถนำคุณลักษณะเฉพาะของครูศิลปกรรม ในด้านการถ่ายทอดความรู้ มาถ่ายทอดให้แก่ัก ศึกษา ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และยังสามารถ นำมาถ่ายทอด ลงในผลงาน ให้ เกิดคุณภาพ ต่อระบบการศึกษา อีกด้วย หน่วยศึกษานิเทศก์ ศูนย์วิจัย และ พัฒนาอาชีวศึกษา 3 (2540 : 26 - 27) ได้สรุป การแสดงพฤติกรรมความคิดสร้างสรรค์ ของบุคคล มีคุณลักษณะ หลายประการ ที่เป็นดัชนี ซึ่ให้เห็นได้ชัดว่า บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง จะมีลักษณะดังนี้คือ ชอบเอาชนะ และพอใจในการทำสิ่งที่ยาก ทำทหายความรู้ความสามารถ มีสมาธิดี และมีช่วงระยะ เวลาเกี่ยวกับความสนใจ ยาวนาน กว่าบุคคลทั่วไป พอใจในการแสดงความคิดเห็น ที่ไม่เป็นไป ตาม กฎเกณฑ์เดิม ๆ ที่เคยปฏิบัติมา ชอบสร้างจินตนาการ มีลักษณะการคิดริเริ่ม มีความรู้สึกไว ต่อการรับรู้ ชอบอิสระมากกว่าคนอื่น ในการตัดสินใจ ใด ๆ จะขึ้นอยู่กับความเห็นของตนเอง บน พื้นฐานของการศึกษา ความรู้ เชิงวิชาการอย่างละเอียด และ บางขณะจะแสดงภาพลักษณ์ แปลกๆ ในสายตาคบุคคลทั่วไป

นอกจากนี้ผลการวิจัยของ นิภาพรณ กุลดิลก (2530 : 68 - 71) ได้ศึกษาคุณ ลักษณะ ของครูศิลปกรรมที่พึงประสงค์ ตามการรับรู้ของครูศิลป์ และ นักเรียนระดับมัธยมศึกษา

พบว่าคุณลักษณะที่สำคัญของครูศิลปกรรม คือ ต้องมีแบบฉบับ ที่แสดงออก ถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักนำเอาความรู้ทางศิลปะ มาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมในด้านการเรียนการสอน รู้จักใช้เทคนิควิธีการใหม่ ๆ ให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ถวัลย์ มาจรัส (2529 : 9) เป็นที่น่าสังเกตว่า ทั้งครูและนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกัน ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งในข้อที่ว่าครูศิลปกรรม ควรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการสอน ซึ่งสอดคล้องกับธรรมชาติ ของวิชาศิลปศึกษา ที่มุ่งเน้น ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ เพื่อพัฒนาการ ด้านต่าง ๆ ดังนั้น ครูผู้สอนศิลปศึกษา จึงจำเป็นต้องมีคุณลักษณะ อันเป็นพื้นฐานที่ดี เหมาะสมกับวิธีการสอน แบบสร้างสรรค์

จะเห็นได้ว่าทั้งการมีความคิดในการสร้างสรรค์ และ การมีความสามารถ ในการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ด้านความคิดสร้างสรรค์ นั้น ทั้งผู้บริหาร และครู – อาจารย์ ให้ความสำคัญ และพึงประสงค์ จะให้มากที่สุด เป็นลำดับที่ 1 และ 2 แสดงว่า คุณลักษณะในข้อนี้ นั้น อาจารย์ ศิลปกรรมมีมากอยู่แล้ว และ เป็นสิ่งที่ บุคคลอื่น ก็มองเห็นว่าดี และ ควรจะมีมากที่สุด ที่เป็นเช่นนั้น เพราะว่า ในการปฏิบัติงานของอาจารย์ศิลปกรรม จะมีการใช้แนวคิด ในการสร้างสรรค์ อยู่ตลอดเวลา ทั้งด้านการสอน ซึ่งมุ่งเน้น ให้นักเรียน คิดค้น วางแผน และ ออกแบบสร้างสรรค์ งาน ใหม่ ๆ ให้มีความทันสมัย และ เป็นผู้นำ ในด้านการออกแบบ เพราะงานศิลปกรรม ในด้านการออกแบบนั้น เกิดจากจินตนาการ และ การสร้างสรรค์ ที่ลงตัว ก่อนจะนำมาสร้าง หรือ ปฏิบัติงานจริง ซึ่งจะทำให้เกิดผลงาน ใหม่ ๆ ที่มีคุณค่า และเกิดประโยชน์ สูงสุดในการปฏิบัติงาน อาจารย์ ศิลปกรรม จึงต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ ในการออกแบบ วางผัง คิดหาแนวทาง เพื่อสร้างผลงาน ให้มีคุณค่า ตรงตามวัตถุประสงค์ของงาน

ส่วนคุณลักษณะที่เป็นจริงในระดับ ปานกลาง โดยผู้บริหาร และ ครูอาจารย์ มีความเห็นสอดคล้องกันว่า อาจารย์ ศิลปกรรม มีคุณลักษณะที่เป็นจริงแสดงออกมาในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยลำดับที่ ท้าย ๆ คือ มีการตัดสินใจ อย่างละเอียดรอบคอบ โดยยึดหลักการทางวิชาการ มีการยอมรับแนวคิดของกลุ่ม เพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา

เลิศ อานันท์นะ (2534 : 48 - 50) ได้กล่าวว่าครูศิลปศึกษา เองมักไม่ชอบทำตามแผนที่วางไว้ หรือ เป็นผู้มักเริ่ม กิจกรรมใหม่ ๆ เสมอ แต่ขาดการวางแผนงาน ที่รัดกุม และ โครงการที่แน่นอน ทิศนา แชนณี (2526 : 111) กล่าวว่า ครูผู้สอน ศิลปศึกษา ควรยึดหลักการหรือแนวทาง ในการสอนศิลปะ และ ครูศิลปกรรม ควรมีวางแผนล่วงหน้า จากผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ ศิลปกรรม ยังขาดการวางแผน ในการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะ เป็น งานการเรียนการสอน หรืองานในหน้าที่อื่น ๆ ก็ตาม ดังนั้น อาจารย์ศิลปกรรม จึงควรพิจารณาว่า ในการปฏิบัติงานนั้น ควรมีการวางแผนทุกครั้ง และ ควรมีขั้นตอน ในการปฏิบัติงาน มีความสุขุมรอบ

ครอบ ก่อนตัดสินใจใด ๆ ควรมีการค้นคว้า หาข้อมูล จากเอกสาร ตำรา และ รับฟังความคิดเห็นต่าง ๆ นำมาวิเคราะห์ โดยยึดหลักการทางวิชาการ ซึ่งจะส่งผลให้ การปฏิบัติงาน เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ อีกข้อหนึ่ง ที่ทั้ง ผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน และพึงประสงค์ ให้อาจารย์ ศิลปกรรม มีมากเป็นลำดับที่ 3 คือ มีการพัฒนาตนเอง ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่ เสมอ สำหรับในข้อนี้ นั้น อาจารย์ศิลปกรรม มีปรากฏออกมาในระดับปานกลางเท่านั้น แต่ผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์ พึงประสงค์ให้มีในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่า ลักษณะการปฏิบัติงาน ของอาจารย์ ศิลปกรรม ต้องใช้ความรู้ความสามารถ เชิงความคิดสร้างสรรค์ การใฝ่หาความรู้ และ การพัฒนาตนเอง จึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นมาก เพราะจะนำมาสร้างสรรค์ ผลงานให้เกิดประโยชน์ใช้สอย และความงาม ควบคู่กันไป วิรุณ ตั้งเจริญ (2526 : 125) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติ ของครูศิลปกรรมว่า ครูศิลปกรรม ควรจะต้องมีความรู้ ความสามารถ มีจิตวิทยา เข้าใจเกี่ยวกับปัญหา การศึกษา และจะต้องพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา เดชา นุชดอนไม้ (2527 : 41 - 44) เขียนบทความเรื่อง “ ครูศิลปะร่วมสมัย ” กล่าวถึงครูผู้สอนศิลปะศึกษาว่า จำเป็นต้องมีคุณสมบัติ อันเป็นพื้นฐานที่ดี เหมาะสมกับวิธีสอน แบบสร้างสรรค์ คือมีความรู้ความสามารถ ในวิชาศิลปะศึกษา สามารถ อภิปราย หรือตอบปัญหาได้ละเอียดชัดเจน สามารถเขียนตำรา หรือเอกสารประกอบการสอนได้ มีประสบการณ์ หรือ จิตสำนึกของความเป็นครู ติดตามข่าวสารที่เกี่ยวกับงานศิลปะอยู่เสมอ สามารถนำความรู้ด้านอื่น ๆ มาประยุกต์ใช้ในงานศิลปะได้ ชอบค้นคว้า และ การสร้างสรรค์ ผลงานให้แปลกใหม่อยู่เสมอ เป็นลักษณะที่จำเป็น ของครูผู้สอนศิลปะศึกษา

คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์

คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์ เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในระดับมากที่สุด เป็นลำดับแรก แต่อาจารย์ศิลปกรรมมีคุณลักษณะที่เป็นจริงในระดับปานกลาง และเป็นลำดับสุดท้าย แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ศิลปกรรม ยังขาด ความมีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลอื่น อาจเนื่องมาจาก ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ หรือการศึกษาเล่าเรียน ในสาขาศิลปกรรม ซึ่งเป็นลักษณะงานที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ อารมณ์ ในการผลิตชิ้นงาน และ สร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งต้องใช้สมาธิ ดังนั้น อาจารย์ศิลปกรรมจึงมัก ยึดติดอยู่กับการสร้างสรรค์ และมุ่งมั่นอยู่กับการสร้างผลงาน จึงทำให้มีพฤติกรรมค่อนข้างเก็บตัว เป็นเหตุให้การมีมนุษยสัมพันธ์ กับบุคคลอื่นน้อยลง ซึ่งในคุณลักษณะด้านนี้ อาจารย์ศิลปกรรม ควรพิจารณาแก้ไขปรับปรุง เนื่องจากในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ๆ นั้น จำเป็นต้องมีการติดต่อประสานงาน พุดคุย และมีอัธยาศัยที่ดีต่อกัน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ ความเข้าใจ อันดีต่อกัน จะทำให้การปฏิบัติงาน เกิดความก้าวหน้า คล่องตัว และมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มงคล แก้วพวงงาม

(2528 : 86 - 88) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ผู้สอนศิลปกรรม ในวิทยาลัยครู ผลการวิจัยพบว่า ครูประจำการ มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะ ด้านบุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในเกณฑ์มาก

เมื่อพิจารณาคุณลักษณะที่เป็นจริงในระดับมาก และ มีค่าเฉลี่ยลำดับที่ เป็นลำดับที่ 1 คือการมีอัธยาศัยดี ยิ้มแย้มแจ่มใส ทั้ง ผู้บริหาร และ ครู อาจารย์ มีความเห็นสอดคล้องกันว่า อาจารย์ ศิลปกรรม มีคุณลักษณะ ในข้อนี้ ปรากฏออกมามากอยู่แล้ว และ ผู้บริหาร และ ครู อาจารย์ เอง ก็พึงประสงค์จะให้ มี ในระดับมากที่สุด เป็นลำดับที่ 2 แสดงว่า ผู้บริหาร และ ครู อาจารย์ มองเห็นว่า พฤติกรรมดังกล่าว เป็นพฤติกรรมที่เหมาะสม จึงควรให้ อาจารย์ ศิลปกรรม ปฏิบัติต่อไป และ ให้มีมากยิ่งขึ้น นัยหมายความว่าคุณลักษณะในข้อนี้ของ อาจารย์ศิลปกรรมเป็นคุณลักษณะที่ดีที่ควรปฏิบัติ คุณลักษณะที่ดีอีกข้อหนึ่งที่อาจารย์ศิลปกรรมมีปรากฏออกมา และเป็นคุณลักษณะที่น่าชมเชยคือ มีความรับผิดชอบในการทำงาน ซึ่งผลการวิจัยปรากฏออกมา เป็นลำดับต้นๆ ซึ่งทั้งผู้บริหาร และครู - อาจารย์มีความเห็นสอดคล้องกัน และพึงประสงค์จะให้ มีในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นิภาพรรณ กุลดิลก (2529 : 67 - 70) พบว่าอาจารย์ศิลปกรรม เอง ให้ความเห็นว่าคุณลักษณะที่สำคัญที่สุดของอาจารย์ศิลปกรรม คือการเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ต่อ อาจารย์สาขาวิชาอื่น ส่วนนักเรียน และ บุคคลทั่วไป มีความเห็นว่า อาจารย์ ศิลปกรรม ควรมองโลกในแง่ดี ร่าเริง แจ่มใส มีอารมณ์ขัน มีน้ำใจ มั่นคง ไม่อ่อนไหวง่าย ส่วนคุณลักษณะที่ ผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์ พึงประสงค์ จะให้มากที่สุด เป็นลำดับที่ 1 คือมีความรับผิดชอบ ในการทำงาน และ อาจารย์ ศิลปกรรม ก็มีคุณลักษณะที่เป็นจริง ปรากฏออกมา เป็นลำดับ ที่ 3 สำหรับในข้อนี้ นั้น ผู้บริหาร และ ครูอาจารย์ ให้ความเห็นสำคัญ ในระดับมากที่สุด เนื่องจาก ในการปฏิบัติงานของอาจารย์ ศิลปกรรมนั้น ต้องใช้ความคิด ในการสร้างสรรค์ และ ผลงานที่ออกมานั้น ก็มีความตั้งใจที่จะให้ออกมาดี และบางครั้งผลงาน ต้องใช้ เวลา ในการสร้างสรรค์ ความประณีต รวมทั้ง การใช้อารมณ์ และ ความรู้สึก ตามธรรมชาติ ของงานศิลปกรรม จึงอาจทำให้ผลงาน ล้าช้า หรืออาจมองได้ว่า ไม่ค่อยรับผิดชอบ แต่ในความเป็นจริงนั้น อาจารย์ ศิลปกรรม ต้องการสร้างสรรค์ ผลงานให้ ออกมาดี และ มีคุณค่า และ อาจารย์ ศิลปกรรมเอง ก็มีคุณลักษณะที่เป็นจริงปรากฏออกมา ในระดับต้น ๆ เช่นเดียวกัน

คุณลักษณะของอาจารย์ศิลปกรรม ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ อีกข้อหนึ่งที่ดีถือว่ามีความสำคัญ และมีระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในลำดับที่ 3 คือมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน แต่คุณลักษณะที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปกรรมที่ปรากฏออกมาอยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในลำดับที่ 10 จะเห็นได้ว่าความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานของอาจารย์ศิลปกรรมในความเห็นของ

ผู้บริหารและครู-อาจารย์นั้นปรากฏออกมาไม่มากนัก และพึงประสงค์ให้มีเป็นลำดับต้นๆ อาจารย์ศิลปกรรมจึงควรพิจารณาว่าที่ผู้บริหาร และครู-อาจารย์มองว่า เป็นเช่นนั้นเนื่องมาจาก อาจารย์ศิลปกรรม เองนั้น ขาดความกระตือรือร้นหรือไม่ และควรมีการแก้ไขบุคลิกภาพของตนเองในด้านนี้ พันทิพา อุทัยสุข และ ประภาพรรณ สุวรรณสุข (2524 : 26) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของครู ที่จะส่งเสริมการเรียนการสอน ได้แก่ ต้อง แต่งกายสะอาดเรียบร้อย เหมาะสม กับความเป็นครู ำรงแจ่มใสมีอารมณ์ขัน เป็นกันเองกับผู้เรียน คล่องแคล่วว่องไว ควบคุมอารมณ์ให้มั่นคง สม่่าเสมอมองโลกในแง่ดี กล้าแสดงความคิดเห็น มีเหตุผล มีความกระตือรือร้นขยันขันแข็งมีใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมีความยุติธรรมเป็นต้น อุบล ตูจันดา (2532 :180 - 182) กล่าวถึงบุคลิก ลักษณะของครูศิลปกรรมควรมีความรู้ ความสามารถ ความถนัดทางศิลปะรู้จักใช้อารมณ์ในทางที่เหมาะสม รู้จักกาลเทศะ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ยอมรับฟังคำติชมของผู้อื่น และ ปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ มีความประพฤติดี มีการแต่งกาย และ กิริยาดี ในขณะที่เดียวกัน ทั้งกลุ่มผู้บริหาร และ กลุ่มครู - อาจารย์ ก็ยังมีความเห็นสอดคล้องกันอีก โดยเห็นว่าข้อที่ อาจารย์ศิลปกรรม มีคุณลักษณะที่เป็นจริงปรากฏออกมาในระดับปานกลางและ มีค่าเฉลี่ยลำดับที่ ของการให้ความสำคัญ ในลำดับท้าย ๆ คือ การมีระเบียบวินัย ในการสอน และการปฏิบัติงาน เป็นคนตรงต่อเวลา ทั้ง ด้านการสอน และการปฏิบัติงาน มีระบบ และ แบบแผนในการทำงาน เลิศ อานันทนะ (2533 : 48 - 50) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมของครูศิลปกรรมว่า ไม่ชอบทำตามแบบแผนที่วางไว้ ชอบแก้ไขเปลี่ยนแปลงตามใจตน มักมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แต่ขาดการวางแผนงานที่รัดกุมและเป็นระบบ ชอบจับกลุ่มเฉพาะครูในสายวิชาเดียวกัน ไม่ชอบสังคมกับใคร พฤติกรรมของอาจารย์ศิลปกรรม ที่ปรากฏออกมาในลักษณะดังกล่าว นี้เอง อาจทำให้ผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์ มองเหมือนกันว่า อาจารย์ ศิลปกรรมยังแสดงหรือปรากฏออกมาไม่เด่นชัด ซึ่งอาจารย์ศิลปกรรมเอง ควรพิจารณาคณะคุณลักษณะดังกล่าว แล้วปรับปรุงแก้ไขเพื่อเพิ่มคุณภาพการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น

สำหรับ ค่าเฉลี่ย คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ ที่แตกต่างกันมาก โดยกลุ่มผู้บริหาร ให้ความสำคัญ ในระดับมาก แต่กลุ่ม ครู - อาจารย์ ให้ความสำคัญ ในระดับปานกลาง คือเป็นผู้มีเหตุผล เป็นคน ตรงต่อเวลา นั้น ด้านการเรียนการสอน และ การปฏิบัติงาน และ แต่งกายสะอาดเหมาะสม กับความเป็นครู ที่ผู้บริหาร ให้ความสำคัญในระดับมากนั้น เนื่องมาจาก คุณลักษณะ ทั้ง 3 ข้อ ดังกล่าว เป็นคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับความรับผิดชอบในหน้าที่ ของการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเป็นผู้มีเหตุผลนั้น ผู้บริหาร จะสัมผัสกับครูศิลปกรรมโดยตรง ในสายการบังคับบัญชา ต้องมีการโต้ตอบ ในด้านของการปฏิบัติงาน ซึ่งแตกต่าง กับ ครู - อาจารย์ ซึ่งสัมผัส กับอาจารย์ ศิลปกรรม ในลักษณะ เพื่อนร่วมงาน เพราะฉะนั้น คุณลักษณะ ในข้อนี้

ผู้บริหารจึงให้ความสำคัญ ในระดับมาก ส่วนการเป็นคนตรงต่อเวลานั้น ในด้านการเรียนการสอน และ การปฏิบัติงาน และ การแต่งกาย สะอาดเหมาะสมกับความเป็นครู นั้น ผู้บริการ ให้ความสำคัญ และ พึงประสงค์ ให้มีในระดับ มาก เนื่องจาก เป็นบุคลิกภาพของครู โดยทั่วไปต้องพึงมี ในสายตาของผู้บริหาร เพราะการปฏิบัติหน้าที่ ของความเป็นครูนั้น การเข้าสอน และ การปฏิบัติงาน ต้องตรงต่อเวลา รวมทั้งการเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านบุคลิกภาพ การแต่งกาย ซึ่งต้องเหมาะสม กับความเป็นครู ในข้อนี้ อาจารย์ศิลปกรรมจำเป็นต้องนำเอาผล ของความคิดเห็น ดังกล่าวมา ปรับปรุง แก้ไขพฤติกรรมของตนเอง ในด้านนี้ ถ้ามีน้อยเกินไป ก็ควรปรับปรุงแก้ไข โดยเฉพาะ อย่างยิ่ง ในข้อ ความเป็นคนตรงต่อเวลาทั้งในด้านการเรียน การสอน และ การปฏิบัติงานนั้น มีค่า เฉลี่ย คุณลักษณะ เป็นจริงที่ปรากฏ ออกมา ในระดับปานกลาง และ มีลำดับที่ค่าเฉลี่ย ในลำดับ ท้าย วิชัย วงษ์ใหญ่ (2529 : 120) กล่าวถึงคุณลักษณะของครูไว้ว่า ต้องมีบุคลิกภาพ ของ ครูศิลป์ที่ดี คือ ใช้เสียงให้เหมาะสม ชอบฟัง มีการใช้ภาษา สื่อสารที่ดี ถูกต้องชัดเจน มีความอดทน แต่งกายเหมาะสม กับอาชีพครู

5.5 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะ สำหรับอาจารย์ ศิลปกรรมในการนำผลการวิจัย ไปใช้เป็นแนวทางใน การพัฒนาตนเอง อาจารย์ศิลปกรรมควรพิจารณาบทบาท และหน้าที่ของตนเอง ในทุก ๆ ด้าน ทั้ง ด้านความเป็นครู ศิลปกรรม ด้านบุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์ และด้านความร่วมมือภายใน สถานศึกษา ควรรับฟังความคิดเห็น ของผู้บริหาร และครู – อาจารย์ สาขาวิชาอื่น ที่มีต่อคุณ ลักษณะ ในด้านต่าง ๆ ของอาจารย์ ศิลปกรรม ยอมรับฟังคำวิจารณ์ ต่าง ๆ และปรับปรุงแก้ไข ควรคิดไว้เสมอว่า ความคิดเห็น และ คำวิจารณ์ ต่าง ๆ เหมือนกระจกที่สะท้อน และ บ่งบอกพฤติกรรม และการกระทำต่าง ๆ ในส่วนใดบ้าง ที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข ให้ดีขึ้น เพื่อการพัฒนาตนเอง อย่างมีเหตุผล สอดคล้องกับความคาดหวัง ของสังคม ทั้งภายในสถานศึกษา และ ชุมชน และ ควรใช้ความรู้ ความสามารถ ที่มีอยู่ในตนเอง ให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา เพื่อช่วย พัฒนาการ ศึกษา และ สถานศึกษา ให้มีคุณภาพ ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะวิทยาลัย ผู้บริหารควรมีความเข้าใจ ในคุณลักษณะที่ปรากฏ ของ อาจารย์ศิลปกรรม โดยเฉพาะ ในด้านความเป็นครู ศิลปกรรม เพราะการเรียนการสอน ใน ลักษณะวิชาศิลปกรรมนั้น มีทั้งความคิดสร้างสรรค์ และการสร้างจินตนาการ ต่าง ๆ ที่ต้องใช้แนว คิดที่กว้างขวาง และ หลากหลาย จึงทำให้พฤติกรรม ด้านแนวคิด และ การกระทำในลักษณะอิสระ นั้นมีปรากฏออกมา ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรติดตามการปฏิบัติงาน ของอาจารย์ศิลปกรรม อย่าง ใกล้ชิด และมีความเข้าใจ ลักษณะงานศิลปกรรม ให้คำแนะนำ ที่เหมาะสม ให้การสนับสนุน ให้

กำลังใจ เข้าใจปัญหา และ แก้ปัญหาต่าง ๆ เพื่อการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาคุณภาพ ของบุคลากรทางการศึกษา อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพ ของสถานศึกษาต่อไป

3. ข้อเสนอแนะกรมอาชีวศึกษา ในการคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการในตำแหน่งอาจารย์ ในเฉพาะสาขาวิชาชีพ โดยเฉพาะ สาขาวิชาศิลปกรรมนั้น นอกจากจะคัดเลือกผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ เฉพาะด้านวิชาชีพแล้ว ควรพิจารณาในด้านของความเป็นครูศิลปกรรม ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ อาจจะต้องมีการศึกษา หรือฝึกอบรมเพิ่มเติม ในด้านของความเป็นครูศิลปกรรม เพื่อสร้างบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพต่อไป

4. ข้อเสนอแนะ สำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

4.1 ควรวิจัย เพื่อศึกษา ทักษะของอาจารย์ศิลปกรรม ที่มีต่อการเป็นครูศิลปกรรม

4.2 ควรวิจัย เพื่อศึกษา ความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงาน ของอาจารย์ศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา

4.3 ควรวิจัย เพื่อศึกษา คุณลักษณะของผู้เรียนศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา

บรรณานุกรม

- กรมอาชีวศึกษา. 2540. ความคิดสร้างสรรค์ทางทัศนศิลป์. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัย และพัฒนาอาชีวศึกษา 3 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา.
- กมล สุดประเสริฐ. 2521. มิตรครู 15. กรุงเทพฯ : วารสาร
- ขุนทอง ภูมิวิเดือน. 2527. บทบาทครูต่อสังคม. ครู. นครราชสีมา : โคราซอออฟเซทการพิมพ์
- เซาวลิต ดาบแก้ว และสุดาวดี เหมมานนท์. 2525. วิธีสอนศิลปศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์
- ชลอ พงษ์สามารถ. 2526. ศิลปะสำหรับครูมัธยม. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์
- ชุมพล หลักชัย. 2525. การสร้างคุณภาพทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : วารสารมิตรครู
- เดชา นุชตอนไผ่. 2527. ครูศิลปะร่วมสมัย. โลกศิลปะ. กรุงเทพฯ : วารสาร
- ถวัลย์ มาศจรัส. 2539 " บุคลิกภาพของครูที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอน." ประชากรศึกษา 36 : วารสาร
- ทิตนา แชมณี. 2526 . หลักและแนวปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
- นิภาพรรณ กุลดิลก. 2530. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- นิรมล ตีรณสาร สวัสดิบุตร. 2525. ศิลปะศึกษากับครูประถม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ ตีรณสาร
- บังอร จันคำ. 2530. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บำรุง กัดเจริญ และฉวีวรรณ กินาวงศ์. 2527 วิธีสอนทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ พิมเนศ
- ปิ่น มาลากุล. ม.ล. 2518. การศึกษาเพื่อชีวิต และสังคม. โครงการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช
- ประภาพรรณ สุวรรณสุข และบัณฑิต อุทัยสุข. 2524. เอกสารการสอน สาขาศึกษาศาสตร์ มสธ. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์การพิมพ์,
- พิตร ทองชั้น. 2524. หลักการวัดผล. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช
- พีระพัธนา, ภิญญา สาร. 2516. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช,

- ไพฑูรย์ สีนลาร์รัตน์. 2524. หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช,
- ไพศาล หวังพานิช. 2526. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช,
- เมธี ปิลันธนานนท์. 25 การบริหารอาชีพและเทคนิคศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์
- มงคล แก้วพวงงาม . 2528. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
- เมืองทอง เขมณี. 2522. เอกสารประกอบการอบรมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา,
- รุ่งทิวา จักรกร. 2526. การมัธยมศึกษา. ม.ป.ท. : วารสาร
- เลิศ อานันทนงะ. 2523. ศิลปะในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์กราฟฟิคอาร์ต.
- วัชรินทร์ จูติอดิศัย. 2529. ครูศิลป์1. กรุงเทพมหานคร: เจริญวิทย์การพิมพ์
- วัชรภา เล่าเรียนดี. 2530. วิทยานิพนธ์ ปริญญาามหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วิชัย วงษ์ใหญ่. 2529. ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์การพิมพ์.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. 2526. ศิลปศึกษา . กรุงเทพมหานคร : พายัพออฟเซ็ทพริ้นท์.
- สงวน รอดบุญ. 2530. อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ. ม.ป.ท. : วารสาร
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. 2528. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : อักษรบัณฑิต.
- สุวัฒน์ พุทธเมธา. 2524. ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์,
- สุวรรณา เนตยากร. 2520. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิตแผนกวิชาสามัญ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
- สุลักษณ์ ศรีบุรี. 2530. พบเส้นทางการพัฒนาศิลปศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์การพิมพ์ วิทยาลัยครูเทพสตรี ลพบุรี,
- สุวรรณา เนตยากร. 2520. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต แผนกวิชา มัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เสรี ลาขโรจน์ และเสาวนีย์ สีขาบัณฑิต. 2528. เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- ศุทัย หิรัญโต. 2526. สารานุกรมศัพท์สังคมวิทยา – มนุษยวิทยา. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์,

- อุบล ตูจันดา. 2523. หลักและวิธีการสอนศิลปะ. กรุงเทพมหานคร : โอเอสพริ้นติ้งเฮ้าส์,
- Armstrong, Harold R . 1973. Performance Evaluation. The National Elementary Principal
- Brembeck, Cole S. 1971. Social Foundation of Education. Newyork: John Wiley and Sons; Inc
- Callahan, Joseph F. and Clark, Leonard H. 1977. Teaching in the Secondary School. Newyork : Macmillan Publishing Co.,
- Conrad, George. 1964. The Process of Art Education in Elementary School. Englewood Cliffs. New Jersey, Prentice – Hall Inc.,
- Dinkmeyer, Don C. 1967. Child Development. Englewool Cliffs, New Jersey, Prentice – Hall, Inc.,
- National Art Education Association. 1977. Art Education : Elementary. Reston, Virginia : The Association

ภาคผนวก

คำสั่งคณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ ๕1 /2542

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อ
และเค้าโครงวิทยานิพนธ์ของ นายสรารุช สุดสงวน

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นายสรารุช สุดสงวน เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
และมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์
ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

อาจารย์ไพรัตน์	พิกน้อย	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ดร.กุศล	อิสดุลย์	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

อาจารย์อัจฉรา	สีบสินธุ์สกุลไชย	ประธานกรรมการ
ผศ.ดร.สมพร	ไชยะ	กรรมการประจำสาขาวิชา
ดร.ณรงค์	พิมสาร	กรรมการประจำสาขาวิชา
อาจารย์ไพรัตน์	พิกน้อย	กรรมการ
ดร.กุศล	อิสดุลย์	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

(รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

คณบดี

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2542

1. นายสรารุช สุดสงวน ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “คุณลักษณะของอาจารย์ศิลปกรรม วิทยาลัย อาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา” โดยมี อาจารย์ไพรัตน์ ฟ้าถ้อย เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ คร.กุศล อิศกุลย์ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ.2542

(รศ.ดร.มนัส สัจวรศิลป์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม: 1504/ 2348

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑๗ มิถุนายน 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายชัยยุทธ รัตตานุกูล

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถาม ให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม ของนักศึกษา ชื่อ นายสรวิฐ สุดสงวน ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะของอาจารย์ศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่งและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรรณี สิกงวัฒนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504/ 2343

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๖๘ มิถุนายน 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาวสมหมาย โฉมวิไล

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถาม ให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม ของนักศึกษา ชื่อ นายสรายุทธ สุดสงวน ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะของอาจารย์ศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่งและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรรณี ลีกิจวัฒน์นะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504/ 2348

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๗ มิถุนายน 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายโกศล ศรีขวัญ

ด้วยคณะกรรมการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถาม ให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม ของนักศึกษา ชื่อ นายสรายุทธ สุดสงวน ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะของอาจารย์ศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา"

คณะกรรมการอุตสาหกรรม หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่งและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์นะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504/ 2348

คณะกรรมการอำนวยการ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑๗ มิถุนายน 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายเดช ศรีชัย

ด้วยคณะกรรมการอำนวยการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถาม ให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม ของนักศึกษา ชื่อ นายสรารัฐ สุดสงวน ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะของอาจารย์ศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา"

คณะกรรมการอำนวยการ หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่งและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรรณี ลิกิจวัฒน์นะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504/ 2348

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๖ มิถุนายน 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายอรุณ คุ้มปลี

ด้วยคณะกรรมการอุดมศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถาม ให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม ของนักศึกษา ชื่อ นายสรารุณ สุดสงวน ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะของอาจารย์ศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา"

คณะกรรมการอุดมศึกษา หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่งและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504/ 2856

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

2๐ กรกฎาคม 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา

ด้วย นายสราวุธ สุดสงวน เป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำการวิจัย
เพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะของอาจารย์ศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา
กรมอาชีวศึกษา"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดพิจารณาอนุญาต
ให้นักศึกษาได้ทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์นะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504/ 2856

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๒

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี

ด้วย นายสรารุช สุดสงวน เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำการวิจัย
เพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะของอาจารย์ศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา
กรมอาชีวศึกษา"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดพิจารณาอนุญาต
ให้นักศึกษาได้ทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

hmi 3

(ผศ.ดร.พรรณี ลีกิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504/ 3807

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

16 กันยายน 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. คำโครงการวิทยานิพนธ์
 2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์

ด้วย นายสรวิศ สุดสงวน ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำการวิจัยเพื่อ
เรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะของอาจารย์ศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา"
ซึ่งได้รับอนุมัติหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์แล้วเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2542

ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษา
ของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาตให้
นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรระณี สীগักวัฒนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร. 3269040

ที่ ศธ 0908/ ๒๐๒๒

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

๒๗ ตุลาคม 2542

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน หัวหน้าสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ด้วย กรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้ นายสรารุช สดสงวน นักศึกษาปริญญาโท คณะ
ครุศาสตร์อุตสาหกรรม หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร
ครู-อาจารย์ ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อการวิจัยเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“คุณลักษณะของอาจารย์ศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา”

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษาจึงขอให้สถานศึกษาอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลของ
นักศึกษาดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อเรื่องดังกล่าวได้

อนึ่ง แบบสอบถามที่กรมอาชีวศึกษาอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล จะมีตราประทับและลายมือชื่อ
กำกับที่มุมบนขวาทุกแผ่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและเมื่อดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้วกรุณาส่งคืนแบบสอบถามกับ
บุคคลดังกล่าวด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นางจินตนา เตรีภาพ)

ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ฝ่ายพัฒนาการศึกษา (กลุ่มงานมาตรฐานการศึกษา)

โทร. 282-9357 , 282-2549 ต่อ 1600-1613

โทรสาร 282-9357

ที่ ศธ ๐๔๐๘.๑๓/๑๖๔๐

วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่
๑๖๗ ถนนพระปกเกล้า อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๐๐

๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

เรื่อง ส่งแบบสอบถามข้อมูลการวิจัย

เรียน คุณสรารุท สุตสงวน

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมการอุตสาหกรรม ที่ ทม ๑๕๐๔/๓๘๖๗ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑๕ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหาร-ลาดกระบัง ได้ขอความร่วมมือวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย เรื่อง "คุณลักษณะของอาจารย์ศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา" นั้น

วิทยาลัยฯ ได้มอบหมายให้ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว และขอส่งแบบสอบถามดังกล่าวมาพร้อมหนังสือนี้ เพื่อท่านจักได้ดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสมมาตร สันต์ศักดิ์)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่

ฝ่ายวางแผนและพัฒนาศึกษา

โทรศัพท์ (๐๕๓) ๒๒๑๔๔๓, ๔๑๖๒๐๓

โทรสาร ๒๑๗๓๑๐

ที่ ศธ 0908.39/1231

วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี
อ.เมือง จ.อุดรธานี 41000

1 ธันวาคม 2542

เรื่อง จัดส่งข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คุณสรารัฐ สุตสงวน

อ้างถึง หนังสือที่ ศธ 0908/2032 วันที่ 27 ตุลาคม 2542

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง "คุณลักษณะของอาจารย์ศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา"

ตามหนังสือที่อ้างถึง นายสรารัฐ สุตสงวน นักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ขอความอนุเคราะห์ให้ทางวิทยาลัยฯ "เรื่องคุณลักษณะของอาจารย์ศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา" ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ วิทยาลัยฯ ได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลดังกล่าวเรียบร้อยแล้วและจัดส่งมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมภพ แผงสีคำ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี

งานวิจัยฯ

ฝ่ายวางแผนและพัฒนา

โทร. (042) 246690 ต่อ 108

โทรสาร (042) 246236

ที่ ศธ 0908.33/17๕7

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี
อ.เมือง จ.สิงห์บุรี 16000

25 พฤศจิกายน 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน นายสรวิศ สุกสงวน

อ้างถึง หนังสือที่ ทม 1504/3867 ลงวันที่ 14 กันยายน 2542

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 11 ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ขอความร่วมมือกับทางวิทยาลัยฯ ในการตอบแบบสอบถามเพื่อการ
วิจัยเรื่อง "คุณลักษณะของอาจารย์ศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา" นั้น วิทยาลัยฯ
ได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ตามสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางพัชรี บุญสร้าง)

อาจารย์ 2 ระดับ 7 รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี

งานวิจัยและพัฒนา

โทรศัพท์ (036) 512-515

โทรสาร (036) 511-244

ที่ ศธ.0908.35/ 1๕๐8

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา

74 ถ.รามวิถี อ.เมือง จ.สงขลา 90000

๕๕ พฤศจิกายน 2542

เรื่อง เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน นายศราวุธ สุดสงวน

อ้างถึง หนังสือที่ ทม.1504/3807 ลงวันที่ 14 กันยายน 2542

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 15 ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง นายศราวุธ สุดสงวน นักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ขอความ
ร่วมมือให้วิทยาลัยฯ เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย เรื่อง “คุณลักษณะของอาจารย์ศิลปกรรม วิทยาลัย
อาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา” ตามความแจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ วิทยาลัยฯ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว ดังได้แนบมาพร้อม
หนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายชिरชิต อนุกุล)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการ รักษาการณในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา

ฝ่ายวางแผนและพัฒนา

งานวิจัยและพัฒนา

โทร. 074-311202 ต่อ 521

โทรสาร 074-313512

ที่ ศธ 0908.05/1333

วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ
507/2 แขวงทุ่งมหาเมฆ
เขตสาทร กทม. 10120

๒๔ พฤศจิกายน 2542

เรื่อง การเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน นายสรารุช สูดสงวน

อ้างถึง หนังสือสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ ทม 1504/3867 ลงวันที่ 14
กันยายน 2542

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 14 ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ขอความ
อนุเคราะห์ให้ นายสรารุช สูดสงวน นักศึกษาปริญญาโท ซึ่งอยู่ในระหว่างทำการวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะของ
อาจารย์ศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา” เก็บข้อมูลจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ
ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

วิทยาลัยฯ ได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว ดังแนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางวันเพ็ญ จิตต์เจริญธรรม)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ

ฝ่ายวางแผนและพัฒนา

โทร. 2869712

โทรสาร 2869713

ที่ ศธ 0908.10/1448

วิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น
อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000

7 ธันวาคม 2542

เรื่อง ขอส่งแบบสอบถาม

เรียน นายสรวิฑ์ สุดสงวน

อ้างถึง หนังสือที่ ทม 1504/380 ลงวันที่ 14 กันยายน 2542

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 13 ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ขอความร่วมมือให้ นายสรวิฑ์ สุดสงวน ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

วิทยาลัยฯ ได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว และได้จัดส่งแบบสอบถามดังกล่าวมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางลัมย์ นักร้อง)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น

ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา

โทร.043-236538

โทรสาร 043-237757

ที่ ศร 0908.122/ 4๗๐

วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี
ถนนสระแก้ว-ป่าหวาย
อ.เมือง จ.ชลบุรี 15000

4 สิงหาคม 2542

เรื่อง รายงานผลการตรวจแบบสอบถามของนักศึกษา

เรียน คณะคึกคะครูศาสตร์อุตสาหกรรม

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมการอุตสาหกรรม ที่ ทม 1504/2343 ลงวันที่ 28 มิถุนายน 2542

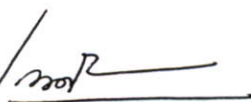
สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อเสนอแนะแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้เชิญให้กระผมเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนายสรารุช สูดสงวน ซึ่งทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะของอาจารย์ศิลปกรรมวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา" ความฉงฉงแล้ว นั้น

กระผมได้ตรวจแบบสอบถามดังกล่าวแล้ว เห็นว่าแบบสอบถามส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ดีมีความเหมาะสมแต่มีบางส่วนของข้อเสนอแนะว่าควรมีการปรับปรุง ให้มีความสะดวกมากยิ่งขึ้น ดังเอกสารที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาตามที่เห็นสมควร

ขอแสดงความนับถือ

(นายโทศล ศรีขวัญ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี

ที่ ศธ 0908.41/1๖๙๘

วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ 53000

17 พฤศจิกายน 2542

เรื่อง ส่งแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน คณะคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

อ้างถึง หนังสือคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ ทม 1504/3857 ลงวันที่ 14 กันยายน 2542

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 2 ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง ขอความอนุเคราะห์จากวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตรดิตถ์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยเรื่อง
"คุณลักษณะของอาจารย์ศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา" ของ นายสรวิชัย สุดสงวน
นักศึกษานิเทศศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ความทราบแล้วนั้น

วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตรดิตถ์ ได้ดำเนินการกรอกแบบสอบถามดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว
และได้จัดส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรสันต์ พิชันธุ์)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตรดิตถ์

ฝ่ายวางแผนและพัฒนา

โทร. (055) 411221

โทรสาร (055) 412814

ที่ ศธ 0908.34/ 1647

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี
อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี 84000

17 พฤศจิกายน 2542

เรื่อง ส่งแบบสอบถาม

เรียน นายสุราษฎร์ สุดสงวน

อ้างถึง หนังสือที่ ทม 1504/3867 ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน 2542

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เรื่อง “คุณลักษณะของอาจารย์ศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา” จำนวน 17 ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม “เรื่องคุณลักษณะของอาจารย์ศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาและส่งคืนผู้วิจัย ภายในวันที่ 20 พฤศจิกายน 2542 ตามความแจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ ทางวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี ได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว และได้ส่งแบบสอบถามดังกล่าวมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางอุไร เพชรวิเชียร)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการฯ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

ฝ่ายวางแผนและพัฒนา

งานวิจัยและพัฒนา

โทร (077) 282001

โทรสาร (077) 272631

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง

คุณลักษณะของอาจารย์ศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามมีทั้งหมด 1 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นของ ผู้บริหาร และครู-อาจารย์เกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ศิลปกรรม ซึ่งประกอบไปด้วยคุณลักษณะ 3 ด้านคือ

1. คุณลักษณะด้านความเป็นครูศิลปกรรม
2. คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์
3. คุณลักษณะด้านความร่วมมือภายในสถานศึกษา

โปรดกรอกข้อมูลให้ครบถ้วนทุกข้อ และตรงต่อความคิดเห็นของท่าน เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และเพื่อการวิจัย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู - อาจารย์ เกี่ยวกับ
คุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของอาจารย์
ศิลปกรรม

แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ศิลปกรรม 3 ด้านคือ คุณลักษณะด้านความเป็นครูศิลปกรรม คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ คุณลักษณะด้านความร่วมมือภายในสถานศึกษา มีคำถามทั้งหมด 49 ข้อ (ทำทุกข้อ) ขอให้ท่านพิจารณาคุณลักษณะที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปกรรมว่าอยู่ในระดับใด และท่านพึงประสงค์จะให้อาจารย์ศิลปกรรม มีคุณลักษณะตามข้อความนั้นๆ ในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับคะแนนดังกล่าว

ระดับคะแนน 5	หมายถึง	คุณลักษณะที่ปรากฏให้เห็นมากที่สุด / คุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุด
ระดับคะแนน 4	หมายถึง	คุณลักษณะที่ปรากฏให้เห็นมาก / คุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก
ระดับคะแนน 3	หมายถึง	คุณลักษณะที่ปรากฏให้เห็นปานกลาง / คุณลักษณะที่พึงประสงค์ปานกลาง
ระดับคะแนน 2	หมายถึง	คุณลักษณะที่ปรากฏให้เห็นน้อย / คุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อย
ระดับคะแนน 1	หมายถึง	คุณลักษณะที่ปรากฏให้เห็นน้อยที่สุด / คุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	นายสราวุธ สุดสงวน
วัน เดือน ปีเกิด	14 พฤษภาคม 2503
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 690 / 17 ซอย พิชัยรณรงค์สงคราม 40 ถนนพิชัยรณรงค์สงคราม อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี
ประวัติการศึกษา	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาออกแบบตกแต่งภายใน (สถาปัตยกรรม) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ ครุศาสตร์บัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรม สถาบันราชภัฏพระนคร ปี พ.ศ. 2526 อาจารย์คณะวิชาออกแบบ โรงเรียนไทยโปลีเทคนิค บริษัท ออกแบบตกแต่งภายใน ด้วยหินอ่อน วีระ เอ็นจิเนียริง ปี พ.ศ. 2527 บรรจุเข้ารับราชการที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง อาจารย์ 2 ระดับ 7 (หัวหน้าคณะวิชา ศิลปกรรม)
ประวัติการทำงาน	